

Doometsaa Mas'aafaa Geluwaa

Ha mas'aafay «Doometsaa» geetettiide s'eesetteedda gaasuu yewuwaa ubbaa doometsaa bessiyaa diraassa.

Doometsaabaa geetettiyaa mas'aafay ha alamii wooti med'etteeddento: salotuunne sa'ay med'etteedda med'etaabaa, asaa zarii yeedda yuussaabaa, nagaraanne nagaraa maarotaabaa, anjjuunne shek'ay doometteedda doometsaabaa, S'oossaannanne asaa zaratuwaanna de'iyaa gaketetsaabaa odee. Doometsaabay laa"u huup'e gishuwaan shaakettiide s'eelettanaw danddayee.

Shemppuwaa ittuwaappe biide tammanne ittuwaa gakkanaw de'iyaa sa'ay, saluunne sa'ay med'etteedda med'etaabaanne asaa zariyaa koyro taarikiyaa odee. Addaammenne Hewaani taarikii, K'aayeelanne Aabeela taarikii, Nohenne bashshaa haatsaa taarikii, hewaadankka Baabloone Gimbbiyaa taarikii de'iyaaawe ha shaakuwaana.

Shemppuwaa tammanne laa"uwaappe biide ishatamuwaa gakkanaw de'iyaa sa'ay Israa'eeliyaa asaw beni mayza aawotuwwa taarikiyaa odee. Unttuttu gidduwaan koyro bare ammanuwaaninne S'oossaw azazettiyaa hanotaan eretteeddawe Abrahaama. Hewaappe k'ay Aa na'aa Yisaak'a, Aa na'aa na'aa Yaak'oobanne Yaak'ooba naanaa tammanne laa"atuwaa taarikii kaalleedda. Hawanttu Yaak'ooba naanay tammanne laa"atuu,

tammanne laa'u Israa'eeliyaa zaretoo ano gideeddawantta. Hawanttu ha tammanne laa'u Israa'eeliyaa naanatuwaa gidдонkka Yooseefa dummayiide, hewaaddankka k'ay Yaak'oobanne Aa naanaa yenkkotuwaa untuttu golle asaana Gibs'e gadiyaa afeedda hanotatuwaa minissiide s'eellee.

Ha mas'aafay asaa taarikiyaa odiyaaawaa gidooppenne, ubbaappe aatsiide I odiyaaawe S'oossay ootseedda oosuwaabaa. S'oossay salotuwaanne sa'aa med'd'eedda taarikiyaa oduwaa doommiide S'oossay bare asaw k'oppiyaawaa aggennawaa odiyaa hidootaan polee. Ha mas'aafaa gidдон ha gas'aappe ya gas'aa gakkanaw odettiyyaa taarikiyaa Goday, balabaa haniyaawantta pirddiyaawenne muriyaawe, bare asaa kaaletsiyaawenne maaddiyaawe, untuttu taarikiyaa tangguwaakka giigissiyaawe bare huup'iyaan S'oossaa. Hawe beni mas'aafay s'aafetteeddawe asaa ammanuwaa taarikiyaa mazggabiide oyk'k'anaassanne he ammanuukka pas'a de'anaadan ootsanaassa.

Shemppatuwaa Ubbatoo Imetteedda K'antsa K'ofatuwaa

Med'etaa Doometsaabaa 1:1–2:3

Eden Gennetiyaabaa 2:4-25

Nagaraanne Nagaraa Maarotaabaa 3:1-24

Addaamappe Noha Gakkanaw 4:1–5:32

Nohanne Bashshaa Haatsaa 6:1–10:32

Baabloona Gimbbiyaa 11:1-9

Seemappe Abraama Gakkanaw 11:10-32

Abraama, Yisaak'anne Yaak'ooba Taarikiyaa 12:1–35:29

Eesaa Yeletaa 36:1-43

Yoosefanne Aa Ishatuwaa 27:1–45:28

Israa'eelatuu Gibbs'e Gadiyaan 46:1–50:26

Med'etaa Doometsaabaa
(1:1–2:3)

¹ S'oossay salotuwaanne sa'aa koyro med'd'eedda.

² He wode sa'ay giigibeennanne ayayenne bayinna mela; c'iimmuwaa bollan d'umay de'ee; S'oossaa Ayyaanay* haatsaappe bollanna mayyi utteedda.

³ S'oossay hewaappe guyye hawaadan yaagiide haasayeedda; «Poo'uu Hano» yaageedda; poo'uukka haneedda.

⁴ Poo'uu lo"a gideeddawaa S'oossay be'eedda; yaatiide poo'uwaa d'umaappe shaakkeedda.

⁵ S'oossay poo'uwaa «Gallassaa» giide suntseedda; d'umaa «K'ammaa» giide suntseedda. Sa'ay k'ammeeddanne wontteedda; hewenne koyro gallassaa.

⁶⁻⁷ S'oossay hewaappe guyye hawaadan yaagiide haasayeedda; «Bollanna de'iyaa haatsaa garssanna de'iyaa haatsaappe shaakkiyaa saluwaa guufantsuu hano» yaageedda; geetettowaadankka haneedda. S'oossay saluwaa guufantsuwaa giigissiide, saluwaa guufantsuwaappe bollanna de'iyaa haatsaa garssanna de'iyaa haatsaappe shaakkeedda.

* **1:2** S'oossaa Ayyaanay: S'oossaa Wolk'k'aa; S'oossaappe gideedda C'arkkuwaa. **1:3** 2 K'or. 4:6 **1:6-7** 2 P'es. 3:5

8 S'oossay he guufantsuwaa «Saluwaa» giide suntseedda. Sa'ay k'ammeeddanne wontteedda; hewenne laa'entso gallassaa.

9 S'oossay hewaappe guyye hawaadan yaagiide haasayeedda; «Saluwaappe garssanna de'iyaa haat-say ittisaan eello; mela sa'ay k'onc'c'o» yaageedda; hewaappe guyyiyaan haneedda.

10 S'oossay he mela sa'aa «Biittaa» giide suntseedda; k'ay itti sa'aan eelleedda haatsaa «Abbaa» giide suntseedda. Yaatiide S'oossay hewe lo"a gideeddawaa be'eedda.

11 Hewaappe simmiide S'oossay, «Biittay mitsaa maataa dolisso; zeretsaa ayfii de'iyaa katsaanne zeretsaa ayfiyaana de'iyaa teeriyaa mitsaa dolisso» yaageedda; hewekka haneedda.

12 Biittay, mitsaa maataa Aa k'ommuwaan k'ommuwaan doleedda. S'oossay hewe lo"a gideeddawaa be'eedda.

13 Sa'ay k'ammeeddanne wontteedda; hewenne heezzentso gallassaa.

14 S'oossay hewaappe guyye hawaadan yaagiide haasayeedda; «Gallassaa k'ammaappe shaakkanaw poo'otuu saluwaa guufantsuwaan hanino; untuttu gallassaa, wodiyaanne laytsaa erissanaw mallaa gidino;

15 sa'aa bollan poo'issana mala untuttu saluwaa guufantsuwaan poo'ino» yaageedda; hewaappe guyyiyaan haneedda.

16 S'oossay laa"u wolk'k'aama poo'otuwaa, dariyaawe gallassaa mooddanaadaninne k'eera"iyaawe k'ammaa mooddanaadan med'd'eedda; s'oolinttetuwaakka I med'd'eedda.

17-18 S'oossay untuttu ha sa'aa bollan poo'issana mala, gallassanne k'ammaa mooddana malanne poo'uwa d'umaappe shaakkana mala, saluwaa guufantsuwaan untuntta wotseedda. Yaatiide S'oossay hewe lo"a gideeddawaa be'eedda.

19 Sa'ay k'ammeeddanne wontteedda; hewenne oyddentso gallassaa.

20 S'oossay hewaappe guyye hawaadan yaagiide haasayeedda; «De'uwaan de'iyaa dumma dumma med'etatu haatsaan darino; kafuukka sa'aappe bollananne saluwaa guufantsuwaappe garssana paallo» yaageedda.

21 Yaatiide S'oossay abbaan de'iyaa wolk'k'aamaa do'atuwaa, haatsaa giddon wos's'i k'aas's'iyaa med'etaa ubbaanne k'efiyaana de'iyaa kafuwaa ubbaa Aa k'ommuwaan k'ommuwaan med'd'eedda. S'oossay hewe lo"a gideeddawaa be'eedda.

22 S'oossay untuntta, «Yelettite; c'orite; abbaa haatsaa kumite; kafuukka biittaa bollan c'oratto» yaagiide anjeeedda.

23 Sa'ay k'ammeeddanne wontteedda; hewenne ichcheshentso gallassaa.

24 S'oossay hewaappe guyye hawaadan yaagiide haasayeedda; «De'uwaan de'iyaa med'etatu bar-enttu k'ommuwaan k'ommuwaan: mehetuu, biittaa gooshettiyaa med'etatuunne do'atu bar-enttu k'ommuwaan k'ommuwaan biittaa bollan kesino» yaageedda; haneedda.

25 S'oossay do'atuwaa untunttu k'ommuwaan k'ommuwaan, mehetuukka untunttu k'ommuwaan k'ommuwaan, biittaa gooshettiyaa med'etatuwaakka ubbaa untunttu

k'ommuwaan k'ommuwaan med'd'eedda.
S'oossay hewe lo"a gidiyaawaa be'eedda.

26 Hewaappe simmiide S'oossay, «Asaa nu leemisuwaan nuuna malattisiidde ane med'd'oytte; untuntu abbaa moliyaa, saluwaa kafuwaa, biittaa bolla wos's'i k'aas's'iyaa med'etaa ubbaa mooddino» yaageedda.

27 Hawaadan S'oossay asaa bare leemisuwaan med'd'eedda; I asaa S'oossaa leemisuwaan med'd'eedda; I untunta attuma asanne mac'c'a asaa ootsiide med'd'eedda.

28 S'oossay untunta hawaadan yaagiide anjjeedda; «Yelettite; c'orite; ha sa'aa kumitenne mooddite; abbaa moliyaa, saluwaa kafuwaanne biittaa bolla wos's'i k'aas's'iyaa, de'uwaan de'iyaa med'etaa ubbaa mooddite» yaageedda.

29 Hewaappe simmiide S'oossay, «Be'ite! Taani ha biittaa ubbaa bollan zeretsaa ayfiyaana de'iyaa katsaa ubbaanne zeretsaa ayfiyaana de'iyaa teeriyaa mitsaa ubbaa hinttenttoo immaad; untuntu hinttenttoo k'uma gidana.

30 K'aykka ha sa'aan de'iyaa mehiyawunne do'aa ubbaw, saluwaa kafuwaa ubbaw, biitaana gooshettiyya med'etaa ubbawunne shempuwaanna de'iyaa med'etaa ubbaw miyaawaa gidanaadan, irs's'a mitsaanne maataa immaad» yaageedda; haneedda.

31 S'oossay bare med'd'eedda ubbabaakka s'eelleedda; daro lo"a gideeddawaa be'eedda. Sa'ay k'ammeeddanne wontteedda; hewenne usuppunto gallassaa.

2

¹ Salotuunne sa'ay untuntun de'iyaa we ub-babay hawaadan med'etti poletteedda.

² S'oossay bare ootseedda oosuwaa usuppuntsa gallassi poliide, bare ootseedda oosuwaa ub-baappe laappuntsa gallassi shemppeedda.

³ K'ay S'oossay laappuntsa gallassaa anjeeddanne geeshsha ootseedda; ayaw gooppe, S'oossay bare ootsiyaa oosuwaa wurssiide shemppeeddawe he gallassaana.

Edene Gennetiyaabaa (2:4-25)

⁴ Saluunne sa'ay med'etteeddawe hawaadaana. Med'inaa Goday S'oossay sa'anne saluwaanne med'd'eedda wode,

⁵ sa'aa bollan mitsayenne maatay dolibeenna; c'arshshayenne c'aaribeenna; ayaw gooppe, Med'ina Goday S'oossay iraa bukkissibeenna; k'ay biittaa ootsiyaa asaykka baawa.

⁶ Gidooppenne sa'aappe haatsay pude kesiide, biittaa ubbaa irs's'issee.

⁷ Hewaappe guyye, Med'inaa Goday S'oossay biittaa baanaappe itti asaa* med'd'iide Aa siid'iyaa de'uwaa shemppuwaa shemppi gelisseedda; yaatina bitanii de'uwaan de'iyaa asaa gideedda.

⁸ Med'inaa Goday S'oossay away doliyaa bag-gana Edene giyaa sa'aan gennetiyya tokkeedda; yan bare med'd'eedda bitaniyaa wotseedda.

2:2 Ibr. 4:4, 10 * 2:7 Asaa: «Asaa» guussay Ibraawatuwaa k'aalaan «Addaama» geetettee; «Addaama» guussay «Biittaa» guussaa; hewoo laa"u k'aalatu ittuu ittuwaa malatiino.

⁹ Med'inaa Goday S'oossay s'eellanaw lo"iyaa, maanawukka mal"iyaa ubbaa k'ommo mitsaa biittaaappe doliseedda. Gennetiyyaa gidduwaan de'uwaa mitsaanne lo'uwaanne iitaa erissiyaa mitsaa wotseedda.

¹⁰ Gennetiyyaa ushshiyaa shaafaa haatsay Edeneppa goggee. Edeneppa keseeddawaappe guyye, oyddu shaafaa kes shaakettee.

¹¹ Koyro shaafaa suntsay Pisona; Pisoni work'k'ay de'iyaa Ewulaas'a giyaa biittaa ubbaa bolla goggee.

¹² He biittaa work'k'ay geeshsha work'k'aa; k'ay al'o shittuunne loytsi lo"iyaa shuchchay yan de'ee.

¹³ Laa"entso shaafaa suntsay Giyoona; Giyooni Top'p'iyaa[†] biittaa ubbaa bolla goggee.

¹⁴ Heezzentso shaafaa suntsay S'egiroosa; S'egiroosi Asooreppe away doliyaa baggana goggee. K'ay oyddentso shaafay Efiraas'iisa.

¹⁵ Bitanii Edene Gennetiyyaa ootsana malanne naagana mala, Med'inaa Goday S'oossay Aa afiide wotseedda.

¹⁶ Med'inaa Goday S'oossay bitaniyaa, «Gennetiyyaa mitsaa teeraa ubbaappe neeni maana gooppe ma;

¹⁷ shin lo"uwaanne iitaa erissiyaa mitsaa teeraappe mooppa; ayaw gooppe, neeni aappe meedda gallassi tumu hayk'k'ana» yaagiide azazeedda.

2:9 Sas'. 2:7; 22:2, 14 [†] **2:13** *Top'p'iyaa*: Ibraawatuwaa Mas'aa faan «Kuushi» geetettee. Hewekka Gibs'e gadiyaa dugehaa, ha'i de'iyaa Top'p'iyaa gadiyaanne Sudaane gadiyaa guussa.

¹⁸ Hewaappe guyye Med'inaa Goday S'oossay, «Bitanii barekka de'iyaa lo"a gidenna; taani aw injjetiyaanonne Aa maaddiyaano med'ana» yaageedda.

¹⁹ Med'inaa Goday S'oossay mehetuwaa ubbaa, do'atuwaa ubbaanne saluwaa kafotuwaa ubbaa biittaappe med'd'eedda; k'ay bitanii untuntta waagi suntsanenttonne be'anaw aakko aheedda; bitanii de'uwaan de'iyaa med'etaa ubbaa suntseedda suntsay untuntu suntsaa gidiide atteedda.

²⁰ Hewaadan bitanii mehetuwaa ubbaa, saluwaa kafotuwaanne bazuwaa do'atuwaa ubbaa suntseedda; shin Addaamaw[‡] injjetiyaanne Aa maaddiyaawe beettibeenna.

²¹ Hewaa diraw Med'inaa Goday S'oossay bitaniyaa gem"ishshuwaa kayroyeedda; I gem"ishshuwaa kayrotti de'ishshin, Aa miyyiyaa mek'etsaappe[§] ittuwaa akkiidde, he sa'aa ashuwaa kuntseedda.

²² Med'inaa Goday S'oossay bitaniyaappe akkeedda mek'etsaa mac'c'aano ootseedda; yaatiide izo bitaniyaakko aheedda.

²³ Yaatina bitanii, «Hayanaasho! Ha mek'etsatta ta mek'etsaappe, ha ashattakka ta ashuwaappe aketteeddawunno; izakka attuma asaappe* aketeedda diraw, mac'c'awunno geetettu» yaageedda.

[‡] **2:20** Addaama: Ibraawattu k'aalaan «Addaama» giyaa suntsay «Asaa» giyaawaa. **§ 2:21** Miyyiyaa mek'etsaappe: Addaama

miyye ashuwaappe aketeeddawaa guussaa. * **2:23** Attuma asaa: guussay Ibraawatuwaa k'aalan «Ishi» geetettee; «Mac'c'a asaa» guussay «Ishah» geetettee; hewoo laa"u k'aalatuu ittuu ittuwaa malatiino.

²⁴ Hewaa diraw Asay bare aawuwaanne bare aatto aggiide, bare machchattinna ittippe de'ana; untunttu laa"u itti asho gidanawantta.

²⁵ Bitaniinne Aa machatanne laa"attukka kallo s'iira de'ino; shin ittuu ittoo yeellattikkino.

3

Nagaraanne Nagaraa maarotaabaa

(3:1-24)

¹ Shooshshay Med'inaa Goday S'oossay med'd'edda do'aa ubbaappe aad'd'edda genanchcha. Itti gallassi shooshshay he mishiratto, «S'oossay tumu hinttentta, «Gennetiyaan de'iyaa mitsaa teeraa ubbaappe mooppite» geeddee?» yaagiide oochcheedda.

²⁻³ Mishirata shooshshaw zaaraade, «Tuytti, S'oossay hawaadan gibeenna; nuuni gennetiyaan de'iyaa mitsatuwaa teeraa maanaw danddayeetto; shin S'oossay nuuna, Gennetiyaan gidduwaan de'iyaa mitsaa teeraa mooppite; bochchoppite; hewe d'ayooppe hinttenttu hayk'k'anita geedda» yaagaaddu.

⁴ Shooshshay mishiratto, «Tuytti, hinttenttu ayine hayk'k'ikitta;

⁵ S'oossay hewaa geeddawe, he mitsaa teeraa hinttenttu mooppe, hinttenttu ayfii dooyettina, lo"uwaanne iitaa S'oossaadan* hinttenttu eranawaa I eriyaa diraassa» yaageedda.

⁶ Mishirata he mitsaa teeray maanaw mal"iyaawaa, s'eellanaw lo"iyaawaa, k'ay Asay

2:24 Mat. 19:5; Mar. 10:7-8; 1 K'or. 6:16; Efe. 5:31 **3:1** Sas'. 12:9; 20:2 * **3:5** S'oossaadan: S'oossatuwaadan.

aad'd'eedda eraa demmanaw amoyiyaawaa gidiyaawaa be'aaddu; he mitsaa teeraappe akkaade maaddu; k'ay barenana de'iyaa bare asinawukka hewaappe immina, ikka meedda.

⁷ Hewaappe untuntu laa"uwaa ayfiikka dooyetteedda; yaatina untuntu barenttoo kallo s'iira de'iyawaa ereeddino; balasiyaa giyaa mitsaa haytsaa sikkiide, barenttoo k'antsaan danc'c'eeddino.

⁸ Sa'ay omarsseedda wode, gennetiyyaa gid-duwaan Med'inaa Goday S'oossay hamettishin, Aa kooshshaa bitaniinne Aa machata siseeddino; untuntu gennetiyyaa mitsaa gidдон Med'inaa Godaa S'oossaappe k'osetteeddinno.

⁹ Shin Med'inaa Goday S'oossay bitaniyyaa s'eesiide, «Addaamaa, hak'an de'ay?» yaageedda.

¹⁰ Bitanii, «Gennetiyyaa gidduwaan ne kooshshaa sisaadde, taani kallo de'iyaa diraw, yayaade k'osettaad» yaageedda.

¹¹ Med'ina Goday S'oossay Aa, «¹Neeni kallo de'aasa² giide new odeeddawe oonee? Taani neena, ³Mooppa⁴ gaade azazeedda mitsaa teeraappe maadiyyee?» yaagiide oochcheedda.

¹² Shin I, «Taananna de'anaadan neeni immeedda mac'c'awunna he mitsaa teeraappe taw immina maad» yaageedda.

¹³ Med'inaa Goday S'oossay hewaappe guyye machchatto, «Neeni hewaa ayaw ootsaad?» yaagiide oochcheedda.

Mishirata, «Taana shooshshay c'immina maad» yaagaaddu.

S'oossaa Pirddaa

14 Med'inaa Goday S'oossay hewaappe guyye shooshshaa, «Neeni hawaa ootseedda diraw, mehiyaa ubbaanne do'aa ubbaa garssan ne s'alalay shek'k'etteeddawaa! Neeni ne uluwaan biittaana gooshettana; ne de'uwaa laytsaa ubbaan baanaa laac'c'ana.

15 Taani neenanne mishirato, ne zeretsaanne izi zeretsaa† morkke kessana; I ne huup'iyaa k'os's'ana; neenikka Aa ginddiyaa dukkanaassa» yaageedda.

16 Mishirattokka Med'inaa Goday S'oossay, «Ne shahaaro wode daro tuggatana; k'ay neeni wolk'k'aama oytsan naanaa yelana. Gidooppenne neeni ne asinaana de'anaw amottana; I neena mooddana» yaageedda.

17 Bitaniyaakka Med'inaa Goday S'oossay hawaadan yaageedda; «Neeni ne machchatti oduwaa siseedda dirawunne taani neena, «He mitsaa teeraa mooppa» gaade azazeedda mitsaa ayfiyaa neeni meedda diraw, biittay ne gaasuwaan shek'etteeddawaa gido! Neeni ne de'uwaa laytsaa ubbaan wolk'k'aama daaburan biittaa goshaadde maana.

18 Biittay new aguntsaanne kashiyaa dolana; neeni woran doleeddawaa maana.

19 Neeni biittaw simmana gakkanaw, daaburan ne som'i c'awattina ootseedda ne k'umaa maana; ayaw gooppe, neeni biittaappe aketaadda; neeni baana; neeni baanaw simmana» yaageedda.

† 3:15 Izi zeretsaa: Unttuntu zeretsaa. 3:15 Sas'. 12:17 3:17
Ibr. 6:8

²⁰ Addaame bare machchatto Hewaano[‡] giide suntseedda; ayaw gooppe, iza de'uwaan de'iyaa asaa ubbaw aatto.

²¹ Med'inaa Goday S'oossay Addaamawunne Aa machatiw c'alaa giigissiide untuntta mayzseedda.

²² Hewaappe guyye Med'inaa Goday S'oossay, «Simmi Asay nuuppe ittuwaadan lo"uwaanne iitaa eriyaawaa gideedda. I bare kushiyaa yeddiide, de'uwaa mitsaappe akkiidde, k'ay meenna malanne med'inaw de'uwaan de'enna mala te'ettanaw koshshee» yaageedda.

²³ Hewaa diraw, I bare aketeedda biittaa oot-sana mala, Med'ina Goday S'oossay Edene Gennetiyaappe Aa keseedda.

²⁴ Aa kesi diggiide, de'uwaa mitsaakko afiyaa ogiyaa naagana mala, kiruubeela giyaa kiitanchchatuwaanne aad'd'i aad'd'i wod'd'iyaa tamaa lac'uwaa mashshaa Edene Gennetiyaappe away doliyaa baggana wotseedda.

Addaamappe Noha Gakkanaw

4

(Dom. 4:1–5:32)

K'aayeelanne Aabeela

¹ Addaami bare machchatti Hewaanina ak'eeda; iza shahaaro wode attuma na'aa yelaaddu; «Med'inaa Goday taana maaddina, attuma na'aa demmaad» gaade Aa K'aayeela* suntsaaddu.

[‡] **3:20** Hewaano: Ha suntsaa biletsay «De'iyaanno» giyaawaa.

* **4:1** K'aayeela: Ibraawetso k'aalaan «K'ayin» geetettee. Biletsay «Demmaad» giyaawaa.

² K'ay Aa ishaa Aabeela yelaaddu.

Aabeeli dorssaa heemmee; k'ay K'aayeeli biit-taa goshee.

³ Unddenna wodiyaappe guyye, K'aayeeli bare gaden doliyaa katsaappe Med'inaa Godaw yarshshuwaa yarshsheedda;

⁴ shin Aabeeli bare dorssaa wudiyaa gidдон bayira yeletteedda maratuwaappe akki shukkiide, untunttu ashuwaappe mod'd'iyaawaa yarshsheedda. Med'inaa Goday Aabeelanne Aa yarshshuwaa akkeedda;

⁵ shin K'aayeelanne Aa yarshshuwaa akibeenna. Hewaa diraw, K'aayeeli loytsi yiloteedda; bare deemuwaakka d'umisseedda.

⁶ Yaatina Med'inaa Goday K'aayeela, «Ayaw yilotay? Ne deemuukka ayaw d'umeedee?

⁷ Neeni lo"obaa ootsowaa gidintto, ne som"i pashikkennee?† Shin neeni lo"obaa ootsana d'ayooppe, nagaray do'aadan ne penggiyaan muggee; I neena mooddana koyee; shin neeni Aa s'oonana bessee» yaageedda.

⁸ Hewaappe guyye, K'aayeeli bare ishaa Aabeela, «Ane dembbaa boytte» yaageedda. Untunttu dembban de'ishshin, K'aayeeli bare ishaa Aabeela bolla denddiide wod'eedda.

⁹ Med'inaa Goday K'aayeela, «Ne ishay Aabeeli hak'anee?» yaagiide oochcheedda.

K'aayeeli zaariide, «Taani erikke; ta ishaa naagiyaawe taaneeyye?» yaageedda.

4:4 Ibr. 11:4 † **4:7** *Ne som"i pashikkennee?* Ta ne yarshshuwaa akkanashin. **4:8** Mat. 23:35; Luk'. 11:51; 1 Yoh. 3:12

¹⁰ Med'inaa Goday K'aayeela, «Hawaa ayaw oot-saad? Be'a; ne ishaa suutsay biittaappe taakko waassee.

¹¹ Ne kushiyaappe ne ishaa suutsaa akkiide, mittanaw hanggeedda biittaappe ha'i neeni shek'etteeddawaa.

¹² Neeni goshinakka biittay new ayfena; betiyaadan neeni sa'aa bollan toyilakattanaassa» yaageedda.

¹³ K'aayeeli Med'inaa Godaa, «Poora! Neeni taana muriyaa muray taani ubbakka danddayen-nawaa.

¹⁴ Hekko neeni taana hachche ha biittaappe yederssaassa; taani ne sintsaappe k'osettana; betiyaadan taani sa'aa bollan toyilakattana; taana demmowe ooninne wod'ana» yaageedda.

¹⁵ Med'inaa Goday Aa, «Neena ooninne wod'ena; wod'ooppe, ne haluwaa aan laappun kushiya kesana» yaageedda. Hewaa diraw, demmowe ooninne Aa wod'enaadan Med'inaa Goday Aa bolla malaataa wotseedda.

¹⁶ K'aayeeli Med'inaa Godaa sintsaappe kesiide, Edene baggaappe away doliyaa baggana de'iyaa Nooda biittaan de'eeddino.‡

K'aayeela Yeletaa

¹⁷ K'aayeeli bare machchattina ak'eeda; Iza sha-haaro wode Heenooka yelaaddu. K'aayeeli kata-maa he wode kees's'iide, he katamaa bare na'aa suntsan «Heenooka» giide suntseedda.

¹⁸ Heenooki Iraada yeleeedda; Iraadi Mahuyaa'eela yeleeedda; Mahuyaa'eeli

4:10 Ibr. 12:24 ‡ **4:16** Nood: Ha suntsaa birshshetsay «Toyilakattiya sa'aa» giyaawaa giyaa gadiyaan de'eedda.

Matushaa'eela yeleedda; Matushaa'eeli
Laameeka yeleedda.

¹⁹ Laameeki Aadonne S'iilo giyaa laa"u
machatuwaa dawutsaa akkeedda.

²⁰ Aada Yaabaala yelaaddu; Yaabaali mehiyaa
mooddiiyaa, dunkkaaniyaan de'iyaa asatuwaa
aawuwaa.

²¹ Aa ishaa suntsay Yuubaala; Yuubaali k'ay
diitsaa diis's'iyaanne uldduudiyaa punniyaa asat-
uwaa ubbaa aawuwaa;

²² S'iila k'ay Tubaalik'ayna giyaa na'aa
yelaaddu; Tubaalik'ayni nahaasiyaappenne
birataappe duma duma miishshatuwaa
k'os'iyawaa. § Tubaalik'ayna michchata
Naa'imo.

²³ Itti gallassi Laameeki bare machchetuwaa,
«Aadee, S'iilee, sisite; ta machattoo, ane
taani odiyaawaa hayzitte. Itti bitanii taana
dechcheedda diraw, taani Aa wod'aad; ee, taani
he taana masuntseedda wodallaa wod'aad.

²⁴ K'aayeela haluwaa kessanaw laappun
kushii koshooppe, Laameeka haluwaa kessanaw
laappun tammanne laappun kushii koshshee»
yaageedda.

Seetanne Heenoosa

²⁵ Addaame bare machchattina gisina hara
na'aa yelaade, «K'aayeeli wod'eedda Aabeela diraw
S'oossay taw hara na'aa immeedda» gaade, Aa
Seeta* gaade suntsaaddu.

§ 4:22 *Nahaasiyaappenne birataappe duma duma
miishshatuwaa k'os'iyawaa: Itti beni turgumii birataa
k'os'iyawanttu ubbaa mayza aawuwaa yaagee. * 4:25
Seeta: Ha suntsaa birshshetsay «Immeedda» giyaawaa.*

26 Seetikka attuma na'aa yeleedda; Aa «Heenoosa» giide suntseedda. Aasi Med'inaa Godaa suntsaa s'eesiide goyniyaawaa he wode doomeedda.

5

Addaama Yeletaa (1 Od. 1:1-4)

¹ Addaama yeletay hawaappe kaalliide s'aafetteedda. S'oossay asaa med'd'eedda gallassi barena malatisiidde med'd'eedda.

² I attuma asaanne mac'c'a asaa ootsi med'd'iide, untuntta anjeedda. Untuntta med'd'iide Asaa* giide suntseedda.

³ Addaami 130 laytsaa de'iide, barena malatiyaa attuma na'aa yeleedda; Aa «Seeta» giide suntseedda.

⁴ Addaami Seeta yeledaddawaappe guyye, 800 laytsaa de'eedda; hara attuma naanaanne mac'c'a naanaa yeleedda.

⁵ Addaami mule 930 laytsaa de'iide hayk'k'eedda.

⁶ Seeti 105 laytsaa de'iide, Heenoosa yeleedda;

⁷ Seeti Heenoosa yeledaddawaappe guyye, 807 laytsaa de'eedda; hara attuma naanaanne mac'c'a naanaa yeleedda.

⁸ Seeti mule 912 laytsaa de'iide hayk'k'eedda.

⁹ Heenoosi 90 laytsaa de'iide, K'aynaana yeleedda;

5:1 Dom. 1:27-28 * 5:2 Asaa: Ibraawetso k'aalan «Asaa» guussay «Addaama» giyaawaa.

¹⁰ Heenoosi K'aynaana yeleeddawaappe guyye, 815 laytsaa de'eedda; hara attuma naanaanne mac'c'a naanaa yeleedda.

¹¹ Heenoosi mule 905 laytsaa de'iide hayk'k'eedda.

¹² K'aynaani 70 laytsaa de'iide, Malaali'eela yeleedda;

¹³ K'aynaani Malaali'eela yeleeddawaappe guyye, 840 laytsaa de'eedda; hara attuma naanaanne mac'c'a naanaa yeleedda.

¹⁴ K'aynaani mule 910 laytsaa de'iide hayk'k'eedda.

¹⁵ Malaali'eeli 65 laytsaa de'iide, Yaaredda yeleedda;

¹⁶ Malaali'eeli Yaaredda yeleeddawaappe guyye, 830 laytsaa de'eedda; hara attuma naanaanne mac'c'a naanaa yeleedda.

¹⁷ Malaali'eeli mule 895 laytsaa de'iide hayk'k'eedda.

¹⁸ Yaareed 162 laytsaa de'iide, Heenooka yeleedda;

¹⁹ Yaareed Heenooka yeleeddawaappe guyye, 800 laytsaa de'eedda; hara attuma naanaanne mac'c'a naanaa yeleedda.

²⁰ Yaareed mule 962 laytsaa de'iide hayk'k'eedda.

²¹ Heenooki 65 laytsaa de'iide, Maatusaala yeleedda;

²² Maatusaala yeleeddawaappe guyye, Heenooki 300 laytsaa S'oossanna hamettiidde de'eedda; hara attuma naanaanne mac'c'a naanaa yeleedda.

²³ Heenooki mule 365 laytsaa de'eedda;

²⁴ I S'oossanna hamettiidde d'ayeedda; ayaw gooppe, S'oossay Aa afeedda.

²⁵ Maatusaali 187 laytsaa de'iide, Laameeka yeleedda;

²⁶ Maatusaali Laameeka yeleeeddawaappe guyye, 782 laytsaa de'eedda; hara attuma naanaanne mac'c'a naanaa yeleedda.

²⁷ Maatusaali mule 969 laytsaa de'iide hayk'k'eedda.

²⁸ Laameeki 182 laytsaa de'iide, attuma na'aa yeleedda.

²⁹ «Ha na'ay Med'inaa Goday shek'k'eedda biit-taa bolla nuuna nu kushiyaa oosuwa daabu-raappe shemppissana» giide Noha† suntseedda.

³⁰ Laameeki Noha yeleeeddawaappe guyye, 595 laytsaa de'eedda; hara attuma naanaanne mac'c'a naanaa yeleedda.

³¹ Laameeki mule 777 laytsaa de'iide hayk'k'eedda.

³² Nohe 500 laytsaa de'iide, Seema, Kaamanne Yaafeeta yeleedda.

Nohanne Bashshaa Haatsaa

6

(6:1–10:32)

Asaa Iitatetsaa

¹ Aasi sa'aa bolla dareedda wode, untunttoo mac'c'a naanay yeletteeddino;

5:24 Ibr. 11:5; Yih. 14 † **5:29** Noha: Ha suntsay «Shemppisseedda» giyaawaa malatee. **6:1** Yob. 1:6; 2:1

² «Saluwaa Med'etatuwaa»* geetettiyaawanttu ha asaa mac'c'a naanay malaa lo"a gidiyaawaa be'eeddino; yaatiide untuntuppe barenttoo dooreeddawantta akkeeddino.

³ Med'inaa Goday, «Ta Ayyaanay asan med'inaw de'enna; ayaw gooppe, Asay hayk'k'iyaaawaa; Aa laysatuukka itti s'eetanne laatama gidana» yaageedda.

⁴ He wodenne hewaappe guyye Saluwaa med'etatu asaa mac'c'a naanaa akkina, naanay yeletteedda wode, wogga adussa asatuu sa'aa bollan de'eeddino. Untunttune beni wode olaw minanne eretteedda asaa.

⁵ Med'inaa Goday he wode sa'aa bollan de'iyaa asaa iitatetsay dareeddawaanne untunttu wozanay k'oppiyaabay ubbay ubbaa wodekka iita s'alala gideeddawaa be'eedda;

⁶ Med'inaa Goday asaa ha sa'aa bollan med'd'eeddawoo karryotteedda; bare wozanaan loytsi seeletteedda.

⁷ Hewaa diraw Med'inaa Goday, «Taani med'd'eedda asaa ha sa'aa bollappe mule d'ayssana; asaa, mehiyaa, do'aa, biittaana gooshettiyyaa med'etatuwaanne saluwaa kafotuwaa d'ayssana; ayaw gooppe, taani untuntta med'd'eeddawoo karryottaad» yaageedda.

⁸ Shin Nohe Med'inaa Godaa sintsan nashetteedda.

Noha

* **6:2** *Saluwaa Med'etatuwaa*: S'oossaa naanatuwaa; s'oossatuwaa naanatuwaa. **6:5** Mat. 24:37; Luk'. 17:26; 1 P'es. 3:20

⁹ Nohe haneeddabay hawaappe kaalliide s'aafetteedda. Nohe s'illo asaa; I bare wodiyaan de'eedda asaa gidдон suure asaa; Nohe S'oossanna hametteedda.

¹⁰ Nohe Seema, Kaamanne Yaafeeta giyaa heezzu attuma naanaa yeleedda.

¹¹ He wode biittay sa'ay S'oossaa sintsan tuneedda; sa'ay ubbay makkalan kumeedda.

¹² S'oossay ha sa'aa s'eelleedda; sa'ay tuneed-dawaa be'eedda; ayaw gooppe, sa'aan de'iyaa Asay ubbay bare ogiyaa tunissi wotseedda.

¹³ Hewaa diraw, S'oossay Noha hawaadan yaagiide azazeedda; «Taani asaa ubbaa d'ayssana hanay; untunttu gaasuwaan sa'ay makkalan kumeedda diraw, taani tumuppe asaakka sa'aakka d'ayssana.

¹⁴ Hewaa diraw, mino mitsaappe new markkabiyaа kees's'a; he markkabiyaа gidдон c'ora k'ol'otuwaa kessa; yaataade soonnanne karenna shidiyaan bara.

¹⁵ Markkabiyaа hawaadan yaataade kees's'a; adussatetsaa heezzu s'eetu wad'aa, gomppaa ishatamu wad'aa, geesaa hattamu wad'aa ootsa;

¹⁶ markkabiyaаw kaaraa[†] med'd'a; kaaraap-penne godaappe gidduwaan itti wad'aa gidiyaа sa'aa kallo agga basha; penggiyaа markkabiyaаw miyiyaanna kessa; markkabiyaа heezzu pook'iyaa kessaade kees's'a.

¹⁷ «Taani saluwaappe garssan de'uwaа shemp-puwaanna de'iyaa med'etaa ubbaa d'ayssanaw,

ha sa'aa bollan bashshaa haatsaa yeddana; ha sa'aan de'iyaa bay ubbay d'ayana.

¹⁸ Shin taani ta k'aalaa c'aak'k'uwaa neenana c'aak'k'ettana. Neeni ne machchatto, ne attuma naanaanne ne attuma naanaa machatuwaa neenanna akkaade markkabiya giddo gela.

¹⁹ Untunttu neenana shemppuwaanna attana mala, shemppuu de'iyaa med'etaa ubbaappe k'ommuwaan k'ommuwaan attumawaanne mac'c'awaa laa"uwaa laa"uwaa akkaade, markkabiya giddo gelissa.

²⁰ Duma duma k'ommo kafuwaappe, duma duma k'ommo mehiyaappenne biittaana gooshettiya duma duma k'ommo med'etatuwaa ubbaappe laa"uwaa laa"uwaa gidiide, shemppuwaanna attana mala neekko yaana.

²¹ K'ay neeninne neenanna de'iyaa wanttu maanaw, duma duma k'ommu miyaa katsaa Eefeera, markkabiya gidдон k'ola» yaageedda.

²² Nohe ubbabaakka S'oossay azazeed-dawaadan ootseedda.

7

¹ Med'inaa Goday hewaappe guyye Noha hawaadan yaageedda; «Neeni ne soo asaa ubbaanna markkabiya giddo gela; ayaw gooppe, taani ha wodiya yeletaa gidдон neeni s'illo gideeddawaa be'aaddi.

²⁻³ Neeni geeshsha gideedda mehiyaanne do'aa ubbaappe Aa k'ommuwaappe k'ommuwaappe attumawaanne mac'c'awaa laappunuwaa laappunuwaa, geeshsha gidenna mehiyaanne do'aa

ubbaappe Aa k'ommuwaappe k'ommuwaappe itti attumawaanne itti mac'c'awaa, k'ay saluwaa kafuwaappe Aa k'ommuwaappe k'ommuwaappe attumawaanne mac'c'awaa laappunuwaa laappunuwaa ootsaade, sa'aa ubbaa bollan dumma dumma zeretsay shemppuwaanna attana mala neenana akkaade gela.

⁴ Ayaw gooppe, laappun gallassaappe guyye, taani oytamu gallasaanne oytamu k'ammaa ha sa'aa bollan iraa bukissana; yaataade taani med'd'eedda med'etaa ubbaa sa'aa bollaappe d'ayssana» yaageedda.

⁵ Nohe Med'inaa Goday Aa azazeedda ubbabaa ootseedda.

⁶ Bashshaa haatsay ha sa'aa bolla yeedda wode, Nohe laytsay usuppun s'eeta.

⁷ Nohe, Aa attuma naanay, Aa machatanne Aa naanaa machchetuu bashshaa haatsaappe attanaw markkabiya giddo geleeddino.

⁸ Geeshsha mehiyaappenne do'aappe, geeshsha gidenna mehiyaappenne do'aappe, kafuwaappenne biittaana gooshettiyaawanttu ubbaappe

⁹ S'oossay Noha azazeeddawaadankka attumawenne mac'c'awe laa"uwaa laa"uwaa gidi, Nohekko yiide markkabiya giddo geleeddino.

¹⁰ Laappun gallassaappe guyye, bashshaa haatsay ha sa'aa bollan yeedda.

¹¹ Nohe usuppun s'eetu laytsaa de'ina, laa"entsa aginaan, tammanne laappunsa gallassan, he gallassan biittaa gidдон de'iyaa wolk'k'aama c'iimmaa pulttuwaa ubbay d'uuk'k'i aggeeda;

saluwaan de'iyaa haatsaa penggetuukka dooyetti wod'd'eeddino;

¹² Iray ha sa'aa bollan oytamu gallassanne oytamu k'ammaa bukkeedda.

¹³ He gallassan Nohenne Aa attuma naanay, Seeme, Kaammenne Yaafeeti, Nohe machatanne Aa naanaa heezzatuwaa machatuu ittippe markkabiya giddo geleeddino.

¹⁴ Unttuntune do'aa ubbaappe bare k'ommuwaan k'ommuwaan, mehiyaa ubbaappe bare k'ommuwaan k'ommuwaan, sa'aanna gooshettiyaawanttu ubbaappe bare k'ommuwaan k'ommuwaan, kafuwaa ubbaappe bare k'ommuwaan k'ommuwaan, unttuntunna ittippe geleeddino;

¹⁵ de'uwaa shemppuwaanna de'iyaaawanttu ubbay laa"uwaa laa"uwaa gidi, Nohekko yiide markkabiyaan geleeddino;

¹⁶ S'oossay Noha azazeeddawaadan, med'etaa ubbaappe attumawaanne mac'c'awaa gidiide, markkabiya giddo geli simmowaan, Med'inaa Goday markkabiya penggiyaa gorddeedda.

¹⁷ Bashshaa haatsay oytamu gallassaa sa'aa bollan bukkiidde gam"eedda; haatsay dariide, markkabiya biittappe pude dentseedda.

¹⁸ Haatsay biittaa bollan loytsi darina, markkabii haatsaa bollan tooketteedda.

¹⁹ Saluwaappe garssaana de'iyaa d'ok'k'a dere-tuu ubbay mitettana gakkanaw, haatsay ha sa'aa bollan loytsi wolk'k'aappe dareedda.

²⁰ Haatsay deretuwaa s'eeraappe aad'd'iide, tammanne ichcheshu wad'aa gakkanaw

tookeedda.

²¹ Yaatina sa'aa bollan shemppuwaanna k'aas's'iyyaa med'etatuubbay: kafuu, mehii, do'ay, sa'aa bollan sham"i giyaa med'etaa ubbayanne Asay ubbay hayk'k'eedda.

²² Ee, mela biittaa bollan de'iyaa, bare siid'iyaan de'uwaa shemppuwaa shemppiyyaa ubbaykka hayk'k'eedda.

²³ Ha sa'aan pas'a de'iyaa bay ubbay: asay, mehinne do'ay, biittaana gooshettiyyaa med'etatuunne saluwaa kafotuu ubbaykka sa'aappe d'ayeeddino. Nohe s'alalayanne aanana markkabiyyaa gidдон de'iyaa wanttu atteeddino.

²⁴ He haatsay s'eetanne ishatamu gallassaa gakkanaw sa'aa bollan gam"eedda.

8

Bashshaa Haatsay shooreedda

¹ Shin S'oossay Noha, aanana markkabiyyaa gidдон de'iyaa do'aa ubbaanne mehiyyaa ubbaa k'oppeedda; sa'aa bollan c'arkkuwaa c'arkkisseedda; he haatsay wod'd'i wod'd'i beedda.

² K'ay biittaa gidduwaan de'iyaa c'iimmuwaa pulttuunne saluwaan de'iyaa haatsaa penggetuu gorddetteeddino; iraykka saluwaan ek'k'eedda.

³ Yaatina haatsay wod'd'i wod'd'i beedda. He s'eetanne ishatamuntsa gallasaappe guyye, haatsay wod'd'eedda.

⁴ Haatsay wod'd'ina markkabii laappuntsa aginaan, tammanne laappuntsa gallassan Araaraate giyaa deretuwaa bolla utteedda.

⁵ Haatsay tammantsa aginaw gakkanaw wod'd'i wod'd'i beedda; tammantsa aginaw koyro gallassi deretoo s'eeray beetteedda.

⁶ Oytamu gallassaappe guyye, Nohe bare kees's'eedda markkabiya maskkootiya dooyyeedda;

⁷ yaatiide itti k'uuruwaa kare yeddina; k'uuruu haatsay biittaa bollappe melana gakkanaw, yaanne haanne paalliidde gam"eedda.

⁸ K'ay Nohe haatsay biittaa bollappe wod'd'i wureeddenttonne be'anaw itti harap'p'atto kare yedeedda;

⁹ shin he harap'p'atta haatsay biittaa ubbaa bolla ha"ikka de'iyaa diraw, shemppiyaa sa'aa demmabeykku. Hewaa diraw simmaade, markkabiya gidдон de'iyaa Nohekkoo yaaddu; I bare kushiya yeddiide, barekko markkabiya gidдо akkeedda.

¹⁰ Hewaappe guyye, hara laappun gallassaa gam"iide, Dogomatto zaariidekka markkabiya gidдоppe kessiide yeddeedda.

¹¹ He harap'p'atta sa'ay omarssiyaa wode aakko simmaade yaaddu; wogaraa malatiya mitsaappe duutseedda irs's'a haytsaa bare doonaan sa"a akkaade yaaddu. Hewaa diraw, haatsay biittaa bollappe wod'd'eeddawaa Nohe ereedda.

¹² K'ay Nohe hara laappun gallassaa gam"iide, he harap'p'atto zaaretsiide yedeedda; shin he harap'p'atta aakko simmaade yabeykku.

¹³ Nohe usuppun s'eetanne itti laytsaa de'ina, koyro aginaan koyro gallassi, haatsay biittaa bollappe s'i"eedda; Nohe markkabiya k'um"iyaa dooyi s'eelliide, biittay s'i"eeddawaa be'eedda.

14 Laa'entso aginaan laatamanne laappuntsa gallassan, biittay mule meleedda.

15 S'oossay he wode Noha hawaadan yaagiide azazeedda;

16 «Neeni ne machchatto, ne attuma naanaanne ne naanaa machatuwaa akkaade markkabiya giddoppe kesa.

17 Unttuntu yelettiide, dariide c'orana mala, shemppuu de'iyaa med'etaa ubbaappe neenana de'iyaawantta: kafotuwaa, mehetuwaa, do'atuwaanne biittaana gooshettiya ubbaa neenana kessa» yaageedda.

18 Nohe bare attuma naanatuwaan, bare machchattinanne bare naanaa machchetuwaanna markkabiya giddoppe kesseedda.

19 Mehiyaanne do'aa ubbay, biittaana gooshettiya med'etaa ubbay, kafuwaa ubbayne sa'aa bollan wos's'i k'aas's'iyaabaa ubbay bare k'ommuwaan k'ommuwaan markkabiya giddoppe kesseeddino.

20 Nohe Med'inaa Godaw yarshshiyaa sa'aa gimbbeedda; geeshsha mehiyaanne do'aa ubbaappenne geeshsha kafuwaa ubbaappe akkiide, yarshshiyaa sa'aan s'uuggiide yarshsheedda.

21 Yaatina Med'inaa Goday yarshshuwaa peenuwaa sawiyaawaa singgiide, bare wozanaan hawaadan yaageedda; «Na'atetsaappe doommina, Asay wozanaan k'oppiyaabay ubbay iita gidooppenne, taani asaa diraw gaade laa'entso ubbakka ha sa'aa shek'k'ikke. K'ay taani ha'i ootseeddawaadan pas'a de'iyaa med'etaa ubbaa laa'entso ubbakka d'ayssikke.

²² Ha sa'ay de'eedda keeshshaa ubbaan, zeriyaawodiinne c'akkiyaa wodii, meeguunne homb-bii, boniinne balgguu, gallassaynne k'ammay ubbaadekka de'ana» yaageedda.

9

S'oossay Nohena Geleedda

K'aalaa C'aak'uwaa

¹ S'oossay Nohanne Aa attuma naanaa hawaadan yaagiide anjeeedda; «Yelettite; c'orite; sa'aa ubbaa kumite.

² Sa'aa do'atuu ubbay, saluwaa kafatuu ubbay, gadiyaan wos's'i k'aas's'iyaabaa ubbaynne abban de'iyaa moletuu ubbay hinttenttoo yayyinonne dagammimo. Unttuntu hinttenttoo aad'd'iide imetteeddino;

³ taani mokkiyaa dumma dumma katsatuwaa hinttenttoo immeeddawaadankka, shemppuu de'iyaa wos's'i k'aas's'iyaa med'etaa ubbay hinttenttoo k'uma gidana.

⁴ Shin suutsaa giddon shemppuu de'iyaa diraw suutsay Aa gidduwaan de'iyaa ashuwaa moop-pite.

⁵ Taani hinttenttu shemppuwaanna de'iyaa hinttenttu suutsaa do'aa ubbaappe tumu achchana; k'ay asaa ubbaappe, Aa mala asaa suutsaa achchana.

⁶ S'oossay asaa barena malatisiidde med'd'eedda diraw, asaa suutsaa gussiyaa oonanne gidooppenne, Aa suutsaykka asaa kushiyaan gukkanawaa.

⁷ Hinttenttu yelettite; c'orite; sa'aan darite; an c'orite» yaageedda.

⁸ Hewaappe guyye, S'oossay Nohanne aanana de'iyaa Aa attuma naanaa,

⁹⁻¹⁰ «Simmi ha"i, taani ta c'aak'uwaa hinttenana, hintteppe guyye hinttenttu zeretsaannanne pas'a neenana de'iyaa med'etaa ubbaanna c'aak'k'etay; ee, taani ta c'aak'k'uwaa kafuwaanna, mehiyaanna, sa'aa do'aa ubbaananne, markkabiyaappe hinttenana keseedda, shemppuwaanna de'iyaa med'etaa ubbaanna c'aak'k'ay.

¹¹ Taani hinttenana ta c'aak'k'uwaa c'aak'k'etay; hawaappe sintsan shemppuu de'iyaabay ubbay bashshaa haatsaan ubbakka bayenna; ha sa'aa bayzziyaa haatsay hawaappe sintsan ubbakka de'enna» yaageedda.

¹² K'aykka S'oossay, «Taani taappenne hintteppe, hinttenana de'iyaa pas'a med'etatuwaa ubbaappe gidduwaan yaana yeletaa ubbaanna c'aak'k'etiyaa c'aak'uwaa malaatay hawaa;

¹³ taani ta zuluwaa shaariyaan essaad; I taap-penne ha sa'aappe gidduwaan de'iyaa c'aak'k'oo mallaa gidana.

¹⁴ Taani sa'aappe bollan shaariyaa aheedda wodenne shaariyaan zuluu beetteedda wode,

¹⁵ taappenne hintteppe shemppuu de'iyaa dumma dumma k'ommo med'etaa ubbaappe gidduwaan c'aak'k'eteedda ta c'aak'uwaa hassayana; pas'a de'iyaawaa ubbaa d'ayssanaw hawaappe sintsan ubbakka bashshaa haatsay yeenna.

¹⁶ Zuluu shaariyaan beetteedda wode awundenne, taani Aa be'ana; taappe S'oossaappenne ha sa'aa bollan shemppuwaanna de'iyaa dumma dumma k'ommo med'etaa ubbaappe gidduwaan c'aak'k'eteedda med'ina c'aak'k'uwaa taani has-sayana» yaageedda.

¹⁷ S'oossay Noha, «Taani taappenne ha sa'aa bollan shemppuwaanna de'iyaaawaa ubbaappe gidduwaan c'aak'k'eteedda c'aak'k'uwaa malay hawaa» yaageedda.

Nohanne Aa Naanaa

¹⁸ Markkabiyaappe keseedda Nohe attuma naanay Seema, Kaamanne Yaafeeta; Kaame Kanaane aawuwaa.

¹⁹ Hawanttu heezzuukka Nohe naanaa; sa'aan ubbaan de'iyaa Asay untuntuppe yeletteedda.

²⁰ Nohe goshshanchcha; I woyniyaa turaa toket-saa doommeedda.

²¹ Itti gallassi I he woyniyaa eessaa ushiidde matsotteedda; bare dunkkaaniyaa gidдон kallo s'iira giseedda.

²² Kanaane aawuwaa Kaame bare aawuwaa kalluwaa be'eedda; kare kesiide, bare laa"u isha-too odeedda.

²³ Shin Seeminne Yaafeeti afilaa ittuwaa akki-ide, laa"attukka barenttu hashiyaana hashiyaana gatsi oyk'k'iide, guyyegutsaan hametti geliide, barenttu aawuwaa kalluwaa kammeeddino; untunttu barenttu aawuwaa kalluwaa be'enna mala barenttu deemuwaa wora zaareeddino.

²⁴ Nohe matsuu aad'd'ina beegottiide, Aa na'ay ubbaappe teefay Aa ootseeddawaa ereedda.

²⁵ Aa,
«Kanaane shek'etteeddawaa gido!

I bare ishatoo wurssetsa ayiliyaa gido»
yaageedda.

²⁶ K'aykka Nohe,

«Med'inaa Goday, Seema S'oossay galatetto!

Kanaane Seema ayiliyaa gido;

²⁷ S'oossay Yaafeeta* biittaa aasso.

Yaafeeta zaratuu Seema zaratuwaa gidдон
de'ino;

Kanaane Yaafeeta ayiliyaa gido» yaageedda.

²⁸ Bashshaa haatsaappe guyye, Nohe 350 layt-
saa de'eedda.

²⁹ Nohe mule 950 laytsaa de'iide hayk'k'eedda.

10

Nohe Naanatuwaa Yeletaa (1 Od. 1:5-23)

¹ Nohe naanaa, Seema, Kaamanne Yaafeeta
yeletay hawaappe kaalliide s'aafetteeddawaa;
bashshaa haatsaappe guyye, untunttoo attuma
naanay yeletteeddino.

Yaafeeta Naanaa

² Yaafeeta attuma naanay: Goomera, Maagooga,
Maadaaya, Yaawaana, Tubaala, Meshekanne Ti-
iraasa.

³ Goomera attuma naanay: Ashkkanaaza, Ri-
ifaatanne Togarmma.

⁴ Yaawaana attuma naanay: Eliisha, Tarsseese,
Kitiimanne Rooda.

⁵ Hawanttuppe abbaa doonaan de'iyaa Asay
ubbay bare gadiyaan gadiyaan, bare k'aalan

* **9:27** *Yaafeeta*: Ibraaweetsuwaan ha suntsaa biletsay, «gujjo»
giyaawaa malatee.

k'aalan, bare yaran yaraaninne, bare kawutetsan kawutetsan shaaketteeddino.

Kaama Naanaa

⁶ Kaama attuma naanay: Kuusha, Mis'irayma, Puus'anne Kanaana.

⁷ Kuusha attuma naanay: Saaba, Ewulaas'a, Saabita, Raa'imanne Sabttaka.

Raa'ima attuma naanay: Saabanne Dadaana.

⁸ Kuushi Naamiruuda yeleedda; Naamiruudi ha sa'aan koyro wolk'k'aama olanchchaa gideedda;

⁹ Med'inaa Godaa sintsankka I wolk'k'aama shankkanchcha gideedda; «Naamiruudadan Med'inaa Godaa sintsan wolk'k'aama shankkanchcha gideedda» guussay hewaa diraassa.

¹⁰ Aa kawutetsay koyro katamati Sanaa'oore gadiyaan de'iyaa Baabloone, Ereeka, Akkaadanne Kalna.

¹¹⁻¹² I he biittaappe Asoore biide, Nenewe, Rohobootanne Kaalaha kees's'eedda; k'ay Nanawep-penne Kaalaahappe gidduwaan de'iyaa Reseena giyaa wolk'k'aama katamaakka kees's'eedda.

¹³⁻¹⁴ Mis'irayme Ludetuwaa, Anaa-maawatuwaa, Lahaabetuwaa, Nafttuuhetuwaa, Patiroosatuwaa, Kaasiluhetuwaanne Piliss's'eematuwaa zeretsatuwaa yeleedda Kafttooretuwaa yeleedda.

¹⁵⁻¹⁸ Kanaane bare bayira na'aa Sidoonanne Heeta yeleedda; k'ay Kanaane Yaabuusa asaa, Amoores asaa, Gerggeese asaa, Hiiwe asaa, Ark'k'e asaa, Siina asaa, Ariwaade asaa, S'amaare asaanne Hamaata asaa yeleedda.

Hewaappe guyye, Kanaane zaratuu laalettina,

19 Kanaane biittaa zaway Sidoonappe doommiide, Geeraarananne Gaazaanna aad'd'iidde, Sodoomaanne Gamoorra, Adaamanne S'aboyma biide, Lashaa'an zawatee.

20 Kaame attuma naanay barenttu yaran yaran, barenttu k'aalan k'aalan, barenttu biittan biittaaninne barenttu kawutetsan kawutetsan s'aafetteeddawanttu hawantta.

Seema Naanaa

21 Seemaw naanay yeletteeddino; I Yaafeetaw bayira ishaanne Eboora naanaa ubbaw mayza aawuwaa.

22 Seema attuma naanay: Elaama, Asoora, Ari-faakisaada, Luudanne Araama.

23 Araama attuma naanay: Uus'a, Huula, Geteeranne Mesheka.

24 Arifaakisaadi Shelaaha yeleedda.

Shelaahi Eboora yeleedda.

25 Ebooraw laa"u attuma naanay yeletteeddino. Ittuwaa suntsay Peeleega; ayaw gooppe, sa'aan de'iyaa Asay Aa wodiyaan shaakketeedda; Aa ishaa suntsay Yok'is'aana.

26 Yok'is'aani naanaa yeleedda. Unttunttune: Almmodaada, Sheleefa, Has'armmaaweta, Yeraaha,

27 Hadoraama, Uzaala, Diik'ila,

28 Oobaala, Abimaa'eela, Saaba,

29 Ofiira, Hawiilanne Yobaaba. Hawanttu ubbaykka Yok'is'aana attuma naanaa.

30 Unttunttu de'eedda heeray Meeshappe biide away doliyaa baggana de'iyaa derii dariyaa gadiyaan Safaara gakkee.

31 Seema attuma naanay barenttu yaran yaran, barenttu k'aalan k'aalan, barenttu gadiyaan

gadiyaaninne barenttu kawutetsan kawutetsan s'aafetteeddawanttu hawantta.

³² Hawanttu barenttu yaran yaraaninne barenttu kawutetsan kawutetsan s'aafetteedda Nohe attuma naanaa zaratuwaa. Bashshaa haatsaappe simmiide, kawutetsatuwaa hawanttuppe sa'aa ubbaw yeletti aakkeeddinno.

11

Baabloona Gimbbiyaa

(11:1-9)

¹ Sa'aa bollan de'iyaa Asay ubbay koyro itti doonaanne itti k'aalaa haasayiino.

² Asatuu away kesiyaa bagga simmiide beedda wode, Sanaa'oore giyaa gadiyaan dembbaa it-tuwaa demmiide yan, utteeddino.

³ Unttuntu ittuu ittuwaa, «Haa yiite; s'uubiyaa med'd'iide, taman s'uuggoytte» yaageeddino. Unttuntu shuchchaa diraw s'uubiyaa, urk'k'aa diraw shidiyaa akkeeddino;

⁴ «Haa yiite; nu suntsaa s'eesissanawunne k'ay nuuni ha sa'aa ubbaa bollan laalettennaan attanaw itti wolk'k'aama katamaanne s'eeray saluwaa gakkiyaa itti pook'iyaa nuw kees's'oytte» yaageeddino.

⁵ Shin Goday asatuu kees's'eedda wolk'k'aama katamaanne pook'iyaa be'anaw duge wod'd'eedda;

⁶ Med'inaa Goday «Hekko untntuntu itti asaa; k'ay untntuntu ubbaykka itti k'aalan haasayiino; untntuntu ha"i hawaa ootsanaw doommowaappe guyye, untntuntu barenttoo ootsanaw k'oppowaa untntattoo danddayettenawe ayayenne baawa.

⁷ Haa yiite; duge wod'd'iide untunttu ittuu haasayiyaa k'aalaa ittuu erenna mala, untunttu k'aalaa dummayoyitte» yaageedda.

⁸ Med'inaa Goday untuntta hewaappe sa'aa ubbaa bollan laalina, untunttu he wolk'k'aama katamaa kees's'iyaawaa aggiisheedino.

⁹ Med'inaa Goday sa'aa asaa k'aalaa yan dum-mayeedda diraw, he katamay Baabeela* geetet-teedda. Goday untuntta hewaappe sa'aa ubbaa bollan laaleedda.

*Seemappe Abraama Gakkanaw
(11:10-32)*

¹⁰ Seema yeletay hawaappe kaaliide s'aafetteeddawaa. Bashshaa haatsaappe guyye, laa"u laytsaa gidina, Seema laytsay 100 gideedda wode, Seemi Arifaakisaada yeleedda.

¹¹ Seemi Arifaakisaada yeleeddawaappe guyye, 500 laytsaa de'eedda; hara attuma naanaakka mac'c'a naanaakka yeleedda.

¹² Arifaakisaadi 35 laytsaa de'iide, Shelaaha yeleedda;

¹³ Arifaakisaadi Shelaaha yeleeddawaappe guyye, 403 laytsaa de'eedda; hara attuma naanaakka mac'c'a naanaakka yeleedda.

¹⁴ Shelaahi 30 laytsaa de'iide, Eboora yeleedda;

¹⁵ Shelaahi Eboora yeleeddawaappe guyye, 403 laytsaa de'eedda; hara attuma naanaakka mac'c'a naanaakka yeleedda.

¹⁶ Eboori 34 laytsaa de'iide, Peeleega yeleedda;

* **11:9 Baabeela:** Ibraaweetsuwaan ha suntsaa biletsay Walake-teeddawaa giyaawaa malatee.

¹⁷ Eboori Peeleega yeleeddawaappe guyye, 430 laytsaa de'eedda; hara attuma naanaakka mac'c'a naanaakka yeleedda.

¹⁸ Peeleegi 30 laytsaa de'iide, Raa'a yeleedda;

¹⁹ Peeleegi Raa'a yeleeddawaappe guyye, 209 laytsaa de'eedda; hara attuma naanaakka mac'c'a naanaakka yeleedda.

²⁰ Raa'u 32 laytsaa de'iide, Saruuga yeleedda;

²¹ Raa'u Saruuga yeleeddawaappe guyye, 207 laytsaa de'eedda; hara attuma naanaakka mac'c'a naanaakka yeleedda.

²² Saruugi 30 laytsaa de'iide, Naakoora yeleedda;

²³ Saruugi Naakoora yeleeddawaappe guyye, 200 laytsaa de'eedda; hara attuma naanaakka mac'c'a naanaakka yeleedda.

²⁴ Naakoori 29 laytsaa de'iide, Taara yeleedda;

²⁵ Naakoori Taara yeleeddawaappe guyye, 119 laytsaa de'eedda; hara attuma naanaakka mac'c'a naanaakka yeleedda.

²⁶ Taari 70 laytsaa de'iide, Abraama, Naakooranne Haaraana yeleedda.

Taara Yeletaa

²⁷ Taara yeletay hawaappe kaaliide s'aafetteeddawaa. Taari Abraama, Naakooranne Haaraana yeleedda; Haaraani Loos'a yeleedda.

²⁸ Haaraani bare aawuu Taari pas'a de'ishshin, bare yeletteedda Kaladaawetuwa gadiyaan, Uura giyaa wolk'k'aama kataman hayk'k'eedda.

²⁹ Abraaminne Naakoorinne laa"attuukka akkeeddino; Abraamo machchatti suntsay Saaro; k'ay Naakoora machchatti suntsay Milkko;

Milkka Haaraana naatto; Haaraani Milkkiwunne Yiskkaaniw aawuwaa.

³⁰ Saara mantsato; iziw na'i baawa.

³¹ Taari bare na'aa Abraama, bare na'aa Haaraana na'aa Loos'anne, bare na'aa Abraamo machchatto Saaro akkiidde kesina, untuntu ittippe Kanaane gadiyaa baanaw Uuri giyaa Kaladaawetuwaa katamaappe dendeeddino; shin untuntu Kaaraane giyaa katamaa gakkanaw biide, yan utteeddino.

³² Taari 205 laytsaa de'iide, Kaaraanen hayk'k'eedda.

Abraama, Yisaak'anne Yaak'ooba Taariikkiyaa

12

(12:1–35:29)

Abraamo S'eesaa

¹ Med'inaa Goday Abraama yaageedda; «Neeni ne gadiyaappe, ne dabbotuwaappenne ne aawuwaa golle asaappe shaakettaade, taani neena bessiyyaa gadiyaa ba.

² Taani neena wolk'k'aama kawutetsaa ootsana; k'ay taani neena anjjana; taani ne suntsaa gi-tayana; yaatina neeni anjjo gidana;

³ taani neena anjjiyaawantta anjjana; k'ay neena shek'k'iyaaawantta taani shek'k'ana; ha sa'aa bollan de'iyaa Asay ubbay ne baggana anj-jettana»* yaageedda.

12:1 Kit. 7:2-3; Ibr. 11:8 **12:3** Gal. 3:8 * **12:3** *Ne baggana anjjettana*: Neena anjjowaada anjjana mala ubbay woosana.

⁴ Abraame Med'inaa Goday aw odeeddawaadan denddiide beedda; Loos'ekka aanana beedda; Abraame Kaaraaneppe beedda wode, aw laytsay laappun tammanne ichchesha.

⁵ Abraame bare machchatto Saaro, bare ishaa na'aa Loos'a, yan shiishsheedda barenttu mas'uwaa ubbaanne, Kaaraanen untunttu demmeedda k'oomatuwaa akkiide, Kanaane gadiyaa baanaw denddeedda; biide untunttu Kanaane gadiyaa gakkeeddino.

⁶ Abraame he gadiyaan Sekeema giyaa sa'aan de'iyaa Moore giyaa wol'k'k'aama wolaa gakkanaw hametiidde beedda. He wode Kanaane asatuu he gadiyaan de'ino.

⁷ Shin Med'inaa Goday Abraamaw k'onc'c'iide Aa, «Ha gadiyaa taani ne zeretsaw immana» yaageedda. I barew k'onc'c'eedda Med'inaa Godaw he sa'aan yarshshiyaa sa'aa kees's'iide goynneedda.

⁸ Hewaappe denddiide, Beeteleppa away doliyaa baggana de'iyaa deretiyaa sa'aa biide, hewaan Beetele away wulliyaa bagga aggiide, k'ay Ayi away doliyaa bagga aggiide, gidduwaan bare dunkkaaniyaa d'ogeedda; hewaan Med'inaa Godaw yarshshiyaa sa'aa kees's'iide, Med'inaa Godaa suntsaa s'eeseedda.

⁹ Hewaappe guyye, Abraame yaappe denddi biide Neegeeba bazzuwaa gakkeedda.

Abraame Gibis'e Beedda

¹⁰ He wode he gadii koshateedda; koshay s'iis's'i de'iyaa diraw, Abraame amareeda wodiya de'anaw duge Gibis'e wod'd'eedda.

¹¹ Gibis'e gelana hanishin, Abraame bare machchatto Saaro hawaadan yaageedda; «Sisa; neeni loytsa malaa lo"o mac'c'a asaa gidiyaawaa taani eray.

¹² Gibis'e asatuu neena be'iyaa wode untunttu, «Hanna Aa machchatto» yaagiide untunttu taana wod'ana; shin neena pas'a aggana.

¹³ Simmi untunttu taw ne gaasuwaan keekana malanne, k'ay taani hayk'k'ennan ne gaasuwaan attana mala neeni, «Taani Aa michchato» yaaga» yaageedda.

¹⁴ Abraame Gibis'e biittaa geleedda wode, Gibis'e asatuu he mishirata daro malaa lo"o mac'c'a asaa gidiyaawaa be'eeddino.

¹⁵ K'ay Gibis'e kaatiyaw ootsiyaa kaappatuukka izo be'eedda wode, kaatiyaa sintsan izo nashsheeddino; yaatiide izo kaatiyaa golle afeedino.

¹⁶ Yaatina izi gaasuwaan kaatii Abraama lo"o ayfiyaan s'eelleedda; Abraamaw dorssatuwaanne booratuwaa, attuma haretuwaanne mac'c'a haretuwaa, attuma k'oomatuwaanne mac'c'a k'oomatuwaa, gaaluwaa immeedda.

¹⁷ Shin Med'inaa Goday Abraama machchatti Saari gaasuwaan Gibis'e kaatiyaa bollanne Aa soo asaa bolla daro kaa'iyaa harggiyaa yeddeedda.

¹⁸ Yaatina kaatii Abraama s'eesiide, «Neeni hawaa ayaw ta bolla ootsaad? iza ne machchatto gideeddawaa ayaw taw odabeykkii?

¹⁹ Neeni izo, «Iza ta michchato» gaade taw ayaw odaaddii? Taani izo taw machche oot-sanaw akkeeddawe hewaa diraassa. Simmi ha"i

ne machchatto hanno be'a; izo akkaade ba» yaageedda.

²⁰ Bare asaa azazina, untunttu Abraama Aa machchattinanne aw de'iyaa ubbabaanna kesside yeddeeddino.

13

Abraaminne Loos'e Shaaketteeddino

¹ Hewaa diraw Abraame bare machchattinanne, barew de'iyawaa ubbaanna Gibbs'eppe Negeeba bazzuwaa beedda; Loos'ekka aanana beedda.

² Abraame he wode miizaa, biraaninne work'k'aan darii duretteedda.

³ I Negeebappe denddiide Beetele gakkanaw beedda; he sa'ayne Beeteleppenne Ayippe gidduwaan I koyro bare dunkkaaniyaa d'ogeedda sa'anne

⁴ yarshshiyaa sa'aa I koyro kees's'eedda sa'aa. Yan Abraame Med'inaa Godaa suntsaa s'eeseedda.

⁵ Abraamena yuuyyiyaa Loos'ewukka miizzay, dorssaa wudiinne dunkkaanii de'ee.

⁶ Shin untunttu ittippe de'anaw untunttoo biittay gidibeenna; untunttoo daro mehii de'iyaa diraw, untunttu ittippe de'anaw danddayibeykkino.

⁷ Hewaa gaasuwaan Abraamo wudiyaa heemiyaawanttu giddoninne Loos'e wudiyaa heemiyaawanttu gidдон walassay kesseedda. He wode Kanaanatuunne Parzzetuu he gadiyaan de'ino.

⁸ Yaanina Abraame Loos'a, «Nuuni ishātuwaa gidiyaa diraw, ta giddoninne ne gidдон, ta

wudiyaa heemmiyaawanttu giddoninne ne wudiyaa heemmiyaawanttu giddon walassaa kessoppa.

⁹ Biittaa ubbay ne sintsan de'ennee? Ane nuuni shaakettoytte; neeni haddirssa bagga booppe, taani ushechcha bagga baana; neeni ushechcha bagga booppe, taani haddirssa bagga baana» yaageedda.

¹⁰ Loos'e yuuyyi aad'd'i s'eelliide, Yorddaanoosa Shaafaa wombbay ubbay biide Zoo'aara gakkanaw, Med'inaa Godaa gennetiyyaa* woy Gibis'e biittaa mala daro haatsay de'iyaawaa gidiyaawaa be'eedda. (Hewenne Med'ina Goday Sodoomanne Gamooraa geetettiyyaa katamato d'ayissanaappe kase).

¹¹ Hewaa diraw Loos'e barew Yorddaanoosa wombbaa ubbaa dooriide, away doliyaa bagga beedda; yaatina untunttu ittuu ittiwaappe shaaketteeddino.

¹² Abraame Kanaane gadiyaan de'eedda; shin Loos'e wombban de'iyaa wolk'k'aama katamatuwaa gidduwaan uttiide, Sodooma katamaa matan bare dunkkaaniyaa d'ogeedda.

¹³ He wode Sodooma asatuu iitanne Med'inaa Godaa bolla pala nagaraa ootsiyaawantta.

¹⁴ Loos'e Abraameppe shaaketteeddawaappe guyye, Med'inaa Goday Abraama hawaadan yaageedda; «D'ok'k'u gaade neeni de'iyaasaappe away doliyaa bagganne away wulliyaa bagga, k'ay huup'issa bagganne gedissa bagga s'eella.

* **13:10** *Med'inaa Godaa Gennetiyyaa:* Edene Gennetiyyaa
bessiyaawaa. **13:10** Dom. 2:10

¹⁵ Ha neeni s'eelliyaa biittaa ubbaa taani newunne ne zariyaw med'inaw immana;

¹⁶ taani ne zariyaa sa'aa shafiyaadan darissana; ooninne sa'aa shafiya paydana danddayooppe, ne zariikka paydettana.

¹⁷ Dendda; biittaa gomppan pudenne dugenne hininne haanne hamettaadde be'a; ayaw gooppe, taani ha biittaa new immana» yaageedda.

¹⁸ Abraame bare dunkkaaniyaa shoddiide, Kebroone katamaan de'iyaa Mamire wolatuwaa woggatuwaa matan de'anaw beedda. Hewaan Med'inaa Godaw yarshshiyaa sa'aa kees's'eedda.

14

Abraame Loos'a Wotsi Akkeedda

¹ He wode Sanaa'oore Kaatii Amiraafeeli, Elaasaara Kaatii Ariyooki, Elaama Kaatii Kadorllaa'oomerinne Goyma Kaatii Tidi'aali oydduu,

² Sodooma Kaatiyaa Beera'aara, Gamoora Kaatiyaa Birshshaara, Adaama Kaatiyaa Shin"aabaara, S'aboyma Kaatiyaa Sheme-beeraaranne (S'oo'aaro geetettiyaa) Belaa'a Kaatiyaanna olaw salppeeddino.

³ Hawanttu ichcheshu kaatetu gaketiide itti wolk'k'aa gidiide, (Mas'ine Abbaa giyaa) Siiddima Wommban shiik'eeddino.

⁴ Untunttu kase tammanne laa'u laytsaa Kadorllaa'oomeraw moodetteeddino; shin tammanne heezzentsa laytsan aw makkaleeddino.

⁵ Tammanne oyddentso laytsan Kadorllaa'oomerinne aanana zuppeteedda kaatetu

barenttu olanchchatuwaa akki biide, Asttaarooti s'arnnayman de'iyaa Raafaayeta, Haaman de'iyaa Zuuzetanne Shaawe-K'iriyaatayman de'iyaa Eemeta oliide s'ooneeddino.

⁶ Hooraa biittaa asatuwaakka Se'iira Deriyaan oliide, bazzuwaa matan de'iyaa Elpparaana giyaa sa'aa gakkanaw yedersseeddino.

⁷ Hewaappe guyye simmiide, Ayin-Mishppaas'a yeeddino. (Ha'i he sa'ay K'aadeesa geetettee.) Unttuntu Amaaleek'atuwaa biittaa ubbaanne k'ay Has'aas'oone Taamaara giyaa sa'aan de'iyaa Amooratuwaa oliide s'ooneeddino.

⁸ Hewaappe simmiide, Sodooma kaatii, Gamooraa kaatii, Addaama kaatii, S'aboyma kaatiinne (S'oo'aaro geetettiyyaa) Belaa'a kaatii denddeeddino; Siiddima Wombban salppeeddino.

⁹ Hawanttu ubbay Elaama kaatiyaanna, Goyma kaatiyaanna, Sanaa'oore kaatiyaannanne Elaasaara kaatiyaanna (ha ichcheshu kaatetu oyddu kaatetuwaanna) oletteeddino.

¹⁰ Siiddima Wombban he wode, shidiyaadan oyk'k'iyaaabay kumeedda ollay besseedda; Sodooma kaatiinne Gamooraa kaatii barenttu olanchchatuwaanna olaappe bak'atishin, untuntuppe amareedawanttu he ollatuwaan kunddeeddino; shin atteedawanttu deriyaa bak'ateeddino.

¹¹ Oyddu kaatetu Sodoomanne Gamooraa kata-matuwaa mas'uwaa ubbaanne unttuntu k'umaa ubbaa bonk'k'iide akkeeddino.

¹² Abraamo ishaa na'ay Loos'e Sodooman de'iyaa diraw, aakka Aa mas'uwaakka akkeeddino.

¹³ Hewaappe guyye, itti bitanii bak'ati yiide Ibraawiyaa Abraamaw hawaa odeedda. Abraame he wode, Eshkkolanne Aneera ishaa Amooriyaa Mamire wolaa matan de'ee. Unttuntu ubbaykka olaa zaaranaw Abraamena c'aak'k'uwaa c'aak'k'eti utteeddino.

¹⁴ Abraame bare dabbuu omoodetteeddawaa siseedda wode, olaa eriyaa bare son yeletteedda 318 asaa dentseedda; he oyddu kaatetuwwa kaalliidde Daani giyaa katamaa gakkanaw beedda.

¹⁵ K'amman bare asaa c'uguwaan c'uguwaan shaakki, bare morkkatuwaanna olettiide untunta s'ooneedda. Demask'k'oppe huup'issa baggana de'iyaa Hooba giyaa sa'aa gakkanaw yederseedda.

¹⁶ Mas'uwwa ubbaa, k'ay bare dabbuwwa Loos'anne Aa mas'uwwa, mac'c'a asanne hara asaa wotsi akkeedda.

¹⁷ Abraame Kadorllaa'oomeranne aanana zuppeteedda kaatetuwwa s'ooniide simmeeddawaappe guyye, Sodooma kaatii, (Kaatetuwwa Wombbaa giyaa) Shaaweetha Wombban Aa mokkanaw keseedda.

Malkka-S'edek'k'i Abraama Anjjeedda

¹⁸ He wode, Saleeme Kaatii Malkka-S'edek'k'i ukitsaanne woyniyaa eessaa akkiide yeedda; I Ubbaappe d'ok'k'iyaa S'oossaa k'eesiyaa.

¹⁹ I Abraama hawaadan yaagiide anjjeedda;
«Ubbaappe D'ok'k'iyaa S'oossay,
saluwaanne sa'aa med'd'eeddawe Abraama anjjo.

²⁰ K'ay Ubbaappe D'ok'k'iyaa S'oossay,
ne morkkatuwwa ne kushiyaan

aatsi immeeddawe galatetto» yaageedda. Abraame ubbabaappe asiraataa kessiide, Malkka-S'edek'k'aw immeedda.

²¹ Sodooma kaatii Abraama, «Asaa taw immaade, mas'uwaa new akka» yaageedda.

²² Shin Abraame Sodooma kaatiyaa, «Taani Med'inaa Godaw, Ubbaaappe D'ok'k'iyaa S'oossaw, saluwaanne sa'aa med'd'eddawoo, ta kushiyyaa dentsaade c'aak'k'aad.

²³⁻²⁴ Ta Asay meeddawaappenne taananna beedda Aneera, Eshkkolanne Mamire gakkiiyaawaappe attina, neeni, «Abraama taani dureyaad» ubbakka geena mala, taani newaappe haray atto k'unc'c'uutiyaa woy c'aammaa k'achchiyaawaanne akkikke. Untuntu barena gakkiiyaawaa akkino» yaageedda.

15

Med'inaa Goday Abraamena C'aak'k'eteedda

¹ Hewaappe guyye, Med'inaa Godaa k'aalay sas'aani Abraamekko yiide, «Abraamaa, yayyoppa! Taani new gondalle; ne gatii loytsi dara» yaageedda.

² Abraame, «Abeet Ubbaa Mooddiiyaa Med'inaa Godaw, taw ubbakka na'i bayinna diraw, neeni immiyaa gatii taw ayissee? Demask'k'o El"eezeri taana laattana shin»* yaageedda.

³ K'aykka Abraame, «Neeni taw na'aa immabaakka; hewaa diraw ta son de'iyaa k'oomay taana laattiyaawaa» yaageedda.

* **15:2 El"eezeri taana laattana:** Ibraaweetsuwaan k'onc'c'e gidena.

⁴ Med'inaa Godaa k'aalay aakko yiide, «Ha k'oomay neena laattenna; shin ne gulbbataappe kesiyaawe neena laattana» yaageedda.

⁵ Simmiide kare Aa kessiide, «Saluwaa pude s'eella; neeni s'oolinttetuwaa paydanaw dandday-ooppe payda; ne zeretsaykka hawaa keeshshaa gidana» yaageedda.

⁶ Abraamo Med'inaa Godaa ammaneedda; Med'inaa Goday hewaa aw s'illotetsaadan paydeedda.

⁷ Med'inaa Goday k'aykka Aa, «Taani neeni ha biittaa laattana mala new immanaw Uuri giyaa Kaladaawetuwaa katamaappe neena kessa aheedda Med'inaa Godaattee» yaageedda.

⁸ Shin Abraamo Aa, «Abeet Ubbaa Mooddiiyaa Med'inaa Godaw, taani ha biittaa laattanawaa ayaan eroo?» yaageedda.

⁹ Med'inaa Goday Aa, «Heezzu laytsaa ussaa, heezzu laytsaa deeshshaa, heezzu laytsaa dorssaanne laa"u k'ommo harap'p'etuwaa taw akkaade ya» yaageedda.

¹⁰ I hawantta ubbaa aw afeedda; untuntta p'alk'k'iide laa"u keseedda; laa"uwaa keseed-dawaa ittuwaa ittuwaa baggan wotseedda; shin kafotuwaa laa"u kessi p'alk'k'ibeenna.

¹¹ He wode ankkotu he ashuwaa bolla wod'd'eeddino; shin Abraame untuntta yedersseedda.

¹² Away wulliyaa wode Abraama wolk'k'aama gem"ishuu oyk'k'eedda; d'ip'p'i geedda d'umay Aa bolla wod'd'eedda.

¹³ Yaatina Med'inaa Goday Aa, «Ne zeretsay hara gadiyaan bete gidiide de'anawaa neeni tumuppe era; untuntu ayiletiide oyddu s'eetu laytsaa naak'ettana.

¹⁴ Shin ayileyiide untuntu mooddiyaa kawutetsaa taani murana; hewaappe guyye, untuntu daro ak'uwaana he biittaa kessana.

¹⁵ Neena gidoope, neeni ne mayza aawotuwaakko sarotetsaan baana; neeni loytsa c'imaade hayk'k'anne moogettana.

¹⁶ Shin oyddentso yeletaan ne zeretsay ha gadiyaa simmana; ayaw goope, Amooretuu nagaray biro likkiyaa gakkibeenna» yaageedda.

¹⁷ Away wullina sa'ay d'umeedda; c'ooc'iyaa c'uwaynne tamaa lac'uu akeekenan beettiide, he laa"u kessi p'alk'k'eteeddawantuppe gidduwaana aad'd'eedda.

¹⁸ He gallassi Med'inaa Goday Abraamena hawaadan yaagiide c'aak'k'uwaa c'aak'k'eteedda; «Gibis'e Shaafaappe doommiide Efiraas'iisa giyaa wolk'k'aama shaafaa gakkanaw, ha biittaa taani ne zeretsaw immaad;

¹⁹⁻²¹ ha biittay K'eenatuwaa, K'eniizetuwaa, K'adimoonetuwaa, Hiitetuwaa, Parzzetuwaa, Raafaayetuwaa, Amooretuwaa, Kanaanetuwaa, Gerggeesetuwaanne Yaabuusatuwaa biittaa» yaageedda.

16

Aggaaronne Isimaa'eela

¹ Abraamo machata Saara aw na'aa yelabeykku; shin iziw Gibis'eppe yeedda Aggaaro giyaa itti ayilata de'aw.

² Hewaa diraw Saara Abraama s'eesaade, «Be'a, Med'inaa Goday taw yeluwaa diggeedda. Neeni baade, ta ayilatina gisa; ooni erii, taani izi baggana na'aa daayo gidanenttonne» yaagaaddu. Abraame Saari k'aalaa sisiide mayyeedda.

³ Abraame Kanaane gadiyaan tammu laytsaa utteeddawaappe guyye, Abraamo machata Saara Gibis'eppe aheedda bare ayilatto Aggaaro, bare asinaa Abraamaw machchetetsaw immaaddu.

⁴ Aggaaro akkeedda; iza shahaaraaddu. Iza barew shahaaray atteedawaa ereedda wode, bare godatto kad'iyaa doommaaddu.

⁵ He wode Saara Abraama, «Taana ha naak'uwaa naak'k'issiyaawe neena;» taani ta ayilatto new immina, iza ha'i barew shahaaray atteeddawaa eraade, taana kad'aw. Nebaanne tabaa Med'inaa Goday pirddo» yaagaaddu.

⁶ Abraame Saaro, «Hanno be'a; ne ayilata ne kushiyaanna; neeni izo new lo'owaa ootsa» yaageedda. Hewaappe guyye, Saara Aggaaro naak'k'ina, iza kesaade iippe bak'attaaddu.

⁷ Med'inaa Godaa kiitanchchay pulttuwaa matan woran Aggaaro demmeedda; he pulttuu Shura giyaa gadiyaa afiyaa ogiyaa mataana.

⁸ I Aggaaro, «Hanne Saari ayilattee Aggaaree, hak'appe yaad? K'ay hak'a bay?» yaagiide oochcheedda.

* **16:5** *Taana ha naak'uwaa naak'k'issiyaawe neena: Neeni ta bolla ootsowe ne bolla peesho guussaa.*

Iza, «Taani ta godatti Saarippe bak'atay» yaa-gaaddu.

⁹ Med'inaa Godaa kiitanchchay iziw, «Neeni ne godattikko guyye simmaade ba; iziw moodeta» yaagiide odeedda.

¹⁰ K'aykka Med'inaa Godaa kiitanchchay izo, «Ne zarii paydanaw danddayettennawaa keenaa taani c'orissana» yaageedda.

¹¹ K'aykka Med'inaa Godaa kiitanchchay izo, «Ha"i neeni shahaara; neeni attuma na'aa yelana; Aa Isimaa'eela† gaade suntsana; ayaw gooppe, Med'inaa Goday ne waasuwa siseedda.

¹² I woran yeda de'iyaa hariyaa mala asaa gi-dana; asaa ubbaanna I ek'ettana; k'ay Asay ub-baykka aanana ek'ettana; I bare ishatuwaa ub-baanna is'o gidiide de'ana» yaageedda.

¹³ Aggaara, «Taani taana be'iyawaa be'aade pas'a attanee?» yaagaaddu; iza barew haasayeedda Med'inaa Godaa, «Neeni taana be'iyaa S'oossaa» yaagaade suntsaaddu.

¹⁴ Hewaa diraw he pulttuwaa ollay, «Taana Be'iyaa De'uwa S'oossaa Pulttuwaa» geetetteedda; he ollay hanno gakkanaw K'aadeesseppenne Baareedappe gidduwaan de'ee.

¹⁵ Aggaara Abraamaw attuma na'aa yelaaddu; Abraame Aggaara yeleedda na'aa Isimaa'eela gi-ide suntseedda.

¹⁶ Aggaara Isimaa'eela Abraamew yeleedda wode, Abraamo laytsay hosppun tammanne usuppuna.

† **16:11** *Isimaa'eela:* Ha suntsaa Biletsay S'oossay siseedda guussaa. **16:15** Gal. 4:22

17

K'as's'araa, C'aak'k'uwaa Mallaa

¹ Abraamo laytsay udduppun tammanne udduppuna gidiyaa wode, Med'inaa Goday aw k'onc'c'iide Aa, «Taani Ubbaa Danddayiyaa S'oossaa; neeni ta sintsan hametta; suure gidaa.

² Taani taappenne neeppe gidduwaan ta c'aak'k'uwaa wotsay; taani neena loytsa c'orissana» yaageedda.

³ Abraame bare deemukaan duge guufanneedda; S'oossay aw hawaadan yaageedda;

⁴ «Simmi, taani neenana c'aak'k'etiyyaa c'aak'uu hawaa; neeni daro kawutetsaa aawuwaa gidana.

⁵ Hawaappe doommiide ne suntsay Abraama geetettenna; shin ne suntsay Abrahaama* gidana. Ayaw gooppe, taani neena daro kawutetsaa aawuwaa ootsaad.

⁶ Taani neena loytsa c'orissana; taani neeppe kawutetsatuwaa med'd'ana; kaatetuukka neeppe kesana.

⁷ Taani taappenne neeppe, neeppe guyye ne zeretsaappenne gidduwaan, yeletaappe yeletaa gakkanaw ta c'aak'k'uwaa c'aak'k'etay; ha c'aak'k'uu taani newunne neeppe guyye ne zeretsaw S'oossaa gidana mala med'inaa c'aak'uwaa.

⁸ Ha"i neeni bete gidaade de'iyaa Kanaane bi-ittay ubbay newunne neeppe guyye ne zeretsaw

* **17:5 Abrahaama:** Ha suntsaa biletsay daro kawutetsaw aawuwaa giyaawaa malatee. **17:5 Rom. 4:17** **17:7 Luk'. 1:55**

med'inaw laata gidana mala taani immana; k'ay taani untunttu S'oossaa gidana» yaageedda.

⁹ K'aykka S'oossay Abrahaama, «Neena gidooppe, neeni ta c'aak'uwaa naaga; neenikka neeppe guyye ne zeretsaykka, yeletaappe yeletaa gakkanaw naagite.

¹⁰ Taappenne neepenne, neeppe guyye ne zeretsaappe gidduwaan hinttenttu naagana ta c'aak'uu hawaa; hinttenttu gidduwaan de'iyaa atumawe ubbay k'as's'aretto.

¹¹ Hinttenttu attumatetsaa shookuwaa k'as's'arettiita; hewe taappenne hintteppe gidduwaan de'iyaa c'aak'k'oo mallaa gidanawaa.

¹² Hinttenttu gidдон sintsappe yelettana attuma naanay ubbay yeletteedda hosppuntsa gallasan k'as's'arettanaw koshshee. Ne soon yeletteeddawantta gidina, woy allagaappe shaluwaan shametteedda ayiletuwaa gidina, ne zeretsaa gidenawanttakka attumawantta k'as's'aranaw koshshee.

¹³ Ne son yeletteeddawanttu ne shaluwaan shamettowanttu k'as's'arettino. Hawe hinttenttu ashuwaan de'iyaa ta c'aak'k'uu med'inaa c'aak'uwaa gidana.

¹⁴ K'as's'arettibeenna, bare shookuwaanna de'iyaa attuma Asay ubbay bare asaappe duus's'ana; ayaw gooppe, I ta c'aak'uwaa mentseedda» yaageedda.

¹⁵ K'aykka S'oossay Abrahaame, «Simmi, ne machchatti Saari suntsaa Saaray gooppa; hawaappe sintsaw izi suntsay Saaro.†

17:8 Kit. 7:8 **17:10** Kit. 7:8; Rom. 4:11 † **17:15** Saaro: Ha suntsaa biletsay kawutetsaa aato guussaa.

¹⁶ Taani izo anjjana; taani iippe new attuma na'aa tumu immana. Izo taani anjjana; iza kawutetsatuwaa aatto gidana; asaa kaatetu iippe yaana» yaageedda.

¹⁷ Abrahaame bare deemuwaan guufanneedda; I miic'ciide bare wozanaan, «S'eetu laytsaa Asay tumu na'aa yelanee? K'ay udduppun tammu laytsaa gideedda Saara na'aa yelanee?» yaagiide k'oppeedda.

¹⁸ Abrahaame S'oossaa, «Isimaa'eeli taana laat-tiyaawaa gidanaw danddayennee?» yaageedda.

¹⁹ Shin S'oossay, «Tuytti, ne machata Saara new attuma na'aa tumuppe yelana; neeni Yisaak'a[‡] gaade Aa suntsana. Aappe guyye, Aa zeretsaw med'inaa c'aak'uwaa gidana mala, taani aanana ta c'aak'uwaa c'aak'k'etana.

²⁰ K'ay Isimaa'eelabaa gidooppenne, neeni oochcheeddawaa taani sisaad; taani aakka anjjana; taani Aa anjjananne Aa zeretsaa loytsa c'orissana; I tammanne laa"u yeletatuwaa yelana; taani Aa zeretsaa wolk'k'aama kawutetsaa ootsana.

²¹ Shin taani ta c'aak'uwaa laytsi hannoode Saara new yeliyaa Yisaak'ana c'aak'k'etana» yaageedda.

²² S'oossay Abrahaamaana haasayiide wursseeddawaappe guyye, Abrahaameppe shaakettiide pude beedda.

²³ He gallassan Abrahaame bare na'aa Isimaa'eela, bare son yeletteedda ubbaa, bare shaluwaan shammeeddawantta ubbaa, bare son de'iyaa attuma asaa ubbaa, S'oossay

[‡] **17:19** *Yisaak'a*: Ha suntsaa biletsay I Miic'eedda giyaawaa.

aw odeeddawaadan untunttu attumatetsaa k'as's'areedda.

²⁴ Abrahaame bare attumatetsaa k'as's'arettiya wode, udduppun tammanne udduppun laytsaa asaa;

²⁵ Aa na'ay Isimaa'eeli bare attumatetsaa k'as's'arettiya wode, tammanne heezzu laytsaa na'aa.

²⁶ Abrahaamenne Aa na'ay Isimaa'eeli laa"attuukka he gallassi k'as's'aretteeddino.

²⁷ Abrahaame son de'iyaa attuma Asay ubbay, Aa son yeletteeddawanttunne shaluwaan shammeeddawanttu ubbay aanana k'as's'aretteeddino.

18

Heezzu Imatsatuwaa

¹ Abrahaame Mamire wolatuwaa wogatuwaa garssan bare dunkkaaniyaa penggiyaan seeta gallassi utti de'ishshin, Med'inaa Goday aw k'onc'c'eedda.

² Abrahaame d'ok'k'u giide s'eelliide heezzu asatuu Aa matan ek'k'eeddawannta be'eedda; untuntunna gaketanaw bare dunkkaaniyaa penggiyaappe denddi wos's'eedda; gakkiiide, gediyaan hokkiide, untunttu sintsan goyneedda.

³ Simmiide I, «Abeet ta Godaw, taani ne sintsan nashshetteedawaa gidoope, taana ne k'oomaa aggaade aad'd'oppa.

⁴ Hayanaa guutsa haatsay yo; hinttenttu gedii meec'ettina, ha mitsaa kuwaan shemppi akkite.

⁵ Hinttenttu ha"i taakko hinttenttu k'oomaakko yeedda diraw, kam"i giide hinttenttu biyaasa'aa

baana mala, taani hinttenttoo miyaawaa ahay» yaageedda.

Unttuntu, «Daro lo"a; neeni giyaawaadan ootsa» yaageeddino.

⁶ Abrahaame dunkkaaniyaa giddo Saarikko elleelli biide, «Elleellaade liik'o d'iiliyaappe heezzu kere gidiyaawaa akka munak'aade ukitsaa uukka» yaageedda.

⁷ K'ay, Abrahaame bare mehiyaakko wos's'i biide, lo"o bolttibolтта bolttibolтта maraa dooriide, itti k'oomaw immina, I elleelli shukkiide giigisseedda.

⁸ Yaatina Abrahaame me"eedda maatsaanne giigisseedda maraa ashuwaa imatsatuwaa sintsa aatseedda; unttuntu miishshin, I he mitsaa garssan unttuntu matan ek'k'eedda.

⁹ Unttuntu Aa, «Ne machata Saara hak'anee?» yaagiide oochcheeddino.

Iza, «Hini dunkkaaniyaa gidduwaan de'aw» yaageedda.

¹⁰ Med'inaa Goday Aa, «Taani laytsi hannooode tumu neekko simmana; he wode ne machata Saara attuma na'aa yelana» yaageedda.

Saara he wode aappe guyye baggana de'iyaa dunkkaaniyaa penggiyaan de'iyaana hewaa sisaaddu.

¹¹ Abrahaamenne Saara barenttu laytsaa loytsi sugiide c'imeeddino. Saariw piilay yiyaawaa aggeedda.

¹² Hewaa diraw Saara bare wozanaan, «Taani ha"i c'ima wura kichchowaappe guyyiyaaninne ta goday c'imowaappe guyye, ha"i taw attuma

asaana gaketiyaawe waan hananee?» yaagaade miic'c'aaddu.

¹³ Med'inaa Goday Abrahaame he wode, «Taani c'ima kichchowaappe guyye, tumu na'aa yelanitaayye?» gaade, Saara ayaw miic'c'aade?

¹⁴ Med'inaa Godaw danddayettennabay tumu de'ii? Laytsi hannooode taani neekko simmana; he wode Saara attuma na'aa yelana» yaageedda.

¹⁵ Saara loytsa yayyeedda diraw, «Taani miic'c'abeykke» yaagaade lakaaddu.

Shin I, «Ee, neeni tumu miic'c'aadda» yaageedda.

Abrahaame Sodooma Diraw Gaannateedda

¹⁶ Hewaappe guyye asatuu denddiide bi, Sodooma katamaa duge zaari s'eelleeddino; Abrahaamenne untuntta moyzziide untunttunna beedda.

¹⁷ Med'inaa Goday he wode, «Taani ta ootsanaw haniyaabaa Abrahaameppe k'osikke.

¹⁸ Abrahaame tumuppe gitanne wolk'k'aama kawutetsaa gidana; ha sa'aa kawutetsatuu ubbay Aa baggana anjjettana.*

¹⁹ Ayaw gooppe, s'illotetsaanne pirddaa ootsiide, Med'inaa Godaa ogiyaa naaganaadan bare naanaanne bareppe guyye, bare soo asaa I zorana mala, taani Aa dooraad; hewenne Med'inaa Goday Abrahaamew immana geeddawaa ubbaa polanaassa» yaageedda.

18:12 1 P'es'. 3:6 **18:14** Luk'. 1:37 * **18:18** *Kawutetsatuu ubbay Aa baggana anjjettana:* Kawutetsay ubbay neena anjjowaadan barenakka anjjanaadan taana woossanawantta giyaawaa.

20-21 Med'inaa Goday Abrahaame, «Sodoomap-penne Gamoorappe waassiyaa waasuu loytsi dareedda dirawunne untunttu nagaray loytsi dees'eedda diraw, untunttu ootseeddabay taakko gakkeedda waasuwaa keeshshaa iitenttonne be'anaw ane taani duge wod'd'ay; hewaa mala iita gidana d'ayinttonne erana» yaageedda.

22 Hewaappe guyye, laa"u asatuu Sodoomakko simmiide beeddino; shin Abrahaame Med'inaa Godaa sintsan woosi de'ee.

23 He wode Abrahaame Med'inaa Godaakko shiik'iide yaageedda; «Tumu neeni s'illotuwaa iitatuwaana d'ayssay?

24 He wolk'k'aama katamaan ishatamu s'illotuu de'inttokka, neeni d'ayssay? Neeni aan de'iyaa ishatamu s'illotuwaa diraw he katamaa ashshikkii?

25 Hewe neeppe haakko; s'illotuwaa iitatuwaana wod'iyaaawenne s'illotuwaanne iitatuwaa itti ayfiyaan s'eelliaawe neeppe haakko. Ha sa'aa ubbaa pirddiyaawe s'illuwaa pirdenneeyye?» yaageedda.

26 Med'inaa Goday, «He Sodooma kataman ishatamu s'illotuu de'ooppe, he sa'aa ubbaa untunttu diraw taani ashshana» yaageedda.

27 Hewaappe guyye Abrahaame, «Taani biit-tanne bidintsaa gidaadde ta Godaana s'alaade haasayanaw simmi doomma kichchaad;

28 ishatamu s'illotuwaappe ichcheshu pac'c'into, neeni he ichcheshatuwaa diraw he katamaa ubbaa d'ayssay?» yaageedda.

Med'inaa Goday, «Taani yan oytamanne ichcheshu s'illotuwaa demmintto, he katamaa

d'ayisikke» yaageedda.

²⁹ Abrahaame zaaretsiidekka, «Yan oytamu s'alalay beettintto shin?» yaageedda.

I, «Taani he oytamatuwaa diraw, he katamaa d'ayisikke» yaageedda.

³⁰ Hewaappe guyye I, «Hay Goday taw hank'k'ettoppo; taani gujjaadekka haasayay. Yan hattamu s'alalay beettintto shin?» yaageedda.

Med'inaa Goday, «Taani yan hattamuwaa dem-mintto, he katamaa d'ayssikke» yaageedda.

³¹ Abrahaame k'aykka, «Taani Godaana s'alaade haasayanaw doomma kichchaad; yan laatamuwaa s'alalay beettintto shin?» yaageedda.

Med'inaa Goday, «He laatamatuwaa diraw taani Aa d'ayssikke» yaageedda.

³² Hewaappe guyye Abrahaame, «Hay Goday taw hank'k'ettoppo; taani mes's'i itti gede haasayay; yan tammu s'alalay beettintto shin?» yaageedda.

Med'inaa Goday, «He tammatuwaa diraw taani he katamaa d'ayssikke» yaageedda.

³³ Med'inaa Goday Abrahaamena haasayaa wursseeddawaappe guyye beedda; Abrahaamekka bare soo simmeedda.

19

Sodooma Nagaraa

¹ He laa"u kiitanchchatuu omarssi Sodooma katamaa gakkeeddino; he wode Loos'e he katamaa penggiyaan utteedda. Loos'e untuntta be'inne untunttunna gaketanaw ek'k'iide beedda; bare deemuwaa sa'aa gatsiide goyneedda;

² «Ta godatoo, hinttenttu k'oomaa soo simmeerikkitee; hinttenttu gediya meec'ettiide k'ammaa ak'ite; guuran denddiide hinttenttu biyaasa'aa baanita» yaageedda.

Unttuntu, «Tuytti; nuuni ha katamaa dabaabaan ak'ana» yaageeddino.

³ Shin I untuntta loytsi shoobbeedda diraw, aanana biide Aa soo geleeddino; I unttuntu k'umaa katsiide, c'aalenna ukitsaa uukkiide aatsina, untuntu meeddino.

⁴ Untuntu gisennan de'ishshin, Sodooma kata-maa attuma Asay ubbay, naanatuwaappe c'ima gakkanaw, ittuunne attenaan yiide, golliya yuyyi aad'd'i dooddeeddino.

⁵ Loos'a s'eesiide yaageeddino; «Hachche k'amma ne soo yeedda attuma asatuu hak'an de'iino? Nuuni untuntunna sharmus'ana mala untuntta nuukko kare kessa» yaageeddino.

⁶ Loos'e untuntunna gaketanaw kare kesiide, kariya guyye gorddeedda;

⁷ untuntta hawaadan yaageedda; «Ta ishato, ha iita oosuwaa ootsoppite.

⁸ Simmi taw laa"u mac'c'a naanay, attuma asaa eribeenna wodoratuu de'iino; taani untuntta hinttenttoo kare kessay; hinttenttu untuntta hinttew lo"owaadan ootsana danddayi-ita. Shin ha asatuwaa bolla ayinne ootsoppite; ayaw gooppe, untuntu ta golle geliide ta kaaraa garssan de'iino» yaageedda.

⁹ Asatuu Aa, «Nu sintsaappe kichcha!» yaageeddino; k'aykka untuntu, «Ha bitanii ha gadiyaan bete gidi yiide, ha"i nu bolla pirddanaw

kajjeeleedda! Ha"i nuuni neena untunttu bolla ootsanaw k'oppeeddawaappe iitaa ootsana!» yaageeddino. Untunttu Loos'a guyye sugi yeggiide penggiyaa mentsanaw shiik'eeddino.

¹⁰ Shin he laa"u asatuu barenttu kushiya kare yeddiide, Loos'a soo goochchi gelissiide penggiyaa gorddeeddino.

¹¹ Hewaappe guyye, untunttu golle penggiyaan de'iyaa asaa, guutsaappe gitaa gakkanaw k'ook'isseeddino. Yaatina untunttu penggiyaa demmanaw koyiide daabureeddino.

Loos'e Sodoomappe Kesiide Beedda

¹² He laa"u asatuu Loos'a, «New hawaan ne mac'c'a naanaa giigisseeddawanttu, ne attuma naanay woy ne mac'c'a naanay woy nebaa gideedda Asay oona gidooppene ha katamaan de'ii? Untuntta hawaappe kessa digga.

¹³ Ayaw gooppe, nuuni ha sa'aa d'ayssana haneetto. Untunttu waassiyaa waasuu Godaa sintsan loytsi dareedda diraw, Med'inaa Goday nuuna ha katamaa d'ayssanaw kiitteedda» yaageeddino.

¹⁴ Hewaa diraw Loos'e kesiide, bare mac'c'a naanaa giigisseeddawanttukko biide untuntta, «Elleelli denddiide hawaappe kesite; ayaw gooppe, Med'inaa Goday ha katamaa d'ayssana hanee» yaageedda. Shin Aa mac'c'a naanaa giigisseeddawanttu I k'id'd'eedda giide k'oppeeddino.

¹⁵ Sa'ay wonttanaw holjjojji zo"iyaa wode, he ki- itanchchatuu Loos'a, «Dendda! Ne machchattonne hawaan de'iyaa ne laa"u mac'c'a naanaa akkaade

elleella kesa! Hewe d'ayooppe, ha katamay pird-dettiyaa wode neenikka d'ayaassa» yaagiide dirb-biseeddino.

¹⁶ Shin Loos'e yatti giina, he asatuu Aa kushiya, Aa machchatti kushiyaanne Aa mac'c'a naanaa laa"uwaa kushiya oyk'k'iide, he katamaappe untuntta kesseeddino; ayaw gooppe, Med'inaa Goday untunttoo k'aretteedda.

¹⁷ Kiitanchchatuu untuntta katamaappe kesseedda saannakka, he kiitanchchatuwaappe ittuu yaageedda; «Hinttenttu shemppuwaa akkiide bak'atite! Guye s'eelloppite! K'ay ha wombban hak'ankka ek'k'oppite! Deriyaakko bak'atite! Hinkkoode hinttenttu d'ayana» yaageedda.

¹⁸ Shin Loos'e untunttoo yaageedda; «Tuytti! Hay ta godatoo, yaagoppite.

¹⁹ Taani hinttenttu k'oomay hinttenttu sintsan nashshetteeddawaa diraw, taana ashshanaw taw daroppe loytsi maadeeddita. Shin taani deriyaakko bak'atanaw danddaykke; hawe bashshay gakkiiide taana muukkananne taanikka hayk'k'ana.

²⁰ S'eellite; hawaan itti katamay de'ee; I wos's'anaw matanne guutsa katamaa. Taani yaa bak'atoo? I k'eeri guutsa katamaa gidennee? Ta shemppuu yan attanawaa» yaageedda.

²¹ Kiitanchchay, «Ee, taani ne ooshaa sisana; taani neeni giyaa katamaa d'ayssikke.

²² Shin yaa elleella bak'ata; ayaw gooppe, neeni yaa gakkanaw, taani ayinne ootsanaw dand-daykke» yaageedda. Hewaa diraw he katamaa

suntsay zoo'aaro* geetetteedda.

Sodoomanne Gamoora Katamatu D'ayeeddino

²³ Loos'e S'oo'aaro gakkeedda wode, biro s'alk'k'ii doleedda.

²⁴ Med'inaa Goday he wode tamaanne ees's'iyyaa diiniyaa Sodoomanne Gamoora bollan Med'inaa Godaa mataappe saluwaappe bukiide bayzreedda.

²⁵ Hewaadan ootsiide Med'ina Goday he katamata, he wombbaa ubbaa, he katamatuwaa gid-don de'iyaa ubbaanne he gadiyaan de'iyaa mitsaa maataa d'aysseedda.

²⁶ Shin Loos'e machata guyye s'eellaade mas'ine tuussaa gidaaddu.

²⁷ Wonttetsa gallassi wontta guuran Abrahaame denddiide, Med'inaa Godaa sintsan kase I ek'k'eedda sa'aa simmiide beedda.

²⁸ I Sodoomanne Gamoora he zanggaaraan de'iyaa biittaa ubbaa duge s'eelleedda; he wode c'uway c'ooc'iyaa tamaa c'uwaadan he biittaappe denddiyaawaa be'eedda.

²⁹ S'oossay he zanggaaraa katamatuwaa d'aysseedda wode, Abrahaama hassayeedda; Loos'e de'eedda katamatuwaa d'ayssiide Loos'a bashshaappe kaseedda.

Loos'e Yeletaa

³⁰ Loos'e zoo'aaran uttanaw yayyeedda diraw, bare mac'c'a naanaa laa"uwaanna deriyaa

* **19:22** Zoo'aaro: Ha suntsaa biletsay Ibraaweetsuwaa k'aalan «Guutsaa» giyaawaa malatee. **19:24** Mat. 10:15; 11:23-24; Luk'. 10:12; 17:29; 2 P'es'. 2:6; Yih. 7 **19:26** Luk'. 17:32

keseedda; gonggolo gidдон bare laa"u mac'c'a naanatuwaanna utteedda.

³¹ Itti gallassi bayira naatta teefatto, «Nu aawuu c'imeedda; sa'aa ubbaan† de'iyaa wogaadan nuunana gisanaw ha gadiyaan ubbakka attuma Asay baawa.

³² Haaya; woyniyaa eessaa nu aawuwaa ushshide, aanana gisiide, nu aawuwaappe nu zariyaa turaa ashshooytte» yaagaaddu.

³³ He gallassaa k'amma barenttu aawuwaa woyniyaa eessaa ushsheeddino; bayirata gelaade aanana gisaaddu; iza aanana gisiyaa wodekka denddiyaa wodekka I eribeenna.

³⁴ Wonttetsa gallassi bayirata teefatto, «Sisa; zino taani ta aabunna gisaad; hachche k'amma k'ay woyniyaa eessaa ushshina, neenikka gelaade aanana gisa; yaatiide nuuni nu aawuwaappe nu zariyaa turaa ashshoytte» yaagaaddu.

³⁵ He gallassi k'amma k'aykka woyniyaa eessaa ushsheeddino; teefata akka gelaade aanana gisaaddu; iza aanana gisiyaa wodekka denddiyaa wodekka I eribeenna.

³⁶ Yaatide Loos'e mac'c'a naanay laa"attuukka barenttu aawuwaappe shahaareeddino.

³⁷ Bayirata attuma na'aa yelaaddu; Aa suntsaa Moo'aaba‡ gaade suntsaaddu; inne hachche gakkanaw Moo'aabatuwaa aawuwaa.

³⁸ K'ay teefata akka attuma na'aa yelaaddu; Aa suntsaa Ben"aama§ gaade suntsaaddu; inne

† **19:31** *Sa'aa ubbaan*: Ha biittaan giyaawaa. ‡ **19:37** *Moo'aaba*: Ha suntsaa bilet say Ibraaweetsuwaan «Ta aawuwaappe giyaawaa malatee» § **19:38** *Ben"aama*: Ha suntsaa bilet say Ibraaweetsuwaan «Ta asatuwaa na'aa giyaawaa».

hachche gakkanaw Amoonatuwaa aawuwaa.

20

Abrahaamenne Abimeleeka

¹ Abrahaame Mamireppe denddiide, Negeeba giyaa gadiyaa beedda; K'aadeesanne Shura giyaa katamatuwaappe gidduwaan de'eedda; Garaaranka amareeda wodiya takkeedda.

² Yan Abrahaame bare machchatto Saaro, «Aa ta michchato» yaageedda. Garaara Kaatii Abimeleeki kiittiide Saaro afeedda.

³ Shin S'oossay itti k'amman akumuwaan Abimeleeketto yiide, Aa hawaadan yaageedda; «Neeni aheedda machati gaasuwaan hayk'k'aasa; ayaw gooppe, iza asaa machchatto» yaageedda.

⁴ Shin Abimeleeki iikko shiik'ibeenna. Yaateeddawe, «Godaw, neeni s'illo kawutetsaa d'ayssaniyye?

⁵ I, «Iza ta michchato» gibeenneyye? K'ay iza, «I ta ishaa» gabeykkee? Taani ta wozanaa suuretetsaaninne ta kushiyaa geeshshatetsaan hawaa oot-saad» yaageedda.

⁶ Hewaappe guyye, S'oossay akumuwaan Aa yaageedda; «Ee, neeni ne wozanaa geeshshatetsaan ootseeddawaa taani eraad; hewaa diraw, neeni izo bochchenna malanne ta sintsan nagaraa ootsenna mala neena taani te'aad.

⁷ Ha'i ha bitaniyaa machchatto zaara; ayaw gooppe, I Timbbitiyaa odiyaawaa; I new S'oossaa woosana; neeni pas'a de'ana. Shin izo zaarana d'ayooppe, neeninne new de'iyaabay ubbay hayk'k'iaawaa tumuppe era» yaageedda.

⁸ Abimeleeki wonttetsa gallassi wontta bare kawutetsaa kaappatuwaa ubbaa s'eeseedda; ha yewuwaa ubbaa untunttoo odina, untuntu loysa daro yayyeeddino.

⁹ Yaatina Abimeleeki Abrahaama s'eesiide, «Neeni ayaa nu bolla ootsaaddii? Neeni ta bollanne ta kawutetsaa bolla wolk'k'aama nagaraa ahanaw taani new ay iitabaa ootsaadditaa? Neeni ta bolla oosetanaw bessenabaa ootsaadda» yaageedda.

¹⁰ K'aykka Abimeleeki Abrahaama, «Neena hawaa oosisseeddawe ayee?» yaagiide oochcheedda.

¹¹ Abrahaame yaageedda; «*«S'oossaw yayyiyaa itti asayne ha sa'aan baawa» gaade k'oppeedda diraassanne, «Ta machchatti gaasuwaan untuntu taana wod'ana» gaade k'oppeedda diraassa.*

¹² Hewaa bolla iza tumukka ta michchato; ta aati naatto gidukkuppe attin, ta aabbu naatto; k'ay iza ta machchatto gidaaddu.

¹³ S'oossay taana ta aawuwaa golliyaappe kesseedda wode taani iziw, «Nuuni beedda gadiyaan ubbaan neeni taw ootsana keekatetsay hawaa; «I ta ishaa» gaade tabaa haasaya» yaagaad» yaageedda.

¹⁴ Hewaappe guyye Abimeleeki dorssaa, mehiyaa, mac'c'a ayiletuwaanne attuma ayiletuwaa ahiide, Abrahaamew immeedda; k'ay Aa machchatto Saaro aw zaareedda.

¹⁵ Abimeleeki, «Simmi ta biittay ne sintsaana; neena lo"osan de'a» yaageedda.

¹⁶ Saarokka, «Taani ne ishaw itti sha"a s'agaraa

biraa* immay; hawe simmi neenana de'iyaa ubbaa sintsan neeni s'illatto gidiyaawaanne neeni shatimmeeddawaa erissiyaawaa gido» yaageedda.

¹⁷⁻¹⁸ Med'inaa Goday Abrahaame machchatti Saari gaasuwaan Abimeleeka golle asaa ubbaa k'antsaa maynissi wotseedda diraw, Abrahaame S'oossaa woossina, Abimeleeki, Aa machatanne Aa mac'c'a k'oomatuwaa na'aa yelana mala S'oossay untunta patseedda.

21

Yisaak'i Yeletteedda

¹ S'oossay bare odeeddawaadan Saarikko yeedda; S'oossay Saaro bare geeddawaadan ootseedda.

² Saara shahaaraade, c'imeedda Abrahaamew S'oossay geedda wodii gakkina, attuma na'aa yelaaddu.

³ Saara Aw yeledda bare na'aa suntsaa Abrahaame «Yisaak'a» yaagiide suntseedda.

⁴ Abrahaame bare na'aa Yisaak'a S'oossay azazeeddawaadan hosppuntsa gallassan k'as's'areedda.

⁵ Aa na'aa Yisaak'i aw yeletteedda wode, Abrahaame laysay s'eeta.

⁶ Saara, «S'oossay taw miichchaa* immeedda; k'ay hawaa sisiyaawe ubbay taananna miic'c'ana» yaagaaddu.

* **20:16 Itti sha" a s'agaraa biraa:** Hawe tammanne ittanne bakka kiilo giraame dees'ee. **21:3** Ibr. 11:11 **21:4** Dom.

17:12; Kit. 7:8 * **21:6 Miichchaa:** Ha suntsaa bilet say «I miic'c'ee» giyaawaa (gujji s'eelite 17:17-19).

⁷ K'aykka Saara, «Abrahaamew Saara na'aa d'antsana geeddawe oonee? Gidooppenne taani ha"i aw I c'imeedda wodiyaan na'aa yelaad» yaagaaddu.

Aggaaranne Ismaa'eeli Yedersseteeddino

⁸ Guutsa na'ay dic'c'iide; d'antsaa duutseedda; Abrahaame Yisaak'i d'antsaa duutseedda gallassi wolk'k'aama baalaa keseedda.

⁹ Shin Gibbs'eppe yeedda Aggaara Abrahaamew yeledda na'ay Yisaak'ana kaa'iyaaawaa Saara be'aaddu.

¹⁰ Abrahaama, «Ha ayilatti na'ay ta na'aa Yisaak'ana ubbakka laattenna diraw, ayilatonne izi na'aa kessa yedda» yaagaaddu.

¹¹ Ha yewuu bare na'aa bochchiyaa diraw, Abrahaame loytsi metooteedda.

¹² Shin S'oossay Abrahaame, «Na'awunne ne ayilatiw loytsa metoottoppa; Saara new odiyaawaa ubbaa sisa; ayaw gooppe, ne zeretsay Yisaak'a baggana s'eesettanawaa.

¹³ K'ay ayilatti na'aa taani kawutetsaa kessana; ayaw gooppe, ikka ne zare» yaageedda.

¹⁴ Wontta guuran Abrahaame denddeedda; k'umaanne ogoruwaan haatsaa akkiide, Aggaaro hashiyaan toossiide, izi na'aakka iziw immiide kessi yeddeedda. Iza baade, Berssaabehe giyaa woraan toyilakattaw.

¹⁵⁻¹⁶ Haatsaykka ogoruwaan wureedda wode iza, «Na'ay hayk'k'ishin, uttaade be'ikke» yaagaade, na'aa itti buuraa garssan wotsaade, laa"u s'eetu wad'aa gidiyaawaa keeshshaa

baade uttaaddu. Matan uttaade, bare k'aalaa d'ok'k'issaade yeekkaaddu.

¹⁷ S'oossay na'aa waasuwaa siseedda; S'oossaa kiitanchchay Aggaaro saluwaappe s'eesiide, «Aggaaree, waanaaddii? S'oossay na'ay giseedda sa'aan waassiyaawaa siseedda diraw yayyoppa;

¹⁸ dendda ek'k'a; na'aanne ne kushiyaan dentsa; ayaw gooppe, taani Aa wolk'k'aama kawutetsaa ootsana» yaageedda.

¹⁹ S'oossay izi ayfiyaa dooyina, haatsaa ollaa be'aaddu; baade ogoruwaan haatsaa kuntsaaddu; na'aakka ushshaaddu.

²⁰ Na'ay dic'ciyaa wode, S'oossay aanana gideedda; I woran de'iide, wonddaafiyaa dukkiyaa asaa gideedda.

²¹ I Paaraana giyaa woran de'ishshin, Aa daaya Gibs'eppe aw machchatto demmaaddu.

Abrahaameppenne Abimeleekeppe Gidduwaan Wotseedda C'aak'k'uwaa

²² He wode, Abimeleeki bare wotaadaratuwaa kaappuwaa Pikoolaana Abrahaamekko biide, «Neeni ootsiyaa ubbaban S'oossay neenana de'ee.

²³ Neeni ta bolla woy ta naanaa bolla woy ta zeretsaa bolla genebaa ootsenna mala, ha"i hawaan, S'oossaa sintsan taw c'aak'k'a; taani new keekeeaddawaadan, neenikka tawunne neeni imatsatetsan de'iyaa ha biittaw lo"a» yaageedda.

²⁴ Abrahaame, «Taani c'aak'k'ay» yaageedda.

²⁵ He wode, Abrahaame Abimeleeka k'oomatuu akkeedda haatsaa ollaabaa Abimeleekaw maganneedda.

²⁶ Shin Abimeleeki, «Hewaa ooni ootseedentto taani erikke; neenikka k'ay taw odabaakka; taani hachche gakkanaw hewaa sisabeykke» yaageedda.

²⁷ Hewaappe guyye Abrahaame dorssanne mi-izzatuwaa ahiide, Abimeleekaw immina, unt-tuntu laa"u c'aak'uwaa c'aak'k'eteeddino.

²⁸ Abrahaame laappun mac'c'a dorssaa maratuwaa wudiyaappe shaakkeedda;

²⁹ Abimeleeki Abrahaama, «Ha neeni dumma shaakka wotseedda laappun mac'c'a dorssaa maratuwaa ayaw shaakkaadii?» yaagiide oochcheedda.

³⁰ Abrahaame, «Taani ha haatsaa ollaa book-keeddawoo markka gidana mala, ha laappun mac'c'a dorssaa maratuwaa ta kushiyaappe akka» yaageedda.

³¹ Hewaan he laa"u asatuu c'aak'k'eteedda di-raw, he sa'ay Berssaabehe[†] geetetteedda.

³² Berssaabehen c'aak'uwaa c'aak'k'eteeddawaappe guyye, Abimeleekenne Aa wotaadaratuu kaappuwaa Pikooli denddiide, Pilss's'eema biittaa simmeeddino.

³³ Abrahaame Berssaabehen Tamaariske geetettiyaa mitsaa tokkeedda. Hewaan Godaa, Med'ina S'oossaa, suntsaa s'eeseedda.

³⁴ Abrahaame Pilss's'eema gadiyaan daro wodiya de'eedda.

22

Yisaak'a Barew Yarshshanaadan

[†] **21:31** *Berssaabehe*: Ha suntsaa biletsay, «C'aak'uwaa haatsaa ollaa» woy «Laappun haatsaa ollaa» giyaawaa (gujji s'eelite 26:33).

S'oossay Abrahaama Azazeedda

¹ Hewaappe simmiide, S'oossay Abrahaama paac'c'eedda; I Aa, «Abrahaamee» yaagiide s'eeseedda.

I, «Abee» yaagiide koyeedda.

² S'oossay, «Neeni siik'iyaa ne mes's'i itti na'aa Yisaak'a akkaade, Mooriyaa giyaa gadiyaa ba; yan taani new odiyaa itti deriyaa bollan Aa s'uuggiyaa yarshshuwaa ootsaade taw yarshsha» yaageedda.

³ Wonttetsa gallassi Abrahaame guuran denddiide, bare hariyaa c'aaneedda; bare k'oomatuwaappe laa"uwaanne bare na'aa Yisaak'a barenana akkiide, s'uuggiyaa yarshshuwaa mitsaa p'alk'k'i akkiide, S'oossay aw odeedda sa'aa baanaw denddeedda.

⁴ Biide heezzentsa gallassi Abrahaame d'ok'k'u giide, he sa'aa haakuwaan be'eedda.

⁵ Abrahaame bare k'oomatuwaa, «Ha hariyaana hawaan de'ishshite; taaninne ta na'ay yaa biide S'oossaw goyinniide, hinttenttukko simmana» yaageedda.

⁶ Abrahaame yarshshuwaa mitsaa dentsiide, bare na'aa Yisaak'a tooseedda; tamaanne mashshaa I barew oyk'k'eedda. Unttuntu laa"u ittippe biishshin,

⁷ Yisaak'i bare aawuwaa Abrahaama, «Ta aa-woo» yaageedda.

Abrahaame, «Abee, ta na'aw» yaageedda.

I, «Tamaynne mitsay hawesh; shin s'uuggiide yarshshiyaa dorssaa maray hak'anee?» yaageedda.

⁸ Abrahaame, «Ta na'aw, s'uuggiide yarshshiyaa dorssaa maraa S'oossay giigisana» yaageedda. Unttuntu laa"u ittippe beeddino.

⁹ Unttuntu S'oossay aw odeedda sa'aa gakteedda wode, Abrahaame yarshshuwaa yarshshiyaa sa'aa yan gimbbiide, mitsaa maari yeggeedda; bare na'aa Yisaak'a k'achchiide, he mitsaa bollan gisiseedda.

¹⁰ Abrahaame bare na'aa shukkanaw bare kushiyaa yeddiide mashshaa akkeedda.

¹¹ Shin Med'inaa Godaa kiitanchchay saluwaappe Aa, «Abrahaamee, Abrahaamee» yaagiide s'eeseedda.

I, «Abee» giide koyeedda.

¹² Aa, «Na'aa bollan ne kushiyaa wotsoppa; Aa ayinne ootsoppa; neeni ne mes's'i itti na'aakka taana diggabeenna diraw, neeni S'oossaw yayyiyaawaa gidiyaawaa taani ha"i eray» yaageedda.

¹³ Abrahaame d'ok'k'u gi s'eelliide, hewaan dorssaa ittuu kac'ii buuran geli k'as'etti utteeddawaa be'eedda. Abrahaame biide he dorssaa akkiide, bare na'aa diraw s'uuggiyaa yarshshuwaa ootsiide yarshshi basheedda.

¹⁴ Hewaa diraw Abrahaame, «Med'ina Goday immana»* yaagiide he sa'aa suntseedda; hachche gakkanaasikka, «Med'inaa Godaa deriyaan imetana» geetettee.

¹⁵ Med'inaa Godaa kiitanchchay saluwaappe laa"entsiide Abrahaama s'eesiide yaageedda;

22:9 Yak'. 2:21 * **22:14** *Med'ina Goday immana*: Med'inaa Goday s'eelee.

¹⁶ «Med'ina Goday, «Hawaadan yaagaade new taani ta huup'iyaan c'aak'k'ay; neeni hawaa oot-seedda dirawunne ne mes's'i itti na'aakka taana diggabeenna diraw,

¹⁷ taani neena tumu anjjana; ne zeretsaakka taani saluwaa s'oolinttiyaa keenanne abbaa doonaa shafiyaa keena ootsaade c'orissana. Ne zeretsatuu barenttu morkkatuwaa katamatuwaa laattana.

¹⁸ Neeni taw azazetteedda diraw, ha sa'aa kawutetsatuu ubbay ne zeretsaa baggana anjjet-tana» yaagee» yaageedda.

¹⁹ Hewaappe guyye, Abrahaame bare k'oomatuwaakko simmiide, untuntu ubbay ittippe Berssaabehe denddiide beeddino. Abrahaame Berssaabehen de'eedda.

Naakoora Yeletaa

²⁰ Hewaappe simmiide Abrahaamew, «Milkka ne ishaa Naakooraw naanaa yelaaddu;

²¹ untunttune bayiray Uus'a; Uus'a ishatuu Bu-uza,

²² Araama aawuwaa K'amu'eela, Keesade, Haazo, Pilddaasha, Yidilaafanne Baatu'eela.

²³ Hawantta ha hosppun naanaakka Milkka Abrahaame ishaa Naakooraw yelaaddu; Baatu'eeli Ribik'o yeleedda.

²⁴ Raa'uma giyaa Aa k'oomata k'ay S'ebaaha, Ga-haama, Tahaashanne Maa'ika yelaaddu» yaagiide odeeddino.

23

Saari Hayk'k'uwaa

¹ Saara s'eetanne laatamanne laappun laytsaa de'aaddu.

² Hewaappe guyye iza Kanaane gadiyaan de'iyaa (Kebroone giyaa) K'iriyaati-Arbba'a kataman hayk'k'aaddu. Abrahaame Saariw yeekkanawunne kayyottanaw beedda.

³ Yeekki simmiide, Abrahaame bare machchatti anhaa mataappe denddi biide, Hiitetuwaa hawaadan yaageedda;

⁴ «Taani hinttenttu gidдон betenne imatsaa; ta machchatti anhaa mooganaw taw hinttenttu gadiyaappe duufuwaa zal"eerikkitee!» yaageedda.

⁵⁻⁶ Hiitetuu aw, «Godaw, nuuni odiyaawaa sisa; neeni nu gidдон wolk'k'aama kaappuwaa; neeni ne machchatti anhaa nu duufuwaappe new lo"eeddawaan mooga; neeni ne machchatti anhaa mooganaw bare duufuwaa ooninne neena diggenna» yaagi zaareeddino.

⁷ Yaagina Abrahaame denddi ek'k'iide, Hiitetuwaa sintsan goynneedda.

⁸⁻⁹ I untunttoo, «Hinttenttu taana, «Ne machchatti anhaa mooga» gooppe sisite; S'ohaara na'aa Efiroonaw Aa gadiyaa gas'an de'iyaa Maakip'eela giyaa gonggoluwaa taw duufuwaa kessanaw zal"ana mala kumentsaa gatiyaan nuuna zal"iseerikkite» yaageedda.

¹⁰ Hiitiyaa Efiroone he wode katamaa peng-giyaan shiik'eedda bare asaa gidдон utteedda; Hiitetuu ubbay sisishshin, Abrahaamew yaageedda;

¹¹ «Hewaadan gidenna; ta godaw, ta odiyaawaa sisa; taani gadiyaakka Aa gidдон de'iyaa

gonggoluwaakka new immay; taani new Aa ta asaa sintsan immay; neeni ne machchatti anhaa mooga» yaageedda.

¹² Abrahaame he gade asaa sintsan zaaretsi goynneedda,

¹³ asay sisishshin Efiroona, «Ta odiyaawaa sisaarikkii! Taani he gadiyaa gatiyaa c'iggana; neeni taappe akkaarikkii! Hewaan taani ta machchatti anhaa moogana» yaageedda.

¹⁴⁻¹⁵ Efiroone Abrahaamew zaariide, «Ta godaw, taani odiyaawaa sisa; gadii oyddu s'eetu s'agaraa biraa* kessiyaawaa; shin hewe ne gidдонinne ta gidдон ayinne gidenna; ne machchatti anhaa mooga» yaageedda.

¹⁶ Abrahaame Hiitetuu sisishshin, Efiroone geedda gatiyaa mayyeedda; he wode shaluwaan oyddu s'eetu s'agaraa biraa Efiroonaw immeedda.

¹⁷ Mamire katamaa matan Maakip'eelan de'iyaa Efiroona gadii, hewan de'iyaa gonggoluunne he gadiyaan de'iyaa mitsaa ubbay,

¹⁸ katamaa penggiyaan shiik'eedda Hiitetuwaa ubbaa sintsan higgsiyaan Abrahaame gade gideedda.

¹⁹ Hewaappe guyye, Abrahaame bare machchatto Saaro Kanaane gadiyaan (Kebroone giyaa) Mamire katamaa matan de'iyaa Maakip'eela giyaa gade gonggoluwaan moogeedda.

* **23:14-15 Oyddu s'eetu s'agaraa biraa:** Hawe oyddu kiilo giraamenne bakkaa dees'ee.

²⁰ Hewaa diraw he gadiinne hewaan de'iyaa gonggoluu Hiitetuwaa sintsan higgiiyaan Abrahaamew duufuwaa gideedda.

24

Yisaak'aw Machchata Ooshettaaddu

¹ Abrahaame loytsi laytsaa sugiide c'imeedda; Med'ina Goday Aa ubbabankka anjjeedda.

² Abrahaame bare k'oomaa, bare soo asaa ubbaw kaappotiyaa, bare asaa ubbaw godat-tiyaawaa hawaadan yaageedda; «Ne kushiyaan ta gulbbataa oyk'k'a»;^{*}

³ taani untuntu gidдон de'iyaa Kanaanetuwaa mac'c'a naanatuwaappe ta na'aw machchatto oochchenna mala, Med'inaa Godaan, saluwaa S'oossaaninne sa'aa S'oossan taani neena c'aak'k'etsay;

⁴ shin neeni ta yeletteedda biittaa, ta dabbotuwaakko baade, ta na'aa Yisaak'aw machchatto oochcha» yaageedda.

⁵ Aa k'oomay, «Mac'c'aanna taananna yaanaw dosennabaa gidoope, ne na'aa neeni yeedda gadiyaa guyye afoo?» yaagiide oochcheedda.

⁶ Abrahaame, «Ta na'aa yaa afenaadan neena era!

⁷ Med'ina Goday, saluwaa S'oossay, taana ta aawuwaa sooppenne ta yeletteedda biittaaappe ke-seeddawe taw, «Ne zariyaw taani ha biittaa immana» yaagiide c'aak'k'eeddawe, neeni ta na'aw yaappe machchatto demmana mala, I bare ki-itanchchaa neeppe sintsaw kiittana.

^{*} **24:2** *Ne kushiyaan ta gulbbataa oyk'k'a:* Hawaa guussay c'aak'uu polo laamettenawaa bessee.

⁸ Mishirata neenana guyye yaanaw dosennabaa gidooppe, ha taani neena c'aak'k'etseedda c'aak'uu new gometenna; shin ta na'aa yaa guyye ubbakka afoppa» yaageedda.

⁹ K'oomay bare godaa Abrahaame gulbbataa oyk'k'eedda; ha yewoo c'aak'k'eedda.

¹⁰ Hewaappe guyye, k'oomay bare godaa gaalotuwaappe tammuwaa akkiidde, bare godaa miishshaappekka muruta murutaa akkiidde beedda; Masp'p'es'oomiyaa giyaa gadiyaan Naakoora katamaa gakkeedda.

¹¹ Omarssi, mac'c'a Asay haatsaa tikkanaw yiyaa wodiyaan, katamaappe gas'an haatsaa ollaa matan bare gaalotuwaa gulbbatisseedda.

¹² Yaatiide I hawaadan yaagiide woosseedda; «Med'inaa Godaw, ta godaa Abrahaame S'oossaw, hachche taani k'oppaade yeeddabaa taw injjeya; k'ay ta godaa Abrahaamew lo"obaa ootsa.

¹³ Be'a! Taani ha haatsaa pulttiyaan matan ek'k'ay; ha katamaa asaa mac'c'a naanay haatsaa tikkanaw haa yaana.

¹⁴ Taani, «Ane otuwaa hokisaadde taana haatsaa ushsha» giyaa wode, izakka, «Hey usha; k'ay ne gaaluwaa taani ushshana» yaagiyaanna, henna ne k'oomaa Yisaak'aw neeni dooreeddaano gidu; neeni ta godaw lo"obaa ootseeddawaa taani hewaan erana» yaageedda.

¹⁵ Biro I woosaa wurissenaan de'ishshin, Ribik'a haatsaa otuwaa tookkaade puttu gaaddu. Izo Baatu'eeli yeledde; Baatu'eeli Milkka na'aa; Milkka Abrahaame ishha Naakoora machchatto.

¹⁶ Ribik'a loytza puulanchchanne attuma Asay bochchibeenna wodoratto. Pulttuwaa duge

wod'd'aade, bare otuwaa kuntsaade kessaaddu.

¹⁷ He k'oomay iikko wos's'i biide izo, «Ne otuwaappe taana guutsa haatsaa ushshaarikkii!» yaageedda.

¹⁸ Iza, «Eeno ta godaw, ushikkii» yaagaaddu. Elleellaadde otuwaa bare hashiyaappe wotsaade, gede zaara oyk'k'aadde Aa ushshaaddu.

¹⁹ Aa ushsheeddawaappe guyye, «Ne gaalatuwaakka alana gakkanaw taani untunttoo haatsaa duuk'k'ana» yaagaaddu.

²⁰ Atteedda haatsaa elleella wonggiriyaan tigaade, hara haatsaa duuk'k'anaw ollaa wos's'aaddu; gaalatuu ubbay alana gakkanaw, haatsaa ollaappe duuk'k'a duuk'k'aade ahaade wonggiriyaan tigaade ushshaaddu.

²¹ I k'oppiide yeedda k'ofaa Med'inaa Goday injjeyiidde de'into eranaw bitanii c'o'u giide izo s'eellee.

²² Gaalotuu haatsaa ushi simmiina, bitanii ichcheshu giraamenne bakka gideedda work'k'aa migiduwaanne, s'eetanne tammu giraame gideedda laa"u work'k'aa sagaayetuwaa keseedda;

²³ izo, «Neeni O naatti? Ane taw oda; ne aawuwaa son nuw ak'iyaa sa'ay de'anee?» yaageedda.

²⁴ Iza, «Taani Baatu'eela naatto; Baatu'eeli Milkka Naakooraw yeledda na'aa.

²⁵ Nuwaan gidiyaa dalaynne bassuu de'ee; k'ay hinttenttu ak'anawukka sa'ay de'ee» yaagaaddu.

²⁶ Bitanii gulbbati Med'inaa Godaw goynniidde,

²⁷ hawaadan yaageedda; «Ta godaw keekiyaawaanne ammanettiyaawaa aggibeenna

Med'ina Goday, ta godaa Abrahaama S'oossay galatetto! Taani yiishshin, Med'inaa Goday taana ta godaa dabbatuwaa soy kaaletseedda» yaageedda.

²⁸ Naatta wos's'a baade, bare aati son de'iyaa asaw haneeddabaa odaaddu.

²⁹ Ribik'iw Laabaana giyaa ishay de'ee; Laabaani kare kesiide, haatsaa pulttuwaa matan de'iyaa bitaniyaakko wos's'eedda.

³⁰ Migiduwaanne bare michchatu kushiyaan de'iyaa sagaayetuwa be'eeddasaana Ribik'a bitanii barena geeddawaa odina sisosaanna, kesiide bitaniyaakko bi be'eedda; bitaniyaa gaalotuwaanne pulttuwaa matan ek'k'eeddawaa demmeedda.

³¹ Aa, «Med'inaa Goday neena anjjeedawo, haaya! Neeni hawaan karen ayaw ek'k'ay? Taani new golliyaanne gaalotookka sa'aa giigissaad» yaageedda.

³² Bitanii soo geleedda; Laabaani gaalotuwa c'aanaa billeedda; dalaanne bassuwaa gaalotoo yegeedda. Gediya meec'c'anaw aasinne aanana de'iyaa asatoo haatsaa aheedda;

³³ k'umaykka Aa sintsa aad'd'eedda. Shin I, «Taani taana aheedabaa hinttenttoo odennan de'aadde k'umaa miikke» yaageedda.

Laabaani, «Yaatooppe oda» yaageedda.

³⁴ Hewaa diraw I, «Taani Abrahaame k'oomaa.

³⁵ Med'inaa Goday ta godaa loytsi anjjina, I duretteedda; dorssaa, miizzaa, biraa, work'k'aa, attuma k'oomatuwaa, mac'c'a k'oomatuwaa, gaalotuwaanne haretuwaa aw immeedda.

³⁶ Ta godaa machata Saara bare c'iimmatetsaa laytsan aw attuma na'aa yelaaddu; I barew de'iyawaa ubbaa aw immeedda.

³⁷ Ta goday taana hawaadan c'aak'k'iseedda; «Taani de'iyaa Kanaane biittaa mac'c'a naanatuwaappe ta na'aw machchatto oochchoppa;

³⁸ shin ta aawuwaa asaakko, ta zaratuwaakko baade, ta na'aw machchatto oochcha» yaageedda.

³⁹ Taani ta godaa, «Naatta taananna yaanaw dosennan aggooppe shin?» yaagaad.

⁴⁰ I, «Med'inaa Goday, taani Aa sintsan hametteeddawe neenana bare kiitanchchaa kiittana; neeni ta na'aw ta aawuwaa asaappe, ta zaratuwaappe machchatto demmana mala, ne biyaasaakka injjeyana.

⁴¹ Neeni ta zaratuwaakko biina, untuntu new izo immennan is's'ooppe, he wode new c'aak'uu gometenna» yaageedda.

⁴² «Taani hachche ha puluttuwaakko yeedda wode yaagaad; «Med'inaa Godaw, ta godaa Abrahaame S'oossaw, ne shene gidooppe, taani biyaa yewuwaa injjeya.

⁴³ Be'a; taani ha puluttuwaa matan ek'k'ay; gellayatta ittina haatsaa tikkanaw yooppe, taani izo, «Taana ne otuwaappe guutsa haatsaa ushshaarikkii!» yaagana.

⁴⁴ Iza taana, «Eeno usha; k'ay ne gaalotookka taani haatsaa duuk'k'ana» yaagiyaanna, Med'inaa Goday ta godaa na'aw dooreeddaano gidu» yaagaad.

⁴⁵ «Taani ta wozanaan woossiyaawaa wurissenaan de'ishshin, Ribik'a bare otuwaa

tookka akkaade, puttu gaaddu; pulttuwaa duge wod'd'aade haatsaa duuk'k'aadu; taani izo, «Taana haatsaa ushshaarikkii» yaagaad.

⁴⁶ «Iza elleella bare hashiyaappe otuwaa wot-saade, «Hekko usha; k'ay taani ne gaalotuwaa ushshana» yaagaaddu. Taani ushaad; k'ay ta gaalotuwaa iza ushshaaddu.

⁴⁷ «Taani izo, «Neeni O naatti?» yaagaad.

«Iza, «Taani Baatu'eela naatto; Baatu'eeli, Milkka Naakooraw yeleedda na'aa» yaagaaddu.

«Taani iziww miigiduww aatsaad; izi kushiyaankka sagaayetuww wotsaad.

⁴⁸ Hewaappe guyye taani gulbbataade, Med'inaa Godaw goynnaad; taani Med'inaa Godaa, ta godaa Abrahaame S'oossaa, ta godaa ishaa na'aa naatto Aa na'aw akkanaw taana likke ogiyaa kaaletseeddawaa galatay.

⁴⁹ Ha"ikka hinttenttu ta godaw keekanabaanne ammanettanawaa gidoope, taw odite; gidana d'ayinttonne odite; hewaappe sintsan taani hananawaa erana» yaageedda.

⁵⁰ Laabaaninne Baatu'eeli zaariide yaageed-dino; «Ha yewuu Med'inaa Godaappe yeedda; nuuni new yaa haa gaanaw danddayokko.

⁵¹ Ribik'o hanno be'a; akkaade ba; Med'inaa Goday geeddawaadan ne godaa na'aw machchatto gidu» yaageeddino.

⁵² Abrahaama k'oomay untunttu giyaawaa siseedda wode, sa'aan gulbbatiide Med'inaa Godaw goynneedda.

⁵³ K'oomay biraa alleek'k'uwaanne work'k'aa alleek'k'uwaa, mayuwaakka kessiide, Ribik'iw

immeedda; k'ay al"o miishshatuwaa izi ishawunne izi aatiw immeedda.

⁵⁴ Hewaappe guyye, inne aanana de'iyawanttu meeddinonne usheeddino; yaatiide yan ak'eedino; untunttu guuran denddiide, «Taana ta godaakko yeddite» yaageedda.

⁵⁵ Izi ishayenne izi aata, «Naatta itti tammu gallas-saa keeshshaa nuunana takku; hewaappe guyye iza baana» yaageeddino.

⁵⁶ Shin I, «Med'inaa Goday taani yeeddawaa injjey diggina, hinttenttu taana gam'etsoppite; taani ta godaakko baana mala taana moyzzite» yaageedda.

⁵⁷ Untunttu, «Naatto s'eesiide ane izo oochchoytte» yaageeddino.

⁵⁸ Ribik'o s'eesiide, «Ha bitaniyaanna baanii?» yaagiide oochcheeddino.

Iza, «Ee; taani baana» yaagaaddu.

⁵⁹ Untunttu barenttu michchato Ribik'o, izo dichchiyaanina, Abrahaama k'oomaananne Aa asatuwaana moyzzeeddino.

⁶⁰ Untunttu Ribik'o,

«Nu michchatu Ribik'ee,

sha"aappe sha"aa gakkanaw c'oratta.

Ne zaratuu barenttu morkkatuwaa katamatuwaa laattino» yaagiide anjjeeddino.

⁶¹ Hewaappe guyye, Ribik'anne izi dang-gaas'iretuu denddiide, gaalotuwaa toggiide, bitaniyaanna beeddino. Yaatina k'oomay Ribik'o akkiidde beedda.

⁶² He wode Yisaak'i, «Taana Be'iyaa De'uwaa S'oossaa Pulttuwaa» giyaa pulttuwaa mata biide, Neegeeba woran de'ee.

⁶³ Itti gallassi omarssi Yisaak'i bare wozanaan k'oppiide dembbaa kesiide yuuyyee; I d'ok'k'u giide s'eelliyaa wode, gaalatuu yiyaawantta be'eedda.

⁶⁴ Ribik'akka d'ok'k'u gaade s'eelliyaa wode, Yisaak'a be'aaddu; gaaluwaappe wod'd'aaddu.

⁶⁵ K'oomaa, «Ha nuunana gaketanaw dembaana yiyaa bitanii oonee?» yaagaaddu.

K'oomay, «I ta godaattee» yaageedda. Iza bare shaashiyaa akkaade gullottaaddu.

⁶⁶ K'ay k'oomay bare ootseeddawaa ubbaa Yisaak'aw odeedda.

⁶⁷ Yisaak'i Ribik'o bare aati Saari dunkkaaniyaa afeedda. Izo akeedda; izakka aw machchatto gidaaddu. Yaatina I izo siik'eeddanne bare aati hayk'k'uwaan kayyottiyaawaappe minetteedda.

25

Abrahaame Hara Naanaa Yeleedda (1 Od. 1:32-33)

¹ K'ay Abrahaame K'as'uro geetettiyaa hara machchatto akkeedda.

² Iza Ziimiraana, Yok'ishaana, Madaana, Midiyaama, Yishibaak'anne Shuha aw yelaaddu.

³ Yok'ishaani Saabanne Dadaana yeleedda. Dadaani Ashooreta, Les'uushetanne Le'aamata yeleedda.

⁴ Midiyaama naanay Eefa, Eefeera, Hanooka, Abiidaa'anne Elddaa'a. Hawanttu ubbaykka K'as'uri naanaa.

⁵ Abrahaame barewaa ubbaa Yisaak'a laatisseedda.

⁶ Shin I biro pas'a de'iidde, bare hara machatuwaappe yeleedda naanaatoo barew

de'iyaa waappe woyteedda. Bare na'aa Yisaak'appe untuntta shaakki, away doliyaa bagga biittaw yeddeedda.

Abrahaame Hayk'uwaa

⁷ Abrahaame mule itti s'eetanne laappun tammanne ichcheshu laytsaa de'eedda.

⁸ Abrahaame daro wodiya de'iide, lo'o c'imiide hayk'k'eedda; bare mayzzatuwaanna gakettedda.

⁹ Aa naanay Yisaak'inne Isimaa'eeli Aa Maakip'eela giya gonggolo duufuwaan moogeeddino; he gonggoluu Mamire matan, Hiitiyaa S'ohaara na'aa Efiroona gadiyaan de'ee.

¹⁰ Hewenne Abrahaame Hiitetuwaappe shammeedda gadiyaa. Abrahaame bare machata Saara moogetteedda sa'aan moogetteedda.

¹¹ Abrahaame hayk'k'eeddawaappe guyye, S'oossay Aa na'aa Yisaak'a anjeedda. He wode Yisaak'i, «Taana Be'iyaa De'uwa S'oossaa Pulttuwa» giya pulttuwa matan de'ee.

Isimaa'eela Yeletaa

¹² Saari ayilata, Gibs'eppe yeedda Aggaara, Abrahaamew yeledda na'aa Isimaa'eela yeletay hawaappe kaalliide s'aafetteeddawaa.

¹³ Isimaa'eela naanay barenttu suntsaaninne barenttu yeletaa maaran hawantta; hewantunne: Nabaayoota, K'eedaara, Adibi'eela, Mibssaama,

¹⁴ Mishimaa'a, Duuma, Maasa,

¹⁵ Hadaada, Teema, Yis'ura, Naafiishanne K'eedima.

16 Isimaa'eela naanay hawantta; untunttu suntsay untunttu mootsaaninne de'iyaa sa'aan hawaa. Untunttu barenttu yaran tammanne laa"u kaappatuwaa.

17 Isimaa'eeli mule s'eetanne hattamanne laap-pun laytsaa de'iide, hayk'k'eedda; bare mayz-zatuwaanna gakettedda.

18 Isimaa'eela zaratuu Gibs'eppe away doliyaa baggan de'iyaa Hawiilappenne Shurappe gidduwaan, Asoora afiyaa ogiyaa matan de'eeddino. Untunttu barenttu ishatuwaa ubbaanna morkkiyaan de'eeddino.

Yaak'oobinne Eesay Yeletteedda

19 Abrahaama na'aa Yisaak'a yeletay hawaappe kaaliide s'aafetteeddawaa. Abrahaame Yisaak'a yeleedda.

20 Yisaak'aw laytsay oytamuwaa gideedda wode, Ribik'o akkeedda; iza Masp'p'es'oomiyaan de'iyaa Sooriyaa Baatu'eela naattiwune Sooriyaa Laabaana michchato.

21 Yisaak'i bare machata mantsato gideedda diraw, iziw Med'inaa Godaa woosseedda; Med'inaa Goday Aa woosaa siseedda. Yaatina Aa machata Ribik'a shahaaraaddu.

22 Shin izi ulo gidдон de'iyaa naanay mantte gidi uttiide, ittuu ittuwaanna sugetteeddino; yaatina iza, «Hawe taw ayaw hanii?» yaagaaddu. Hewaa diraw Med'inaa Godaa oochchanaw baaddu.

23 Med'inaa Goday iziw,
«Ne uluwaan laa"u kawutetsay de'ee;
K'ay ne gidduwaan de'iyaa laa"u gade asatuu
ittuu ittuwaappe shaakettana;

Itti gade asatuu hinkkotuwaappe minnana;

K'ay bayiray teefaw azazettana» yaageedda.

²⁴ Iza yeliyaa wodii gakkina, izi uluwaan mantte attuma naanay de'iino.

²⁵ Koyro yeletteeddawe arssa; Aa bollaa ubbaa isikii mayyeedda; hewaa diraw untuntu Aa Eesaw* giide suntseeddino.

²⁶ Hewaappe guyye, Aa ishay yeletteedda; I bare kushiyaan Eesaw ginddiyaa oyk'k'i utteedda; hewaa diraw Aa Yaak'ooba† giide suntseeddino. Ribik'a untuntta yeleda wode, Yisaak'aw usup-pun tammu laytsaa gideedda.

²⁷ Naanay dic'c'eeddino; Eesay shankkaa hiillaa eriyaa bazuwaa asaa gideedda; shin Yaak'oobi dunkkaaniyaan de'iyaa woppa asaa gideedda.

²⁸ Yisaak'i Eesaa siik'eedda; ayaw gooppe, I shankkateeddabaappe maanaw doseedda; shin Ribik'a Yaak'ooba siik'aaddu.

²⁹ Itti gede Yaak'oobi wos'iyaa katsishin, Eesay koshay wod'eeddawe, woraappe yeedda.

³⁰ Eesay Yaak'ooba, «Taana ha zo'o wos'iyaaappe miza; taana koshay wod'eedda» yaageedda. (Hewaa diraw k'ay Aa suntsay Eedooma‡ geetetteedda).

³¹ Yaak'oobi Aa, «Koyro taw ne bayiratetsaa zal"a» yaageedda.

³² Eesay, «Be'a! Taani hayk'k'ana hanay; ha bayiratetsay taw ayaa go'i de'ii?» yaageedda.

* **25:25 Eesaw:** Ha suntsaa biletsay, «Isikaama» giyaawaa.

† **25:26 Yaak'ooba:** Ha suntsaa biletsay, Ginddiyaa oyk'k'iyawaa giyaawaa. ‡ **25:30 Eedooma:** Ha suntsay Ibraaweetsuwaan, «Zo'uwwaa» giyaawaa.

³³ Yaak'oobi zaariide, «Ane taw koyro neeni c'aak'k'a» yaageedda.

I c'aak'k'eedda; bare bayiratetsaa Yaak'oobaw zal'eedda.

³⁴ Yaak'oobi Eesaw sooluwaanne missiriyaa wos'iyaa immeedda; I meeddanne usheedda; hewaappe guyye denddiide beedda. Eesay bare bayiratetsaa hawaadan kad'eedda.

26

Yisaak'anne Abimeleeka

¹ He gadiyaan kase Abrahaame wodiyaan de'iyaa koshaa bolla hara koshay denddeedda; yaatina Yisaak'i Piliss's'eema kaatiyaa Abimeleekikko Garaara beedda.

² Med'ina Goday Yisaak'aw k'onc'c'iide hawaadan yaageedda; «Gibis'e gadiyaa duge booppa; taani new odeedda gadiyaan de'a.

³ Ha gadiyaan amareedawaa takkashsha; taani neenana gidana; neena anjjana; ayaw gooppe, ha biittaa ubbaa taani newunne ne zeretsaw immana; taani ne aawuwaa Abrahaamew c'aak'k'eedda c'aak'uwaa minisana.

⁴ Ne zeretsaa saluwaa s'oolinttiyaadan darisana; ha biittaa ubbaa taani untunttoo immana; sa'aa kawutetsaa ubbay ne zeretsaa baggana anj-jettana.

⁵ Ayaw gooppe, Abrahaame ta k'aalaa siseedda; ta pirddatuwaanne ta azazuwaa, ta awaayotuwaanne ta higgiiyaa naageedda» yaageedda.

⁶ Hewaa diraw Yisaak'i Garaaran utteedda.

⁷ He biittaa Asay Ribik'ibaa dentsiide Yisaak'a, «Hanna new ayee?» yaagiide oochcheedda.

I, «Hanna taw michchato» yaageedda. Ayaw gooppe, I Ribik'a daro puulanchcha gidiyaa diraw, «Taani, «Iza ta machchatto gooppe», ha gade Asay izi gaasuwaan taana wod'anenttonne» yaagi k'oppiide yayyeedda.

⁸ Yisaak'i hewaan daro wodiya de'owaappe guyye, Pilss's'eema Kaatii Abimeleeki maskkootiyaanna duge s'eeliide, Yisaak'i bare machchatti Ribik'ina gaketishin be'eedda.

⁹ Hewaa diraw Abimeleeki Yisaak'a s'eesiide, «Hekko iza tumu ne machchato! Neeni ayaw, «Iza ta michchato» gaaddii?» yaagiide oochcheedda.

Yisaak'i, « «Iza ta machchatto gooppe», izi gaasuwaan Asay taana wod'ana gaade gaad» yaageedda.

¹⁰ Abimeleeki, «Hawe neeni nu bollan ootseed-dabay ayee? Ta asaappe itti Asay ne machchat-tina gisi diggeeddashin; neeni nu bollan gomiya ahaadashin» yaageedda.

¹¹ Hewaa diraw Abimeleeki bare asaa ubbaa, «Ha bitaniyaa woy Aa machchatto bochchiyaa ooninne tumu hayk'k'ana» yaagiide azazeedda.

¹² Yisaak'i he gadiyaan katsaa zeriide, he layt-san s'eetu kushiyaa c'akkeedda; ayaw gooppe, Med'inaa Goday Aa anjeeedda.

¹³ I duretteedda; duretaa bolla duretay aw dari dari beedda.

¹⁴ Yisaak'aw dorssaa wudii, miizzaa wudiinne k'oomatuu loytsi dareedda diraw, Pilss's'eema asatuu Aa k'anaateeddino.

15 Hewaa diraw, Aa aawuwaa Abrahaame wodiyaan, Aa aawuwaa k'oomatuu bookkeedda haatsaa ollaa ubbaa Pilss's'eema asatuwaa biittaa zaariide bareedino.

16 He wode Abimeleeki Yisaak'a, «Nuppe shaakettaade ba; neeni nuppe aad'd'a minnaadda» yaageedda.

17 Yisaak'i hewaappe denddiide, Garaara Wombbaa biide yan utteedda.

18 Yisaak'i bare aawuwaa Abrahaame wodiyaan booketteedda haatsaa ollatuwaa, Abrahaame hayk'k'eeddawaappe guyye, Pilss's'eema asatuu bareedawantta zaari bookki kessiide, Aa aawuu suntseedda suntsan untuntta s'eeseedda.

19 Yisaak'a k'oomatuu wombban bookkiide, pulitiyaa haatsaa ollaa yan demmeeddino.

20 Shin Garaara hentsanchchatuu Yisaak'a hentsanchchatuwaana, «Haatsay nuwaa» yaagiide walak'etteeddino. Untunttu aanana palumetteedda diraw, Yisaak'i he haatsaa ollaa, «Palumiyaa» giide suntseedda.

21 Hewaappe guyye, untunttu hara haatsaa ollaakka bookkeeddino; shin untunttu he haatsaa ollaa geeduwaan walak'etteeddino; hewaa diraw I he haatsaa ollaa «Morkketiitta» giide suntseedda.

22 Hewaappe guutsaa zardda'iide, hara haatsaa ollaa bookisseedda; Aa gaasuwaan ooninne walak'ettibeenna; «S'oossay ha'i nuw aasseeda; nuuni ha gadiyaan c'oraana» giide Aa, «Aako sa'aa» giide suntseedda.

23 Hewaappe denddiide, pude Berssaabehe beedda.

24 He beedda gallassi k'amma Med'ina Goday Aw k'onc'c'iide Aa, «Taani ne aawuwaa Abrahaame S'oossaa; taani neenana de'iyaa diraw, neeni yayyoppa; taani neena anjjana; ta k'oomaa Abrahaame diraw ne zeretsaa taani c'orissana» yaageedda.

25 Yisaak'i hewaan yarshshiyaa sa'aa kees's'iide, Med'inaa Godaa suntsaa s'eeseedda. Yan I bare dunkkaaniyaa d'ogeedda; k'ay yan Aa k'oomatuu haatsaa ollaa bookkeeddino.

26 Hewaappe guyye, Abimeleeki barena zoriyaa Ahuuzatanne bare wotaadaratuwaa kaappuwaa Pikoola akkiidde, Garaarappe Yisaak'akko yeedda.

27 Yisaak'i untunttu, «Hinttenttu kase taana is's'iide, hinttenttu biittaappe kessi yeddeeddita; ha'i k'ay taakko ayaa akkana yedditee?» yaageedda.

28-29 Untunttu Aa, «Med'inaa Goday neenana de'iyawaa nuuni k'onc'c'iyaan be'eeddo. Hewaa diraw c'aak'k'o c'aak'uu nu giddoninne ne giddon de'ana koshshee yaagetto. Nuuni neena bochchibeykko; shin nuuni new keekatetsaa s'alalaa ootsiide, neena sarotetsaan moyzzi yeddeeddo. Hewaaddankka neeni nu bolla iitabaa ootsenna mala, ane neenana c'aak'uwwa c'aak'k'etoytte. Ha'i neeni Med'inaa Goday anjeedawaa» yaageeddino.

30 He wode Yisaak'i untunttoo baalaa giigissina, meeddinonne usheeddino.

31 Wonttetsa gallassi wontta guuran denddiide, untunttu ittuu ittuwaanna c'aak'k'eteeddino.

Yisaak'i untuntta moyzzina, untuntu aappe saro shaakettiide beeddino.

³² He gallassi Yisaak'a k'oomatuu yiide, bar-enttu bookkeedda haatsaa ollaabaa aw odeeddino; «Nuuni haatsaa demmeeddo» yaageeddino.

³³ I he haatsaa ollaa Saabehi giide suntseedda; hewaa diraw he katamaa suntsay hachche gakkanaw Berssaabehi* geetettee.

Eesay Hiitetuwaa Machatuwaa Akkeedda

³⁴ Eesaa laytsay oytamuwaa gidiyaa wode, Hiitiyaa Bi'eedo naatto Yooditonne Hiitiyaa Eloona naatto Baasemaato akkeedda.

³⁵ Untuntu Yisaak'anne Ribik'o kayyoyiidde de'eeddino.

27

Yisaak'i Yaak'ooba Anjjeedda

¹ Yisaak'i c'imina, Aa ayfii s'eelaa is's'eedda wode, bare bayiratiyaa na'aa Eesaa s'eesiide Aa, «Ta na'aw» yaageedda.

I, «Abee» giide koyeedda.

² I, «Be'a, ha"i taani c'imaad; taani hayk'ana gallassaa erikke.

³ Yaatiyaa diraw, ha"i ne shankkatiyaa wond-daafiyaanne zubbiyaa akkaade, bazuwaa ba; do'aa taw shankkataade, ashuwaa akkaade ya.

⁴ Mal"o k'umaa, taani dosiyaawaa katsaade aatsa; hewenne taani hayk'k'anaappe kase neena anjjanaassa» yaageedda.

* **26:33** *Berssaabehi:* Ha suntsaa biletsay Ibraaweetsuwaan, «C'aak'uwaa haatsaa ollaa» giyaawaa (gujji s'eelite 21:31).

⁵ Ribik'a Yisaak'i bare na'aa Eesaw odiiyaa wode sisaaddu. Eesay do'aa shankkatiide ahanaw bazuwaa beeddawaappe guyye,

⁶ Ribik'a bare na'aa Yaak'ooba, «Ne aawuu ne ishaa Eesaw,

⁷ «Do'aa shankkata ahaade, taw mal"o k'umaa taani maanaw katsaa; hewenne taani hayk'k'anaappe kasetaade, Med'inaa Godaa sintsaan neena anjjanaassa» yaagiyaawaa taani sisaad.

⁸ Ta na'aw, ha"i taani neena azaziyaawaa loyt-saade sisa.

⁹ Wudiyaa garssa baade, laa"u bolttibolтта deeshshaa maratuwaa taw akkaade ya; taani ne aabboo mal"o k'umaa I dosiyaawaadan katsana.

¹⁰ Ne aawuu miide hayk'k'ennan kasetiide neena anjjana mala, aw aatsaasa» yaagaaddu.

¹¹ Shin Yaak'oobi bare aatto Ribik'o, «Ta ishaa Eesaa bollan isikii de'ee; shin ta bollay liik'o.

¹² Ta aawuu taana oyk'k'i be'ooppe shin? Taani Aa c'immiyaawaa aw malatina, taani anjjuwaa diraw shek'aa ta bolla ahanenttone» yaageedda.

¹³ Aa daaya Aa, «Ta na'aw, he shek'ay taana gakko. Taani new odiaawaa ootsa; baade deeshsha maratuwaa taw akkaade ya» yaagaaddu.

¹⁴ Bi ahiide bare daayiw immeedda; Aa daaya mal"o k'umaa Aa aawuu dosiyaawaadan kat-saaddu.

¹⁵ Hewaappe guyye, Ribik'a son bare matan de'iyaa bare bayira na'aa Eesaa mayuwaa lo"uwaa ahaade, bare teefa na'aa Yaak'ooba mayzzaaddu.

16 K'ay he deeshshatuwaa galbbaa Aa kushiyaanne Aa liik'o k'ood'iyaa mayzzaaddu.

17 Bare katseedda mal"o k'umaanne ukitsaa bare na'aa Yaak'ooba kushiyaan wotsaaddu.

18 Yaatina I bare aawuwaakko biide geliide, «Ta aawoo» yaageedda.

I, «Abeel! Ta na'aw, neeni oonee?» yaageedda.

19 Yaak'oobi bare aawuwaa, «Taani ne bayira na'aa Eesaa; neeni taana azazeeddawaadan taani ootsaad; dendda; dendda uttaade, taani shankkaappe aheedawaa ma; yaataade taana anjja» yaageedda.

20 Yisaak'i bare na'aa, «Ta na'aw, waata elleella demmad?» yaagiide oochcheedda.

I, «Med'inaa Goday ne S'oossay taana maadeedda» yaageedda.

21 Yisaak'i Yaak'ooba, «Ta na'aw, neeni tumu ta na'aa Eesenttonne taani oyk'k'a be'anaw ane taakko shiik'a» yaageedda.

22 Yaak'oobi bare aawuwaa Yisaak'akko shiik'ina oyk'k'i be'iide, «Ha k'aalay Yaak'ooba k'aalaa; shin kushii Eesaa kushiya» yaageedda.

23 Aa kushii Aa ishaa Eesaa kushiyaadan isikiyaana de'iyaa diraw, eribeenna; I erennan Aa anjjeedda.

24 Aa, «Tumu neeni ta na'aa Eeseyee?» yaagiide oochcheedda.

I, «Ee, taanattee» yaageedda.

25 I, «Ta na'aw, taani neeni shankkateeddawaa maanaw haa aatsa; maade taani neena anjjana» yaageedda. Yaak'oobi aatsina, I meedda; k'ay I aw woyniyaa eessaa ahina usheedda.

²⁶ Hewaappe guyye Aa aawuwaa Yisaak'i, «Ta na'aw, haaya; shiik'aade taana yera» yaageedda.

²⁷ Yaak'oobi shiik'iide Aa yereedda; Yisaak'i Aa mayuwaa singgi sisiide, hawaadan yaagiide anjjeedda; «Ta na'aa peenuu Med'inaa Goday anjjeedda goshshaadan sawee.

²⁸ S'oossay saluwaa c'okkuwaanne sa'aa shic'aa, katsaanne ooratsa woyniyaa eessaa darssiide new immo.

²⁹ Kawutetsatuu new moodettino; asatuu new gulbbatino. Neeni ne ishatoos goda gida; ne aati zaratuu new gulbbatino. Neena shek'k'iyaaawe shek'etteeddawaa gido; neena anjjiyaawe anjjetteddawaa gido» yaageedda.

³⁰ Yisaak'i Yaak'ooba anjji wursseeddawaappe guyye, Yaak'oobi bare aawuwaa Yisaak'a sintsaappe kesowaan Eesay shankkaappe puttu geedda.

³¹ Ikka k'ay mal"o k'umaa katsiide, bare aawoo aatseedda. Aa, «Ta aawoo, dendda; dendda utaade, taani shankkateeddawaappe ma; yaataade taana anjja» yaageedda.

³² Aa aawuu Yisaak'i Aa, «Neeni oonee?» yaagiide oochcheedda.

I, «Taani ne na'aa, ne bayira na'aa Eesaa» yaageedda.

³³ Yisaak'i dagammiide kokkoriidde; «Yaatina do'aa shankkateeddawaa akkiidde taw aatseedawe oonee? Taani ha'i neeni yaana sintsan maade, Aa anjja diggaad; tumukka I anjjetteddawaa gidanawaa» yaageedda.

³⁴ Eesay bare aawuwaa k'aalaa siseedda wode, bare k'aalaa d'ok'k'u ootsiide, daro yibbaata yeekuwa yeekkiide bare aawuwaa, «Taana anjja; ta aawoo, taanakka anjja!» yaageedda.

³⁵ Shin I, «Ne ishay yiide c'immiidde, ne anjjuwaa aki diggeedda» yaageedda.

³⁶ Eesay, «Aa eriide Yaak'ooba* suntseedda; I taana c'immoode, hawe laa"entsuwaa; I ta bayiratsaa akkeedda; k'ay ha"i ta anjjuwaa akkeedda» yaageedda. K'ay I, «Neeni taw anjjuwaappe ayaanne ashshabeykkii?» yaagiide oochcheedda.

³⁷ Yisaak'i Eesaa, «Taani Aa new goda ootsaad; Aa ishatuwaa ubbaakka Aa k'oomatuwaa ootsaad; k'ay taani katsaaninne ooratsa woyniyaa eessan Aa minisaad. Yaatina, ta na'aw, new taani ayaa ootsoo?» yaageedda.

³⁸ Eesay bare aawuwaa, «Ta aawoo, new itti anjjo s'alalay de'ii? Ta aawoo, taanakka k'ay anjja» yaageedda. Hewaappe guyye, Eesay bare k'aalaa d'ok'k'u ootsiide yeekkeedda.

³⁹ Aa aawuwaa Yisaak'i zaariide,
«Ne de'iyaa ha sa'aa duretetsaappe haakkaade de'ana;

Saluwaa c'okkuukka new wod'd'enna;

⁴⁰ Neeni ne mashshaan ak'ana;

Neeni ne ishaw moodetana.

Shin neeni aanana ek'ettiyaa wode,

Aa morge mitsa ne morggiyaappe olana»
yaageedda.

* **27:36** Yaak'ooba: Ha suntsaa bilet say Ibraaweetsuwaan, «C'immeedda» giyaawaa. **27:38** Ibr. 12:17 **27:39** Ibr. 11:20 **27:40** Dom. 36:8; 2 Kat. 8:20

⁴¹ Yaak'ooba Aa aawuu anjeedda diraw, Eesay bare uluwaan Aa morkkeedda; I bare wozanaan, «Ta aawuu hayana mateedda; taani aw kayyotta simmaade, ta ishaa Yaak'ooba wod'ana» yaageedda.

⁴² Shin Ribik'a ha bare bayira na'aa Eesaa k'aalaa siseedda diraw, bare teefa na'aa Yaak'ooba s'eesissa ahaade hawaadan yaagaaddu; «Ne ishay Eesay neena wod'iide haluwaa kesanaw halchcheedda.

⁴³ Hayyanaa ta na'aw, taani new odowaa ootsa. Dendda! Kaaraanen de'iyaa ta ishaa Laabaanakko bak'ata!

⁴⁴ Yaataade ne ishaa hank'k'uu dochchana gakkanaw, amareeda wodiyaa aanana de'ashsha.

⁴⁵ Ne ishay new hank'k'ettiyaawaa aggiyaa wodenne, neeni Aa bolla ootseeddawaa I dogiyaa wode, taani kiittaade neena yaappe ahissana. Taani itti gallassi hinttenttu laa"uwaappe mela kessana koyikke» yaagaaddu.

Yisaak'i Yaak'ooba Laabaanakko Yeddeedda

⁴⁶ Hewaappe guyye Ribik'a Yisaak'a, «Eesay akkeedda Hiitetuwaa mac'c'a naanaa gaasuwaan taani ta de'uwa shenetaad; k'ay Yaak'oobikka hawanttu mala Hiitetuwaa mac'c'a naanatuwaappe machchatto akkooppe, taani simmi hayk'k'anaw koyaad» yaagaaddu.

28

¹ Hewaa diraw, Yisaak'i Yaak'ooba s'eesiide hawaadan anjeeदानne azazeedda; «Kanaane gadiyaa mac'c'a naanatuwaappe new machchatto akkoppa.

² Dendda! Ne daay aawuwaa Baatu'eelakko, Masp'p'es'oomiyaa gadiyaa baade yaappe ne daay ishaa Laabaana mac'c'a naanatuwaappe ittinno new machchatto ootsaade akka.

³ Ubbaa Danddayiyaa S'oossay neena anjjo; I ne yeletaa aasso; neeni itti dere asaa keena gakkanaw neena c'oriso.

⁴ Neeni ha"i betetetsan utteedda ha biittaa newaa ootsana mala newunne ne zeretsaw S'oossay Abrahaame anjuwaa immo» yaageedda.

⁵ Yisaak'i Yaak'ooba yeddeedda; Yaak'oobi Masp'p'es'oomiyaa gadiyaa Laabaanakko beedda. Laabaani Yaak'oobanne Eesaa yeledda aati Ribik'a ishaanne Sooriyaa Baatu'eela na'aa.

Eesay Hara Machchiyaa Gujjiide Akkeedda

⁶ Yisaak'i Yaak'ooba anjjeedawaanne, yaappe machchatto akkanaw Masp'p'es'oomiyaa gadiyaa Aa yedeeddawaa, k'ay I Yaak'ooba anjjeedda wode, «Kanaane mac'c'a asaa akkoppa» yaagiide azazeeddawaanne,

⁷ Yaak'oobi bare aawuwaanne bare aatonne azazettiide, Masp'p'es'oomiyaa gadiyaa beeddawaa Eesay ereedda.

⁸ Eesay hewaan Kanaane biittaa mac'c'awunna bare aawuwaa Yisaak'a ay keeshshaa iitintto akeekeedda.

⁹ Hewaa diraw Eesay Abrahaame na'aa Isi-maa'eelekko biide, Aa naatto Maahilaato bare machatuwaa bolla gujjiide akkeedda. Iza Nabaay-oota michchato.

Yaak'oobi Beeteelen Be'eedda Akumuwaa

¹⁰ Yaak'oobi Berssaabeheppe Kaaraane baanaw dendeedda.

¹¹ I itti sa'aa gakkina away wullina, yan k'ammaa ak'eeda. He sa'aan de'iyaa shuchchatuwaappe ittuwaa akkiidde, bare huup'iyaan borkkotiide he sa'aan gem"isheedda.

¹² I akumuwaa akumeteedda; he akumuwaan gayyiyaa ittuu biittan ek'k'ina, aw s'eeray saluwaa gakkiaawaan, S'oossaa kiitanchchatuu gi"ishiinanne wod'd'ishin be'eedda;

¹³ gayyiyaw bolla s'eeran Med'inaa Goday ek'k'iide Aa, «Taani Med'inaa Godaa, ne aawuwaa Abrahaama S'oossaa, Yisaak'a S'oossaa. Ha neeni giseedda biittaa newunne ne zeretsaw immana;

¹⁴ Ne zeretsay sa'aa shafiyaadan darana; neeni away wulliyaa baggananne, away doliyaa baggana, huup'issananne hirkki baggana de'iyaa sa'aa gakkanaw aakkana; sa'aa bollan de'iyaa Asay ubbay ne baggananne ne zeretsaa baggana* anjettana

¹⁵ Taani neenana de'ay; neeni biyaasa'aa ubbaan taani neena naagana; k'ay taani neena ha gadiyaa guyye zaaraade ahana; taani new ootsana geeddawaa ootsana gakkanaw neena yeg-gikke» yaageedda.

¹⁶ Yaak'oobi gem"ishuwaappe beegotteedda wode, «Med'inaa Goday tumu ha sa'aan de'ee; taani erabeykkeppe attin» yaageedda.

¹⁷ I yayyiide, «Ha sa'ay wooti yashshii! Ha sa'ay

28:12 Yoh. 1:51 **28:13** Dom. 13:14-15 * **28:14** *Ne baggananne ne zeretsaa baggana:* Sa'aa bollan de'iyaa asay ubbay neenanne ne zeretsaa anjowaadan anjjana mala taana woosana guussaa.

S'oossaa golliyaappe attin, ayinne hara sa'aa gidenna; hawe saluwaa penggiyaa» yaageedda.

¹⁸ Wonttetsa gallassi wontta guuran Yaak'oobi dendiide, bare borkkoteedda shuchchaa akkiidde, tuussaadan essiide, S'oossaw dummayanaw Aa bolla zayitiyaa tigeedda.

¹⁹ Yaak'oobi he sa'aa Beetele[†] giide s'eeseedda. Shin he katamay hewaappe kase Looza geetettee.

²⁰⁻²¹ Yaak'oobi hawaadan yaagiide shiik'k'eedda; «Ta aawuwaa soo taani saro simmana mala S'oossay taananna gidoope, taani biyaa ha buussan taana naagooppenne taw miyaa k'umaanne mayiyaa mayuwaa immooppe, Med'inaa Goday ta S'oossaa gidana;

²² taani tuussaadan esseedda ha shuchchay S'oossaa golliyaa gidana. Neeni taw immiyaawaa ubbaappe tammuwaappe ittuwaa taani new immana» yaageedda.

29

Yaak'oobi Laabaana Soo Gakkeedda

¹ Hewaappe guyye, Yaak'oobi dendi biide, away doliyaa bagga asatuwaa gadiyaa gakkeedda.

² Itti haatsaa ollay dembban de'iyawaa be'eedda; heezzu dorssaa wudii k'ay he ollaa matan giseeddino. Ayaw gooppe, wudii ubbay haatsaa ushiyaawe he ollaappe. He haatsaa ollaa doonaan de'iyaa shuchchay wolk'k'aama.

³ Dorssaa wudii ubbay hewaan dagatteedda wode, he wudiyaa heemmiyaawanttu haatsaa ollaa doonaappe he shuchchaa gonddorssiide

[†] **28:19 Beetele:** Ha suntsaa biletsay Ibraaweetsuwaan, «S'oossaa Golliyaa» giyaawaa.

dorssaa ushshiino. He shuchchaa ollaa doonaan zaariide wotsino.

⁴ Yaak'oobi untunttu, «Ta ishatao, hinttenttu hak'appe yeddite?» yaagiide oochcheedda.

Untunttu, «Nuuni Kaaraaneppe yeeddo» yaageeddino.

⁵ I, «Naakoora na'aa na'aa Laabaana hinttenttu eriiteyye?» yaageedda.

Untunttu, «Ee, Aa ereetto» yaageeddino.

⁶ Yaak'oobi untunttu, «I lo"o de"ii?» yaagiide oochcheedda.

Untunttu, «Ee, lo"a; Aa naatta Raaheela dorssaa akkaade yewunno hanno be'a» yaageeddino.

⁷ Yaak'oobi untunttu, «Be'ite; away ha"i wullibeena; wudiyaa mehii soo shiik'iyaa wodii biro gakkibeenna; dorssaa ha"i ushshi afiide, heemmite» yaageedda.

⁸ Shin untunttu, «Wudii ubbay shiik'ana gakkanaw, shuchchaa haatsaa ollaa doonaappe gonddorssana gakkanaw, nuuni ushshanaw danddayokko. Hewaappe guyye, nuuni dorssaa ushshana» yaageeddino.

⁹ I biro haasayishin, Laabaana naatta Raaheela bare aawuwaa dorssatuwaa laagga akkaade gakkaddu; ayaw gooppe, iza dorssaa hentsanchchaa.

¹⁰ Yaak'oobi bare aati ishaa Laabaana naatto Raaheelo be'eedda wodenne, bare aati ishaa Laabaana dorssaa be'eedda wode, biide ollaa doonaappe shuchchaa gonddorsseedda; bare aati ishaa dorssatuwaa haatsaa ushsheedda.

¹¹ Yaak'oobi Raaheelo yeriide, nashechchaw bare k'aalaa d'ok'k'isiide yeekkeedda.

¹² Yaak'oobi iziw aawuwaa dabbonne Ribik'i na'aa gidiyaawaa Raaheeliw odeedda. Hewaa diraw iza wos's'a baade bare aawoo odaaddu.

¹³ Laabaani bare michchati na'aa Yaak'ooba woriyaa siseedda saannakka, aanana gaketanaw wos's'eedda. Aa idimmi yeriide, bare soo afeedda. Yan Yaak'oobi haneeddawaa ubbaa Laabaanaw odeedda.

¹⁴ Laabaani Aa, «Neeni tumu ta ashonne ta su-utsaa» yaageedda. Yaak'oobi aanana itti aginaa kumentsaa utteedda.

Yaak'oobi Raaheeli Dirawunne Liya Diraw Laabaw Ootseedda

¹⁵ Hewaappe guyye Laabaani Aa, «Neeni taw dabbo gideedda diraw, taw c'oo mela ootsaniyee? Ane new ayaa c'igganaw bessintto taw oda» yaageedda.

¹⁶ Laabaanaw laa"u mac'c'a naanatuu de'iino; bayirati suntsay Liyo, teefattiwe Raaheelo.

¹⁷ Liya ayfiyaana c'uuc'a; shin Raaheela geesan-channe malaa lo"a.

¹⁸ Yaak'oobi Raaheelo siik'iide Aa, «Taani ne teefa naatti Raaheeli diraw new laappun laytsaa ootsana» yaageedda.

¹⁹ Laabaani, «Izo hara asaw immanaappe new immiyaawe lo"a; neeni taananna hawaan de'a» yaageedda.

²⁰ Hewaa diraw Yaak'oobi Raaheelo akkanaw laappun laytsaa ootseedda; shin I izo siik'iyaa diraw, aw amareeda gallassaa malateedda.

²¹ Hewaappe guyye Yaak'oobi Laabaana, «Ta machchato taw imma; ta wodii poletteedda; taani izo akkanaw koyaad» yaageedda.

²² Hewaa diraw Laabaani hewaan de'iyaa asaa ubbaa s'eesiide, bullachchaa keseedda.

²³ Shin sa'ay k'ammina, I bare naatto Liyo afiide Yaak'oobaw immeedda. Yaak'oobi izo akkeedda.

²⁴ K'ay Laabaani bare k'oomatoo Zilppo bare naatti Liyiw danggaas'ire gidanaadan immeedda.

²⁵ Sa'ay wonttina s'eelliyaa wode, hekko Liyo! Yaatina Yaak'oobi Laabaana, «Hawe neeni ta bolla ootseeddawe ayee? Taani new ootseeddawe Raaheeli dirassa gidenneeyye? Taana ayaw c'immaad?» yaageedda.

²⁶ Laabaani Aa, «Nu biittan bayirata de'ishshin, teefatto asinaw immiyaawe woga gidenna.

²⁷ He mishiraa saaminttaa wurssa; k'ay teefatiyaanokka nuuni new immana; hewaappe guyye, hara laappun laytsaa taw ootsaasa» yaageedda.

²⁸ Yaak'oobi hewaadan haniide he saaminttaa wursseedda; hewaappe guyye, Laabaani bare naatto Raaheelo aw immeedda.

²⁹ K'ay Laabaani bare k'oomato Baalo bare naatti Raaheeliw danggaas'ire gidanaadan immeedda.

³⁰ Yaak'oobi Raaheelo akkeedda. Raaheelo Liyippe aatsiide siik'eedda. Hara laappun laytsaa Laabaanaw ootseedda.

Yaak'oobaw Naanay Yeletteeddino

³¹ Med'inaa Goday Liya siik'ettabeennawaa be'iide, iziwi yeliyaa uluwaa dooyeedda; shin Raaheela mantsato.

³² Liya shahaaraade attuma na'aa yelaaddu. Aa suntsakka Roobeela* suntsaaddu; ayaw gooppe iza, «Med'inaa Goday ta metuwaa be'eedda; ha"i tumu taana ta asinay siik'ana» yaagaaddu.

³³ Iza haraakka shahaaraade attuma na'aa yelaaddu. Iza, «Med'inaa Goday taani siik'ettabeenawaa siseedda diraw, taw hawaakka gujjeedda» yaagaadde, Aa Simoona† suntsaaddu.

³⁴ Aa haraakka shahaaraade attuma na'aa yelaaddu. Iza, «Taani aw heezzu attuma naanaa yeledda diraw, ta asinay ha"i taananna waas'ettana» yaagaadde, Aa Leewii‡ suntsaaddu.

³⁵ Aa haraakka shahaaraade attuma na'aa yelaaddu. Iza, «Hachchiwaan taani Med'inaa Godaa galatana» yaagaaddu. Hewaa diraw Aa Yihudaa§ suntsaaddu. Hewaappe gyye yeluwaa essaaddu.

30

¹ Raaheela Yaak'oobaw naanaa yelabeennawaa be'eedda wode, bare michchato k'anaataaddu; hewaa diraw Yaak'ooba, «Taw naanaa imma; hewe d'ayooppe, taani hayk'k'ana» yaagaaddu.

² Yaak'oobi Raaheelo hank'k'etsiide, «Taana new yeluwaa diggeedda S'oossaa gaaddiyye?» yaageedda.

³ Iza, «Ta danggaas'irato Baalo hinno be'a; iza ta diraw yelana mala neeni izo akka; yaatoope

* **29:32 Roobeela:** Ha suntsaa birshshetsay «Hashshu! Attuma na'aa!» woy «Ta metuwaa be'eedda» giyaawaa. † **29:33 Simoona:** Ha suntsaa Biletsay Ibraaweetsuwaan, «Siseedda» giyaawaa. ‡ **29:34 Leewii:** Ha suntsaa biletsay Ibraaweetsuwaan, «Waas'ettana» giyaawaa. § **29:35 Yihudaa:** Ha suntsaa biletsay Ibraaweetsuwaan, «Galataa» giyaawaa.

izi baggana taanikka na'aa daayo gidana» yaa-gaaddu.

⁴ Bare danggaas'iratto Baalo machchatto ootsi-ide akkana mala, aw immaaddu; Yaak'oobi izo akkeedda.

⁵ Baala shahaaraade attuma na'aa Yaak'oobaw yelaaddu.

⁶ Yaatina Raaheela, «S'oossay taw daannateedda; ta woosaakka sisiide, taw attuma na'aa immeedda» yaagaaddu. Hewaa diraw Aa Daana* suntsaaddu.

⁷ Raaheeli danggaas'irata Baala haraa shahaaraade, Yaak'oobaw laa"entsuwaa attuma na'aa yelaaddu.

⁸ Raaheela, «Taani ta michchatina wolk'k'aama baas'iyaa baas'etaade s'oonaad» yaagaaddu. Hewaa diraw Aa Nifttaaleema† suntsaaddu.

⁹ Liya barew yeluu ek'k'eeddawaa be'aade, bare danggaas'irato Zilppo afaade Yaak'oobi izo akkana mala immaaddu.

¹⁰ Liya danggaas'irata Zilppa attuma na'aa Yaak'oobaw yelaaddu.

¹¹ Liya, «Laa hawe ayaa lo"o kaac'ee!» yaa-gaaddu. Hewaa diraw Gaada‡ suntsaaddu.

¹² Liya danggaas'irata Zilppa Yaak'oobaw laa"entsuwaa attuma na'aa yelaaddu.

¹³ Liya, «Taani ay keeshshaa nashettayttaasha!

* **30:6 Daana:** Ha suntsaa biletsey Ibraaweetsuwaan, «S'oossay taw daannateedda» giyaawaa. † **30:8 Nifttaaleema:** Ha suntsaa biletsey Ibraaweetsuwaan, «Baas'iyaa» giyaawaa. ‡ **30:11 Gaada:** Ha suntsaa biletsey Ibraaweetsuwaan, «Lo"o kaac'aa» giyaawaa.

Mac'c'a Asay taana nashettiyaanno gaana» yaa-gaaddu. Hewaa diraw Aa Aaseera[§] suntsaaddu.

¹⁴ Zarggaa c'akkiyaa aginaan Roobeeli gade biide, inkkoyiyaa giyaa timaatimiyaa malatiyaa teeraa demmiide, bare aati Liyiw aheedda. Raa-heela Liyo, «Ne na'aa inkkoyiyaappe taw imma» yaagaaddu.

¹⁵ Shin Liya, «Ta asina neeni wotsa akkeed-dawe gidennaan is's'ina, k'ay ta na'aa inkkoyiyaa* akkay?» yaagaaddu.

Raaheela, «Yaatooppe, ne na'aa inkkoyiyaa diraw Yaak'oobi hachche k'ammaa neenanna ak'o» yaa-gaaddu.

¹⁶ He gallassaa omarssi Yaak'oobi woraappe yeedda wode, Liya Aa mokkanaw kesaade Aa, «Neeni taananna ak'ana koshshee; ayaw gooppe, taani ta na'aa inkkoyiyaan neena keraw akka dig-gaad» yaagaaddu. Hewaa diraw I he gallassaa k'amma izina ak'eeda.

¹⁷ S'oossay Liya woosaa siseedda; iza shahaaraade, ichcheshantsa attuma na'aa Yaak'oobaw yelaaddu.

¹⁸ Liya, «Taani ta danggaas'irato ta asinaw immeedda diraw, S'oossay hewaa keraa taw c'iggeedda» yaagaaddu. Hewaa diraw Aa Yisaakoora[†] gaade suntsaaddu.

¹⁹ Liya haraakka shahaaraade, usuppuntsa at-tuma na'aa Yaak'oobaw yelaaddu.

[§] **30:13** *Aaseera:* Ha suntsaa biletsay Ibraaweetsuwaan, «Nashechchaa» giyaawaa. * **30:15** *Inkkoyiyaa:* Yeluwaanne siik'uwaa immee giide k'ofetiyaa mitsaa. † **30:18** *Yisaakoora:* Ha suntsaa biletsay Ibraaweetsuwaan, «Keraa taw c'iggeedda» giyaawaa.

20 Liya, «S'oossay taw al'o imotaa immeedda; taani ta asinaw usuppun naanaa yeleedda diraw, ha"i I taana bonchchanawaa» yaagaaddu. Hewaa diraw Aa Zaabiloona[‡] suntsaaddu.

21 Hewaappe guyye itti mac'c'a naatto yelaaddu; izo Diino suntsaaddu.

22 S'oossay Raaheelo hassayeedda; izi woosaa sisiide izi yeliyaa uluwaa dooyeedda.

23 Iza shahaaraade attuma na'aa yelaaddu; «S'oossay ta yeellaa k'aareedda.

24 Med'ina Goday taw hara attuma na'aakka gujjeerenneeshsha» yaagaaddu. Hewaa diraw Aa Yoosefo[§] suntsaaddu.

Yaak'oobi Laabaana Dirguwaan Palumetteedda

25 Raaheela Yooseefa yeleeddawaappe guyye, Yaak'oobi Laabaana, «Taani ta aawuwaa gadiyaa simmana mala, taana moyzza.

26 Taani untunttu diraw new ootseedda ta machatuwaanne ta naanaa hamma; taani baana; ayaw gooppe, taani new ay keeshshaa oosuwaa ootseedentto neeni eraasa» yaageedda.

27 Shin Laabaani Aa, «Taani new ittibaa oday; Med'inaa Goday ne gaasuwaan taana anjjeedawaa taani be'aaddi.

28 Ne dirguwaa taw oda; taani new c'iggana» yaageedda.

29 Yaak'oobi, «Taani new waata ootseedentto, ne mehiikka waan yeletteeddentto neeni eraasa.

[‡] 30:20 *Zaabiloona*: Ha suntsaa biletsey Ibraaweetsuwaan, «Bonchchuwaa» giyaawaa. [§] 30:24 *Yoosefo*: Ha suntsaa Biletsey Ibraaweetsuwaan, «Gujjo» woy «K'aareedda» giyaawaa.

³⁰ Taani yaanaappe kase new de'iyaa guut-say ha'i loytsi dareedda; Med'inaa Goday neena taani aad'd'eedda sa'aan ubbaan anjeedda. Shin ha'i, taani ta soo asaw ootsanawe awudee?» yaageedda.

³¹ Laabaani, «Taani new ayaa immoo?» yaagiide Aa oochcheedda.

Yaak'oobi, «Taw ayinne immoppa; shin neeni taw ittibaa ootsooppe, taani ne wudiyaa k'aykka heemmananne naagana.

³² Taani hachche ne wudiyaa ubbaa gidduwaana aad'd'ana; hewaan ne dorssaappe punc'c'ariyaa woy gazzaa ubbaa, karetsa dorssaa mara ubbaanne deeshshaappe gazzaanne punc'c'ariyaa ubbaa taani shaakkana; untunttu ta dirguwaa gidana.

³³ Hewaa diraw ta s'illotetsay neeni taw c'iggeedda dirguwaa paydanaw sintsappe yiyaa wode, taw markkattana; ta deeshshaappe gazza woy punc'c'are gidennawe woy karetsa gidenna ay dorssaa maraynne ta matan beettinto, wuu"etteeddawaadan payddettana» yaageedda.

³⁴ Laabi, «Mayyaad; neeni geeddawaadan gido» yaageedda.

³⁵ Shin he gallassan Laabi danc'c'aa woy gazza gideedda attuma deeshshaa ubbaa, punc'c'are woy gazza gideedda mac'c'a deeshshaa ubbaa, bootsa gideedda ubbaanne karetsa dorssaa mara ubbaa kessiide, bare attuma naanaa hentseedda.

³⁶ Yaatiide he wudiyaanna heezzu gallassaa ogiyaa Yaak'oobappe haakkiide beedda. Shin Yaak'oobi atteeda Laabaana wudiyaa heemneedda.

³⁷ Yaak'oobi deeshsha loomiyaappe, gumariyaappenne s'ank'k'arssaappe k'ayye gatimaa kessiide, pok'uwaa pok'k'i pok'k'iide, giddo bootsa bagga k'aariide gazzayeedda.

³⁸ Wudii haatsaa ushanaw yiyaa sa'aa ubbaan, wonggiriyaan, wudiyaa sintsan pok'k'eedda gatimatuwaa wotseedda. Kahowanttu haatsaa ushanaw yiide,

³⁹ he gatimatuwaa sintsan birasseeddino; untunttu danc'c'aa, punc'c'arenne gazza maratuwaa yeleeddino.

⁴⁰ Yaak'oobi maratuwaa wudiyaappe shaakki duma wotseedda; atteeda wudiyaa danc'c'anne karetsa gideedda Laabaana mehiyaa sintsa zaareedda. Yaatiide barew wudiyaa dummayeedda; Laabaana mehetuwaanna untunttu gatsibeenna.

⁴¹ Pas's'anne mino mac'c'awanttu kahiyaa wode awudenne, untunttu he gatimatuwaa matan birassana mala, Yaak'oobi he gatimatuwaa haatsaa wonggiriyaan, miizatuwaa sintsaan wotsee.

⁴² Shin mehetuu laafa gidoope, untunttu sintsaan gatimatuwaa wotsenna. Hewaa diraw laafiyaa mehetuu Laabawaa gidina, dariyaawanttu Yaak'oobawaa gideeddino.

⁴³ Hawaadan haniide, Yaak'oobi loytsi duretiide, daro wudiyaa, mac'c'a k'oomatuwaanne atuma k'oomatuwaa, daro gaalotuwaanne haretuwaa mooddeedda.

31

Yaak'oobi Laabaappe Bak'atiide Beedda

¹ Yaak'oobi Laabaana naanay barena, «Yaak'oobi nu aawuwaa ubbaa aki diggeedda; ha duretaa

ubbaa nu aawuwaappe demmeedda» giyaawaa siseedda.

² Yaak'oobi Laabaana som'i barew kasewaa mala gidennawaa be'eedda.

³ He wode Med'inaa Goday Yaak'ooba, «Neeni ne aawotuwaa gadiyaa, ne dabbotuwaakko guyye simma; taani neenana gidana» yaageedda.

⁴ Yaak'oobi Raaheelonne Liyo bare wudii de'iyaa sa'aa dembbaa yaana mala kiittiide s'eesisseedda.

⁵ I untuntta, «Hinttenttu aawuwaa som'i taw kasewaa mala gidennawaa taani be'ay; shin ta aawuwaa S'oossay taananna de'ee.

⁶ Taani ta wolk'k'aa ubbaan hinttenttu aawuu ootseeddawaa hinttenttu eriita;

⁷ shin hinttenttu aawuu taana c'immiidde, ta dirgguwaa tammu gede laammeedda. Gidoop-penne S'oossay taana I k'ohenaadan diggeedda.

⁸ I, «Punc'c'aretuu ne dirgguwaa gidana» gi-ina, wudii ubbay punc'c'ariyaa yeleeedda; k'ay I, «shachchatuu ne dirgguwaa gidana» giina, wudii ubbay shachchaa yeleeedda.

⁹ S'oossay hawaadan hinttenttu aawuwaa mehiyaa wotsi akkiidde taw immeedda.

¹⁰ «Mehetuu kahiyyaa aginaan, taani itti akumuwaa akumetaad; he akumuwaan taani s'eelliyaa wode, wudiyaa birassiyaa deeshsha koletuu danc'c'aa, punc'c'arenne gazza.

¹¹ S'oossaa kiitanchchay akumuwaan taana, «Yaak'ooba» yaageedda; taani, abee yaagaadde koyaad.

¹² Taana I, d'ok'k'u gaade wudiyaa s'aaliyaa deeshshaa koliyaa ubbaa shachchaa,

punc'c'ariyaanne gazzaa be'a; ayaw gooppe, Laabi ne bolla ootsiyaawaa ubbaa taani be'aaddi.

¹³ Neeni esseedda shuchchaa okkaadde, taw shiik'etteedda Beetele S'oossay taana ha'i denda; ha biittaappe kesa; guyye ne yeletaa gadiyaa simma yaageedda» yaageedda.

¹⁴ Hewaappe guyye, Raaheelanne Liya hawaadan yaagiide zaareeddino; «Nu aawuwaappe nuuna gakkanabay ayee?

¹⁵ I nuuna allagaadan s'eellee gidennee? I nuuna zal'i akkeedda; zal'iidde akkeeddawaakka mi d'aysseedda.

¹⁶ S'oossay nu aawuwaappe wotsi akkeedda mas'uu ubbay tumukka nuwaanne nu naanaawaa. Hewaa diraw s'oossay new odeeddawaa ubbaa ootsa» yaageeddino.

¹⁷⁻¹⁸ Yaak'oobi Kanaane gadiyaan de'iyaa bare aawuwaa Yisaak'akko baanaw denddeedda; I bare naanaanne bare machatuwaa gaaluwaa togisseedda; wudiyaa ubbaa bareppe sintsanna laaggiide, Masp'p'es'oomiyaan de'iidde I shiishsheedda mas'uwaa ubbaa akkiidde beedda.

¹⁹ Laabi bare dorssatuwaa isikiyaa k'ans's'anaw bidigeeddoshin, Raaheela bare aawuwaa soo misiletuwaa wuu'aaddu.

²⁰ K'ay Yaak'oobi Sooriyaa Laabaanaw bare bak'atiyaawaa odenaan c'immeedda.

²¹ I barew de'iyaawaa ubbaa akkiidde bak'ateedda; Efiraas'iisa Shaafaa pinniide, Gala'aade giyaa gezziyaakko simmiide beedda.

Laabi Yaak'ooba Kaalleedda

²² Heezzentsa gallassan, Laabi Yaak'oobi bak'ati bi kichcheeddawaa siseedda.

²³ Bare dabbotuwaaw barenana akkiidde, laap-pun gallassaa ogiyaa Yaak'ooba geeduwaa kaalli-idde, Gala'aade gezziyaan Aa gakteedda.

²⁴ He wode S'oossay k'amma Sooriyaa Laabaanako akumuwaan yiide Aa, «Neeni Yaak'ooba bolla iita gidina, lo"a gidina, ayinne haasayennaadan neena era!» yaageedda.

²⁵ Laabi gakkiiyaa wode, Yaak'oobi Gala'aade gezziyaan dunkkaaniide utteedda; k'ay Laabinne Aa dabbottuu yan dunkkaaneeddino.

²⁶ Hewaappe guyye Laabi Yaak'ooba, «Neeni hawaadan ayaw ootsaaddii? Neeni taana c'immaade, ta mac'c'a naanaa olan omoodetteeddawaadan laaggaade kessaadda.

²⁷ Neeni ayaw k'osuwaa taappe kessa akkaade, taana c'immaadii? Taani neena nashechchaaninne yetsaan, karabuwaaninne diitsaan moyzzana mala taw ayaw odabeykkii?

²⁸ Neeni haray atto, ta naanaa naanaanne ta mac'c'a naanaa taani yera akkaana mala dig-gaadda. Neeni eeyyabaa ootsaadda.

²⁹ Taani neena genanaw taw wolk'k'ay de'ee; shin ne aawuwaa S'oossay zino k'amma taana, «Yaak'ooba bolla iita gidina, lo"a gidina, ayinne haasayennaadan neena era!» yaagiide taw odeedda.

³⁰ Ha"i gidooppenne, neeni ne aawuwaa soo baanaw loytsa laamoteedda diraw kesaadda. Shin ta soo misiletuwaa neeni ayaw wuu'aadii?» yaageedda.

³¹ Yaak'oobi Laabaana, «Neeni ne naanaa taappe

wolk'k'an wotsa akkaninttonne gaade k'oppeedda dirawunne yayyeedda diraw, hawaadan ootsaad.

³² Shin ne soo misiletuwaa oyk'k'eedda asaa oonanne neeni demmooppe, he uray siifetto! Newaa gideeddawe ta matan beettintto, nu dabbatuwaa sintsan koya; newaa gidooppe akka» yaageedda; ayaw gooppe, Yaak'oobi Raaheela he soo misiletuwaa wuu'eeddawaa eribeenna.

³³ Hewaa diraw Laabi Yaak'ooba dunkkaaniyaa giddo, Liya dunkkaaniyaa gidдон laa"u k'oomatuwaa dunkkaaniyaa giddo geleedda; shin ayinne demmibeenna. Liya dunkkaaniyaappe kesiide, Raaheeli dunkkaaniyaa geleedda.

³⁴ Raaheela soo misiletuwaa akkaade, gaaluwaa kooraa garssan k'osaade, Aa bolla uttaaddu. Laabi dunkkaaniyaan de'iyaawaa ubbaa bulluuk'k'i koyeedda; shin ayinne demmibeenna.

³⁵ Raaheela bare aawuwaa, «Ta godaw, taana hank'k'etsoppa; taani new ek'k'ana danddaykke; taw piilay yi utteedda» yaagaaddu. I koyeedda; shin soo misiletuwaa demmibeenna.

³⁶ Yaak'oobi Laabaana hank'k'ettiide wok'k'aseedda; Yaak'oobi Laabaana, «Taani ayaa bayzaadittaa? Hawaa neeni taana kaallanaw, taani ootseedda nagaray ayee?

³⁷ Ha"i neeni ta miishshaa ubbaa bulluk'k'aadde koyaadda; ne soo miishshaappe ayaa demmaad? Unttuntu nu laa"uwaa gidduwaan pirdana mala, ta dabbatuwaa sintsaaninne ne dabbatuwaa sintsaan hawaan wotsa.

³⁸ «Taani neenana laatamu laytsaa kumentsaa de'aad; ne dorssaykka ne deeshshaykka boshetibeenna; woy ne wudiyaappe s'abootiyaa mabeykke.

³⁹ Do'ay mentseeddawaanne new ahabeyikke; shin hewaa taanan paydaad. Gallassi wuu'etteeddawaa woy k'amma wuu'etteeddawaa taana c'igissaadda.

⁴⁰ Gallassaa suuluu, k'amma meeguu taana k'oheedda; gem"ishuu taappe d'ayeedda.

⁴¹ Taani hawaadan ne soon laatamu laytsaa de'aad; tammanne oyddu laytsaa ne laa"u mac'c'a naanaa dirawunne usuppun laytsaa ne wudiyaa diraw new ootsaadde de'aad; shin neeni ta dirgguwaa tammu gede laammaadda.

⁴² Ta aawuwaa S'oossay, Abrahaame S'oossay, Yisaak'i yayyeeddawe taananna gidibeennawaa gidintto, sid'e baynnan neeni taana mela kushe kessa yeddaadda; shin S'oossay ta tuggaanne ta kushiyaa oosuwaa be'iide, zino k'amma neena seereedda» yaageedda.

*Yaak'oobinne Laabi C'aak'k'eteedda
C'aak'uwaa*

⁴³ Laabi Yaak'ooba, «Machatuu ta mac'c'a naanaa; naanaykka ta naanaa; wudiikka ta wudiyaa; neeni be'iyaa ubbay tawaa. Hachche ha mac'c'a naanaa tawanttu bollanne untunttu yeleeedda naanaa bolla ayaa ootsanaw danddayayitaa?

⁴⁴ Ha"i haaya; neeninne taani c'aak'uwaa c'aak'k'etoytte; hewe neepenne taappe gidduwaan markka gido» yaageedda.

⁴⁵ Hewaa diraw Yaak'oobi itti shuchchaa akkiidde tuussaadan esseedda.

⁴⁶ I bare dabbotuwaa, «Shuchchaa shiishshite» yaageedda; untunttu shuchchaa shiishshiide keeleeddinno; he keelaa lank'k'iyaan meeddino.

⁴⁷ Laabi he keelaa, Yigaari-Sahaaduta* giide suntseedda; k'ay Yaak'oobi Aa C'imeedda giide suntseedda.

⁴⁸ Laabi, «Ha keelay neepenne taappe gid-duwaan hachche markka» yaageedda. Hewaa diraw Aa suntsay C'imeedda geetetteedda.

⁴⁹ K'ay I he shuchchaa tuussaa Mis'ip'p'a† giide suntseedda; ayaw gooppe, Laabi, «Nuuni ittuu ittuwaappe haakkiide de'iyaa wode, Med'inaa Goday ne gidduwaaninne ta gidduwaan gidiide naago.

⁵⁰ Neeni ta mac'c'a naanaa naak'k'ooppe, woy neeni ta mac'c'a naanaa bolla hara machatuwaa akkooppe, nuunana ha'i ooninne baynnawaa gidooppenne ne gidduwaaninne ta gidduwaan S'oossay markka gidiyaawaa hassaya» yaageedda.

⁵¹ Laabi k'aykka Yaak'ooba, «Keeleteedda shuchchay hawesh; k'ay taani ne gidduwaaninne ta gidduwaan esseedda shuchchaa tuussay hawesh.

⁵² Taani ha keelaappe neena genanaw neekko aad'd'enaaddan, neenikka taana genanaw ha keelaappenne ha shuchchaa tuussaappe aad'd'enaaddan, ha keelayenne ha shuchchaa tuussay markka.

⁵³ Abrahaame S'oossay, Naakoora S'oossay, untuntu aawuwaa S'oossay, nu gidduwaan I pirddo» yaageedda. Yaak'oobi bare aawuu Yisaak'i Yayyeeddawaa suntsaan c'aak'k'eedda.

* **31:47 Yigaari-Sahaaduta:** Ha suntsaa biletsay Aramayssis's'e k'aalan, «Markkatetsaa keelaa» giyaawaa. † **31:49 Mis'ip'p'a:** Ha suntsaa biletsay Ibraaweetsuwaan, «Naagiya sa'aa» giyaawaa.

⁵⁴ Yaak'oobi deriyaa bollan yarshshuwaa yarshsheedda; bare dabbotuwaakka k'umaa maanaw s'eeseedda. Unttuntu miide deriyaa bollan ak'eedino.

⁵⁵ Wonttetsa gallassi guuran Laabi denddiide, bare naanaa naanaanne bare mac'c'a naanaa yereedda; k'ay untuntta anjjeedda. Bare soo simmeedda.

32

Yaak'oobi Eesaanna Gaketanaw Giigeedda

¹ Yaak'oobi denddiide bare ogiyaa biishshin, S'oossaa kiitanchchatuu aanana gaketeeddino.

² Yaak'oobi untuntta be'eedda wode, «Hawe S'oossay ak'iyaa sa'aa» yaagiide, he sa'aa Maahinayma* giide suntseedda.

³ Yaak'oobi Se'iira giyaa sa'aan, Eedooma biittan de'iyaa bare ishaa Eesaakko kiitaa bareppe sint-saw kiitteedda.

⁴ I untuntta hawaadan yaagiide azazeedda; «Hinttenttu ta godaa Eesaw gaanawe hawaa; «Ne k'oomay Yaak'oobi, «Taani Laabaana matan de'aadde hanno gakkanaw gam"aad.

⁵ Taw miizzaynne harii, dorssaynne deeshshay, attuma k'oomatuunne mac'c'a k'oomatuu de'iino; ha'i taani ha kiitaa ta godaa sintsaan nashettana mala kiittaad» yaageedda» yaagite» yaageedda.

⁶ Kiitetteeddawanttu Yaak'oobakko simmiide Aa, «Nuuni ne ishaa Eesaakko beeddo; ha'i I k'ay neenana gaketanaw yee; aanana oyddu s'eetu Asay de'ee» yaageeddino.

* **32:2** *Maahinayma*: Ha suntsaa biletsay Ibraaweetsuwaan, «Laa"u c'uguu ak'iyaa sa'aa» giyaawaa.

⁷ Yaak'oobi yayyiide batibateedda; barenana de'iyaa asaa laa"u c'itan shaakkeedda; k'ay bare dorssaa, deeshshaa, miizzaanne gaaluwaa laa"u c'itan shaakkeedda.

⁸ I, «Eesay yiide itti c'itaa oliyaawaa gidoope, atteeda c'uguu kessi akkooppenne» yaagiide k'oppeedda.

⁹ He wode Yaak'oobi hawaadan yaagiide woosseedda; «Abeet Med'inaa Godaw, ta aawuwaa Abrahaame S'oossaw, ta aawuwaa Yisaak'a S'oossaw, taana, «Ne gadiyaa, ne dabbotuwaakko simma; taani new lo"obaa ootsana» geeddawoo,

¹⁰ neeni ne k'oomaw ootseedda keekkatet-sawunne tumatetsaw ubbaw taani bessenawaa. Taani ha Yorddaanoosa Shaafaa pinneedda wode, taw itti s'am"aa s'alalay de'ee; shin ha"i taani laa"u c'ugo gidaaddi.

¹¹ Taani neena woossay; ta ishaa Eesaa kushiyaappe taana ashsha; ayaw gooppe, I yiide, taananne mac'c'awantta untunttu naanatuwaakka d'ayssanawenttonne gaade yayaad.

¹² Shin neeni taana, «Taani new tumu lo"obaa ootsana; taani ne zeretsaanne paydanaw dand-dayettenna abbaa shafiyaa keeshshaa ootsana» geeddawaa k'oppa» yaageedda.

¹³ He gallassaa k'amma I yan ak'eeda; barew de'iyawaa ubbaappe bare ishaa Eesaw immiyaawaa k'oriide keseedda;

¹⁴⁻¹⁵ I kesseeddawanttu laa"u s'eetu mac'c'a deeshshatuwaanne laatamu deeshsha koletuwaa, laa"u s'eetu mac'c'a dorssatuwaanne laatamu dorssaa koletuwaa, hattamu d'antsiyaa

gaalotuwaa untuntu maratuwaanna, oytamu mac'c'a miizzatuwaa, tammu korumaa booratuwaa, laatamu mac'c'a haretuwaanne tammu attuma haretuwaa.

¹⁶ Hawantta wudiyaan wudiyaan shaakki, bare k'oomatuwaa kushiyaan wotsiide, bare k'oomatuwaa, «Taappe sintsaw biide, wudiya wudiyaappe haakuwaan haakuwaan laaggite» yaageedda.

¹⁷ Sintsan kaaletsiyaawaa, «Ta ishay Eesay neenana gaketiiide neena, «Neeni oossee? Neeni hak'a bay? Ne sintsan de'iyaa mehiyaa ubbay oossee?» yaagiide oochchiyaawaa gidooppe,

¹⁸ neeni aw, «Hawanttu ne k'oomaa Yaak'oobawaa; untuntu ta godaa Eesaw immanaw yeddeeddawantta; k'ay ikka nuuppe guyyenna yide'ee» yaaga» yaagiide azazeedda.

¹⁹ K'ay I laa'entsa heezzantsuwaan wudiya kaalliyaa haratuwaa ubbatuwaa hawaadan azazeedda; «Hinttenttu Eesaanna gaketiyaa wode, hanniidankka giita;

²⁰ «Ne k'oomaa Yaak'oobi nuuppe guyyenna yide'ee» geenan aggoppite» yaageedda. Ayaw gooppe I, «Taani taappe sintsaw immanaw kiit-teeddawaan Aa doshissana; ooni erii, hewaappe guyye taani aanana gaketiyaa wode, I taana mokki akkanenttonne» yaagiide k'oppeedda.

²¹ Hewaa diraw bare immiyaawaa bareppe sint-saw yeddeedda. Shin I bare huup'iyaw he gallassi k'amma yan ak'eeda.

Yaak'oobi S'oossanna Baas'eteedda

²²⁻²³ He gallassi k'amma Yaak'oobi denddiide, bare laa"u machatuwaa, bare laa"u

k'oomatuwaanne bare naanaa tammanne
ittatuwaa akkiidde, Yaabook'a giyaa pinuwaa
gakkeedda; I untunta shaafaa pintseedda;
barew de'iyawaa ubbaakka pintsiiide
yeddeedda;

²⁴ shin Yaak'oobi barekka atteedda.

He wode itti Asay sa'ay wonttana gakkanaw
aanana baas'eteedda.

²⁵ He Asay Aa s'oonanaw danddayibeenawaa
be'eedda wode, Yaak'oobaw muk'k'eechchaa
mek'etsaa bochcheedda; Aa muk'k'eechchaa
mek'etsay kes wod'd'eedda.

²⁶ Yaatina bitanii Aa, «Sa'ay wontteedda diraw,
taana yedda» yaageedda.

Shin Yaak'oobi Aa, «Neeni taana anjjenan taani
neena yeddikke» yaageedda.

²⁷ Bitanii Aa, «Ne suntsay oonee?» yaagiide
oochcheedda.

I, «Yaak'ooba» yaagiide zaareedda.

²⁸ Bitanii Aa, «Hawaappe sintsaw ne suntsay
Israa'eeliyaa[†] geetettooppe attina, Yaak'ooba
geetettoppo; ayaw gooppe, neeni S'oossaananne
asaana baas'etaade s'oonaadda» yaageedda.

²⁹ Yaak'oobi Aa, «Ne suntsay oonee?» yaagiide
oochcheedda.

Shin bitanii, «Neeni ta suntsaa ayaw oochchay?»
yaageedda giide Aa anjjeedda.

³⁰ Hewaa diraw Yaak'oobi he sa'aa P'iini[‡]eela[‡]
giide suntseedda; ayaw gooppe I, «Taani S'oossaa

32:24 Hos. 12:3-4 [†] **32:28** *Israa'eeliyaa*: Ha suntsaa biletsay
Ibraaweetsuwaan, «S'oossaanba baas's'etteedda» giyaawaa.

32:28 Dom. 35:10 **32:29** Dat. 13:17-18 [‡] **32:30** *P'iini"eela*:
Ha suntsaa biletsay Ibraaweetsuwaan, «S'oossaa Deemuwaa»
giyaawaa.

bazzuwaan s'eellaad; gidooppenne taani pas'a ataad» yaageedda.

³¹ I P'iini"eelappe denddiyaa wode, Aa bolla s'alk'k'ii doleedda. I bare muk'k'eechchaa mek'etsaa diraw dooggee.

³² Yaak'ooba muk'k'eechchaa ashuwaa matan bosheteedda diraw, Israa'eeliyaa Asay mehiyaa muk'k'eechchaa ashuwaa hachche gakkanaw meenna.

33

Yaak'oobi Eesaanna Gaketteedda

¹ Yaak'oobi d'ok'k'u gi s'eelliide, Eesay bare oyddu s'eetu asaana yiyaawaa be'eedda. Hewaa diraw naanaa Liyiw, Raaheeliwwunne laa"u k'oomatuwaakko shaakkeedda.

² K'oomatuwaanne untunttu naanaa sintsan, Liyonne I naanaa untunttu geeduwaan, Raaheelonne Yooseefa wurssetsan wotseedda.

³ Shin I bare huup'iyaw sintsaw aad'd'iide, bare ishaakko matiidde, sa'aa gakkii gakkiiide laappun kaala goynneedda.

⁴ Shin Eesay aanana gaketanaw wos's'iide, Aa k'ood'iyaa k'oommi yereedda. Untunttu yeek-keeddino.

⁵ Yaatina Eesay d'ok'k'u gi s'eelliide, machatuwaanne naanaa be'eedda; I, «Ha neenana de'iyaa wanttu oonee?» yaagiide oochcheedda.

Yaak'oobi, «Untunttu S'oossay ne k'oomaw keekatetsaan immeedda naanaa» yaageedda.

⁶ K'oomatuu barenttu naanatuwaanna shiik'iide goynneeddinno.

⁷ Hewaappe guyye, Liyanne izi naanay yiide goynneeddinno; wurssetsaan Yooseefonne Raahela yiide goynneeddinno.

⁸ Eesay, «Ha sintsan taananna gaketeedda wudii ubbay k'ay ayee?» yaagiide oochcheedda.

I, «Ta godaw, hewe taani ne sintsaan nashet-tanaassa» yaageedda.

⁹ Shin Eesay, «Ta ishaw, taw darobay de'ee; newe neessa gido» yaageedda.

¹⁰ Yaak'oobi, «Tuytti, ha'i taani ne sintsaan nashshetteedawaa gidoope, ha taani immiyaawaa taappe akka. Neeni taana mokka akkeedda diraw, taani ne deemuwaa be'iyaaawe S'oossaa deemuwaa be'iyaaawaa mala.

¹¹ Taani new aheedda ha imuwaa akka; ayaw gooppe, S'oossay keekiidde immina, taw besseedda» yaageedda. Yaak'oobi shoobiya toleedda diraw, Eesay hewaa akkeedda.

¹² Hewaappe guyye Eesay, «Ane dendda; nu ogiyaa boytte; taani neenana ittippe baana» yaageedda.

¹³ Shin Yaak'oobi Aa, «Ta godaw, naanay shuga gidiyaawaa eraasa; k'ay taani barenttu galo maratuwaa d'antsiyaa dorssatuwaanne miizzaa naagana koshshee; Asay untuntu itti gallassaa dirbbissi laaggooppe, mehiyaa ubbay hayk'k'ana.

¹⁴ Hewaa diraw, ta godaw, ne k'oomaappe sintsataade ba; taani Se'iiran ta godaa gakkanaw, ta sintsaan de'iyaa mehiyaa hemetaa keenaanne naanaa hemetaa keenaa loddan kaallana» yaageedda.

¹⁵ Eesay Aa, «Yaatooppe taani ta asaappe ama-reedawaa new ashshay» yaageedda.

Shin Yaak'oobi Aa, «Hewe ayissee? Taani ta godaa sintsaan nashshettiyaawe taw gidana» yaageedda.

¹⁶ Hewaa diraw Eesay he gallassi ogiyaan geliide, Se'iira simmeedda.

¹⁷ Shin Yaak'oobi Sukkoota beedda; yan barew golliyaa kees's'eedda; bare mehetookka daasiyaa daaseedda. Hewaa diraw he sa'aa Sukkoota* giide suntseedda.

¹⁸ Yaak'oobi Masp'p'es'oomiyaappe simmeedda wode, Kanaane biittan de'iyaa Sekeeme giyaa katamaa sarotetsaan gakkeedda; I he katamaw bazzuwaan utteedda.

¹⁹ Bare dunkkaaniyaa d'ogeedda gadiyaa Shekeema aawuwaa Hamoora naanatuwaappe s'eetu s'agaraa biran shammeedda.

²⁰ Yan yarshshiyaa sa'aa kees's'iide Aa, «S'oossaa, Israa'eeliyaa S'oossaa» giide suntseedda.

34

Shekeeme Diino Horeedda

¹ Liya Yaak'oobaw yeleeedda naatta Waana, he wode he gadiyaa mac'c'awantta be'anaw ke-saaddu.

² He gadiyaa mooddiyaa Hiwiyaa Hamoora na'aa Shekeeme izo be'iide, izo hori afiide bayzreedda.

³ Aa wozanay Yaak'ooba naatto Diino amot-teedda; I izo siik'eedda; iziww lo"iyaawaa haasay-eedda.

* **33:17** *Sukkoota:* Ha suntsaa biletsey Ibraaweetsuwaan, «Daasiyaa» giyaawaa. **33:19** Iya. 24:32; Yoh. 4:5

⁴ Shekeeme bare aawuwaa Hamooraa, «Taw ha naatto machchetetsaw oochchaarikki» yaageedda.

⁵ Yaak'oobi bare naatta Diinaa bayeeddawaa sisiyaa wode, Aa attuma naanay woran mehiyaanna de'ino; hewaa diraw untuntu gakkanaw c'o'u geedda.

⁶ Hewaappe guyye, Shekeema aawuwaa Hamoori Yaak'oobanna haasayanaw yeedda.

⁷ Yaak'ooba attuma naanay hewaa siseedda saanna woraappe yeeddino; untuntu kayyotteeddinonne hank'k'eteeddino; ayaw gooppe, Shekeeme Yaak'ooba naatto hori afiide bayzziyaawaa, Israa'eeliyaa bolla pokkobaa, ootsanaw bessenabaa ootseedda.

⁸ Shin Hamoori untunta, «Ta na'ay Shekeeme hinttentu naattiw darssi dagamneedda; hayyanaa izo aw machchetetsaw immerikkitee!

⁹ Nuunana akettitenne gelettite; hinttentu mac'c'a naanaa nuw immite; nu mac'c'a naanaanne hinttenttoo akkite.

¹⁰ Hinttentu nu gidдон uttanaw danddayi-ita; biittay loytsi aaka; aan de'ite; zal"ite; aan mas'uwaa demmite» yaageedda.

¹¹ He wode Shekeeme Diini aawuwaanne I ishatuwaa, «Taani hinttentu sintsaan nashettooppe, hinttentu oochchiyaawaa ayaa gidooppenne immana.

¹² Hinttentu mishira naattiw immiyaawaanne c'ilooshshaa hinttentu koyowaa keeshshaa darissiide taana oochchite; taani hinttentu taana oochcheeddawaa ayaanne immana; shin taani akkanaaddan naatto taw immerikkitee!» yaageedda.

13 Barenttu michchato Diino Shekeeme tunis-seedda diraw, Yaak'ooba attuma naanay She-keemawunne Aa aawuwaa Hamooraw word-duwaa odeeddino;

14 untuntta hawaadan yaageeddino; «Nuuni hewaa mallaa ootsana danddayokko; nuuni nu michchato k'as's'arettibeenna asaw immokko; hewe nuuna kawushshiyaawaa.

15 Nuuni hinttenttu ittibaa ootsooppe hinttent-too, «Eeno» gaana; hewe ayee gooppe, hinttenttu gadiyaa attuma Asay ubbay k'as's'arettiide nuu-naadan hanooppe,

16 nuuni nu mac'c'a naanaa hinttenttoo immanaw «Eeno» gaana; hinttenttu mac'c'a naanaakka nuw akkana. Nuuni hinttenttu gidдон uttiide, hinttenana itti asaa gidana.

17 Shin hinttenttu k'as's'arettanaw eeno geenawaa gidoope, nuuni nu michchato akkiidde baana» yaageeddino.

18 Unttuntu geeddawe Hamoorawunne Aa na'aa Shekeemaw lo"a malateedda.

19 He wodallay, bare aawuwaa gollen de'iyaa ubbaappe aad'd'i bonchchetteeddawe, Yaak'ooba naattin nashetteedda diraw, unttuntu geeddawaa ootsanaw gam"ibeenaa.

20 He wode Hamoorinne Aa na'ay Shekeeme barenttu katamaa gutaraa biide, barenttu kata-maa asaw hawaadan yaagiide odeeddino;

21 «Ha asatuu nuunana siga; unttuntu nu biittan de'iionne zal"iino; biittay loytsi aaka. Unttuntu mac'c'a naanaakka nuuni akkana; unttuntukka nu mac'c'a naanaa akkana.

22 Shin nuunana unttuntu itti asaadan de'anaw nuuni ittibaa mayettanaw koshshee; hewenne,

unttuntu k'as's'aretteeddawaadan nu attuma Asay ubbay k'as's'arettanawaa.

²³ Nuuni hewaadan ootsooppe, unttuntu miiz-zay, unttuntu mas'uunne unttuntu hara mehii ubbay nuwaa gidennee? Hewaa diraw ane nuuni unttuntu giyaawaa eeno goytte; unttuntukka nu giddon de'ana» yaageeddino.

²⁴ Katamaa gutaraa shiik'eedda asatuu ubbay Hamoorawunne Aa na'aa Shekeemaw, «Eeno» geeddino. Yaatina he katamaa attuma asatuu ubbay k'as's'aretteeddino.

²⁵ Heezzentso gallassi, unttuntu ubbay barenttu k'as's'araa madutsan saketi de'ishshin, Yaak'ooba attuma naanatuwaappe laa"uu, Simooninne Leewii, Diini ishatuu, barenttu mashshaa akkiidde, ooninne erennan katamaa geliide, attuma asatuwaa ubbaa wod'eeddino.

²⁶ Hamooranne Aa na'aa Shekeema mashshaan wod'iide, barenttu michchato Diino Shekeema golliyaappe akkiidde afeedino.

²⁷ Yaak'ooba attuma naanay he anhatuwaa bolla geliide, barenttu michchato Diino tunis-seedda katamaa bonk'k'eeddino.

²⁸ Unttuntu dorssaa wudiyaa, miizaa wudiyaa, hariyaa, katamaa giddon de'iyawaanne gas'an de'iyawaa ubbaa akkeeddino.

²⁹ Unttuntu mas'uwaa ubbaa, unttuntu naanaa ubbaanne machatuwaa ubbaa omoodeeddino; gollen de'eeddawaa ubbaa bonk'k'eeddino.

³⁰ Yaak'oobi Simoonanne Leewiyaa, «Hinttenttu ta bolla metuwaa ahi kichcheedditta; ha gadiyaan de'iyaa Kanaanatuunne Parzzetuu

taana is's'anawantta; nuuni payduwaan guutsa; untunttu ittippe gidiide ta bolla denddoope, taaninne ta soo Asay d'ayana» yaageedda.

³¹ Shin untunttu, «Yaatina I nu michchato shar-mus'aadan ootsana bessii?» yaageeddino.

35

Yaak'oobi Beetele Simmeedda

¹ S'oossay hewaappe guyye Yaak'ooba, «Denddaade pude Beetele baade yan de'a. Neeni ne ishaa Eesaappe bak'atiyaa wode new k'onc'c'eedda S'oossaw yan yarshshiyaa sa'aa kees's'a» yaageedda.

² Yaak'oobi bare soo asaanne barenana de'iyaaawantta ubbaa, «hinttenttu gidduwaan de'iyaa allaga S'oossatuwaa misiletuwaa diggite; hinttenttu bollaa geeshshite; hinttenttu mayuwaanne laammite.

³ Ane denddiide, pude Beetele boytte; ta metuwaa gallassi taana siseedda, taani beedda sa'aan ubbaan taananna gideedda S'oossaw, taani yan yarshshiyaa sa'aa kees's'ana» yaageedda.

⁴ Hewaa diraw untunttu barenttoo de'iyaa allaga s'oossatuwaa misiletuwaa ubbaanne barenttu haytsaan de'iyaa gudichchaa ubbaa Yaak'oobaw immeeddino; Yaak'oobi hewantta Sekeeman de'iyaa wolaa garssan moogeedda.

⁵ Hewaappe guyye, Yaak'oobinne Aa attuma naanay denddiide biishshin, itti urayenne untuntta oyk'k'anaw kaallibeenna; ayaw gooppe, untunttu biishshin, untunttu yuushshuwaan

de'iyaa katamaa asaa ubbaa bolla S'oossaa daga-may wod'd'eedda.

⁶ Yaak'oobinne aanana de'iyaa Asay ubbay Kanaane gadiyaan de'iyaa (Beetele giyaa) Looza gakteeddino.

⁷ Yan I yarshshiyaa sa'aa kees's'eedda; I he sa'aa El-Beetele giide suntseedda; ayaw gooppe, I bare ishaappe bak'atiide biyaa wode, S'oossay aw k'onc'c'eedda sa'ay hewaa.

⁸ Ribik'o dichchiyaa Deboora yan hayk'k'aaddu; Beeteleeppe hirkkinna de'iyaa wolaa garssan iza moogettaaddu; hewaa diraw he mitsaa suntsay Yeekuwaa Wolaa geetetteedda.

⁹ Yaak'oobi Masp'p'es'oomiyaappe sim-meeddawaappe guyye, S'oossay aw zaaretsi k'onc'c'iide, Aa anjjeedda;

¹⁰ S'oossay Aa, «Ne suntsay Yaak'ooba; shin hawaappe sintsanaw neeni ubbakka Yaak'ooba geetettakka; ne suntsay israa'eeliyaa gidana» yaagiide I Aa israa'eeliyaa suntseedda.

¹¹ K'ay S'oossay Yaak'ooba, «Taani Ubbaa Danddayiyaa S'oossaa; neeni yeletta; c'oratta; kawutetsatuunne kawutetsaa Asay neeppe kessana; kaatetuukka ne gulbbataappe kessana.

¹² Taani Abrahaamewunne Yisaak'aw immeedda biittaa, k'ay new immay; neeppe guyyenna taani ha biittaa ne zeretsaw immana» yaageedda.

¹³ Hewaappe guyye, S'oossay aanana haasay-eedda sa'aappe pude kesseedda.

14 Yaak'oobi S'oossay barenana haasayeedda sa'aan shuchchaa essiide, Aa bolla ushshaa yarshshuwaa tigeedda; zayitiyaakka bolla tigeedda.

15 Yaak'oobi S'oossay barenana haasayeedda sa'aa «Beetele» giide suntseedda.

Raaheelinne Yisaak'a Hayk'k'uwaa

16 Unttuntu hewaappe guyye, Beeteleppe denddeeddino. Unttuntu Efiraataa gakkanaw laafaa ashshiyaa wode, Raaheelo yeluu oyk'k'eedda; yeluwaan iza loytza waayettaaddu.

17 Yeluu izo waayisseedda wode izo yelissiyaana, «Yayyoppa; hawekka attuma na'aa» yaagaaddu.

18 Shin iza hayk'k'aadde, shemppu kesishshin, bare na'aa Been"oona* suntsaaddu; shin Aa aawuu Aa Biiniyaama† suntseedda.

19 Hewaappe guyye, Raaheela hayk'k'a bashaaddu; Beeteleeme giyaa Efiraataa afiyaa ogiyaa doonaan moogettaaddu.

20 Yaak'oobi izi duufuwaan hawulttiyaa shuchchaa esseedda; he hawulttii hachche gakkanaw Raaheeli duufuwaa erissee.

21 Israa'eelii hewaappe denddiide, Edera gimbbiyaappe hefintsaan bare dunkkaaniyaa tokkeedda.

35:14 Dom. 28:18-19 * **35:18** *Been"oona*: Ha suntsaa biletsay Ibraaweetsuwaan, «Ta metuwaa na'aa» giyaawaa. † **35:18** *Biiniyaama*: Ha suntsaa biletsay Ibraaweetsuwaan, «Ta ushechcha Kushiya na'aa» giyaawaa.

²² Israa'eelii he gadiyaan de'ishshin, Roobeeli biide, bare aawoo yeleedda k'oomatti Baalina giseedda. Israa'eelii ha yewuwaa siseedda.

Yaak'ooba attuma naanay tammanne laa"a.

²³ Liya naanay Yaak'ooba bayira na'aa Roobeela, Simoona, Leewa, Yihudaa, Yisaakooranne Zaabiloona.

²⁴ Raaheeli attuma naanay Yooseefanne Bi-iniyaama.

²⁵ Raaheeli danggaas'iratti Baali attuma naanay Daananne Nifttaaleema.

²⁶ Liya danggaas'iratti Zilppi attuma naanay Gaadanne Aaseera. Hawanttu Masp'p'es'oomiyaan Yaak'oobaw yeletteedda Aa attuma naanaa.

²⁷ Yaak'oobi (Kebroona giyaa) K'iriyaaati-Arbba'a matan Maamiren de'iyaa, bare aawuwaa Yisaak'a soo yeedda; he sa'ay kase Abrahaamenne Yisaak'i de'eedda sa'aa.

²⁸ Yisaak'i s'eetanne hosppun tammu laytsaa de'eedda;

²⁹ I daro wodiya de'iide, lo"o c'imi hayk'k'iidde bare mayzzan gaketeedda. Aa naanay Eesayne Yaak'oobi Aa moogeeddino.

36

Eesaa Yeletaa

(36:1-43; 1 Od. 1:34-37)

¹ Eedooma giyaa Eesaa yeletay hawaappe kaalliide s'aafetteeddawaa.

² Eesay Kanaane biittaa mac'c'a naanatuwaappe barew machchetuwaa

akkeedda; untuntuntune Hiitiyaa Eloona naatto Aado, Hiiwiyyaa S'ibaa'oona na'ay Aani yeleeedda Oholiibaamonne.

³ Isimaa'eela naatto, Nabaayoota michchato Baasemaato.

⁴ Aada Eesaw Elifaaza yelaaddu; Baasemaata akka Ra'u'eela yelaaddu;

⁵ Oholiibaama Ya'uusha, Yaa'ilaamanne K'oraaha yelaaddu; Kanaane gadiyaan Eesaw yeletteedda attuma naanay hawantta.

⁶ Eesay bare machchetuwaa, bare attuma naanaanne mac'c'a naanaa, bare soo asaa ubbaa, bare miizzatuwaanne bare mehiyaa ubbaa Kanaane gadiyaan I mooddeeddawaa ubbaa akkiidde, bare ishaa Yaak'oobappe haakkiyaa gadiyaa beedda.

⁷ Untunttu mas'uu dareedda diraw, untunttu ittippe de'anaw danddayibeykkino; untunttu mehii dareedda diraw, untunttu de'iyaa biittay untunttu mehiyaw gidanaw danddayibeenna.

⁸ Yaatina Eedooma giyaa Eesay Se'iira giyaa gezziyaan utteedda.

⁹ Se'iira gezziyaan de'eedda Eedoomatuwaa aawuwaa Eesaa yeletay hawaappe kaalliide s'aafetteeddawaa.

¹⁰ Hawe Eesaa attuma naanaa suntsaa; hewantunne Eesaa machchatti Aadi na'aa Elifaazanne Eesaa machchatti Baasemaati na'aa Ra'u'eela.

¹¹ Elifaaza naanay Temaana, Omaara, S'afa, Ga'itaamanne K'anaaza.

¹² K'ay Timinaa'a Eesaa na'aa Elifaazaw k'oomatuwaa; iza Elifaazaw Amaaleek'a

yelaaddu. Hawanttu Eesaa machchatti Aadi na'aa naanaa.

¹³ Ra'u'eela attuma naanay Nahaata, Zاراaha, Shammanne Miizaa; hawanttu Eesaa machchatti Baasemaati na'aa naanaa.

¹⁴ S'ibaa'oona na'ay Aani yeledda Oholiibaama attuma naanay hawantta; iza Eesaw Ya'uusha, Yaa'ilaamanne K'oraaha yelaaddu.

¹⁵ Eesaa yeletaa kaappatuu hawaappe kaalliide s'aafetteeddawantta. Eesaw bayira na'aa Elifaaza attuma naanay, kaappuwaa gideeddawanttu Temaana, Omaara, S'afa, K'anaaza,

¹⁶ K'oraaha, Ga'itaamanne Amaaleek'a; Eedooma biittan Elifaazi yeledda kaappatuu hawantta; hawanttu ubbay Aadi na'aa naanaa.

¹⁷ Eesaa na'aa Ra'u'eela attuma naanay, kaappuwaa gideeddawanttu Nahaata, Zاراaha, Shammanne Miizaa; Eedooma biittan Ra'u'eeli yeledda kaappatuu hawantta; untunttu Eesaa machchatti Baasemaati na'aa naanaa.

¹⁸ Eesaa machchatti Oholiibaami attuma naanay, kaappuwaa gideeddawanttu Ya'uusha, Yaa'ilaamanne K'oraaha; untunttu Aana naatti, Eesaa machchatti Oholiibaamippe yeletteedda kaappatuwaa.

¹⁹ Eedooma giyaa Eesaa attuma naanay hawantta; untunttu kaappatuukka hawantta.

Se'iira Yeletaa
(1 Od. 1:38-42)

²⁰ Eedooma gadiyaan de'iyaa Hooriyaa Se'iira attuma naanay hawaappe kaalliide s'aafetteeddawantta; hewanttukka Los'aana, Shobaala, S'ibaa'oona, Aana,

²¹ Dishoona, Es'eeranne Dishaana; hewanttu, Eedooma gadiyaan de'iyaa Se'iira attuma naanay, Hooretuwaa kaappatuwaa.

²² Los'aana attuma naanay Hooranne Heemaama; Los'aana michchata Timinaa'o.

²³ Shobaala attuma naanay Aaliwaana, Maana-haata, Eebaala, Shefanne Oonaama.

²⁴ S'ibaa'oona attuma naanay Aayanne Aana; hawe Aani woran bare aawuwaa S'ibaa'oona haretuwaa heemiidde haatsaa bol"uwaa dem-meeddawaa.

²⁵ Aana na'ay Dishoona; naatta k'ay Oholi-ibaamo.

²⁶ Dishoona attuma naanay Hemddaana, Es-hibaana, Yitiraananne Karaana.

²⁷ Es'eera attuma naanay Bilihaana, Zai'waananne Ak'ana.

²⁸ Dishaana attuma naanay Uus'anne Araana.

²⁹ Hooretuwaa kaappatuu hawantta; Los'aana, Shobaala, S'ibaa'oona, Aana,

³⁰ Dishoona, Es'eeranne Dishaana. Hawanttu Se'iira biittan barenttu yaran yaran shaaket-teedda Hooretuwaa kaappatuwaa.

Eedooma Kaatetuwaa
(1 Od. 1:43-54)

³¹ Israa'eelan kaatii kawutanaappe kase Eedooma biittan kaateteedda kaatetu hawaappe kaalliide s'aafetteeddawantta.

³² Ba'ooraa na'ay Belaa'i Eedooman kaateteedda; Aa katamaa suntsay Dinaaba geetettee.

³³ Belaa'i hayk'k'ina, Boos'irappe yeedda Zaraaha na'ay Yobaabi kaateteedda.

³⁴ Yobaabi hayk'k'ina, Temaana biittaappe yeedda Hushaami kaateteedda.

³⁵ Hushaami hayk'k'ina, Badaada na'ay Hadaadi, Midiyaama asaa moo'aabe gadiyaan s'ooneeddawe kaateteedda; Aa katamaa suntsay Awiita geetetteedda.

³⁶ Hadaadi hayk'k'ina, Maasireek'appe yeedda Saamili kaateteedda.

³⁷ Saamili hayk'k'ina, shaafaa matan de'iyaa Ra-hobootappe yeedda Shaa'uuli kaateteedda.

³⁸ Shaa'uuli hayk'k'ina, Akiboora na'ay Ba'aalihanaani kaateteedda.

³⁹ Akiboora na'aa Ba'aalihanaani hayk'k'ina, Hadaari kaateteedda; Aa katamaa suntsay Paa'u geetettee; Aa machata Mezaahaaba naatta Maas'ireeda yeleeedda Mahes'aabi'eelo geetettaw.

⁴⁰ Eesaa yeletaa kaappatuu barenttu yaran yaran, barenttu sa'aan ellekka barenttu suntsan suntsan hawantta; Timinaa'a, Aliwa, Yeteeta,

⁴¹ Oholiibaama, Eela, Piinoona,

⁴² K'anaaza, Temaana, Mibs's'aara,

⁴³ Maagidi'eelanne Iraama. Hawanttu barenttu mooddiyaa biittan, barenttu de'iyaa sa'aan de'iyaa sa'aan Eedooma kaappatuwaa. Hawe Eesay, Eedoomatuwaa aawuwaa.

37

Yooseefanne Aa Ishatuwaa

(37:1—45:28)

¹ Yaak'oobi bare aawuu de'eedda Kanaane biittan utteedda.

² Yaak'ooba naanay haneeddabay hawaappe kaalliide s'aafetteeddawaa.

Yooseefo tammanne laappun laytsaa na'aa gideedda wode, bare aawoo hara machchetuwaappe, Baalippenne Zilppippe

yeletteedda bare ishātuwaanna wudiyaa heeme. He wode I bare aawoo untuntu ootseedda iitabaa odeedda.

³ Israa'eelii Yooseefa c'imiide yeleeedda diraw, bare hara attuma naanaa ubbaappe aatsiide siik'ee. I aw alleek'k'eedda mayuwaa giigiseedda.

⁴ Aa ishātu barenttu aawuu Aa untuntuppe aatsiide siik'iyawaa be'eedda wode, untuntu Aa is's'iide, lo'o k'aalaa aw haasayanaw dandday-ibeykkino.

⁵ Yoosefo akumuwa akumetiide, bare ishatoodeedda; untuntu Aa yaa darissiide is's'eeddino.

⁶ I untunta, «Taani akumeteedda akumuwaasite.

⁷ Nuuni gaden pochchiya k'achchishin, ta mirk'k'ii itti kutsaan denddiide sitti gi ek'k'ishshina, hinttenttu mirk'k'etuu yuuyi aad'd'iide ta mirk'k'iyaw goynneeddinno» yaageedda.

⁸ Aa ishātu Aa, «Neeni nu bolla kaatetana hanayiyee? Woy nuuna tumu mooddana hanayiyee?» yaageeddino. Untuntu Aa akumuwa dirawunne Aa oduwa diraw, yaa darissiide is's'eeddino.

⁹ K'ay Yoosefo hara akumuwa akumetiide, bare ishatoodeedda; «sisite; taani hara akumuwa akka akumetaad. He akumuwaan away, aginayenne tammanne itti s'oolinttetuu taw goynniino» yaageedda.

¹⁰ Bare aawoonne bare ishato he akumuwaodeedda wode, Aa aawuu Aa, «Hawe neeni akumeteedawe ayaa akumee? Tumu taani, ne daayanne

ne ishathuu yiide, ne sintsaan sa'aan guufaniide new goynnaneyye?» yaagiide seereedda.

¹¹ Aa ishathuu Aa k'anaateeddino; shin Aa aawuu ha yewuwaa bare wozanaan wotseedda.

Ishathuu Yooseefa zal"eeddino

¹² Itti gallassi Aa ishathuu Sekeema matan bar-enttu aawuwaa dorssaa heemanaw beeddino.

¹³ Israa'eelii Yooseefa, «Ne ishathuu Sekeeman wudiyaa heemiyaawaa eraasa. Haaya; taani neena untunttukko kiittana» yaageedda.

Yooseefo, «Eeno» yaageedda.

¹⁴ I Aa, «Ba; ne ishathuwaanne wudii sara gidiaawaa be'a; untunttubaa taw odaasa» yaageedda. Aa Kebroona dilbbaappe kiitseedda.

I Sekeema beedda.

¹⁵ Yan dembbaa gidдон yaa haa simerettishin, itti Asay Aa demmiide, «Laa ayaa koyay?» yaagiide oochcheedda.

¹⁶ I, «Ta ishathuwaa koyay; untunttu wudiyaa heemiya sa'ay hak'anentto hayana taw odaarikkii!» yaageedda.

¹⁷ Bitanii, «Hawaappe dendi kichcheeddino; untunttu, «Nuuni Dootaana beto» giishin sisaad» yaageedda. Hewaa diraw, Yooseefo bare ishathuwaa geeduwaa biide, untuntta Dootaanan demmeedda.

¹⁸ Shin I haakuwaan de'ishshin, untunttu Aa be'eeddino; I untunttukko gakkennan de'ishshin, untunttu Aa wod'anaw Aa bolla mak'etteeddinno.

¹⁹ Ittuu ittuwaa, «Be'ite! Akumuwaawu yee.

20 Haayite; Aa wod'iide, ha ollatuwaappe it-tuwaa giddo yeggoytte. Hewaappe guyye, «lita do'ay Aa meedda» yaagana; yaatiide Aa akumuu ahiyaawaa be'ana» yaageeddino.

21 Roobeeli hewaa siseedda wode, untunttu kushiyaappe Aa ashshanaw koyiide, «Aa wod'enaan aggoytte.

22 Suutsaa gussoppite; Aa hinttenttu woran de'iyaa ha ollaa giddo olite; Aa bolla kushiya wotsoppite» yaageedda. Roobeeli hawaa Aa untuntuppe ashshiide guyye Aa aawuwaakko yed-danaw geedda.

23 Yoosefo bare ishatsuwaakko gakkeedda wode, I mayyeedda alleek'k'eedda mayuwaa aappe k'aari akkeeddino;

24 Aa afiide haatsay baynna mela ollaan yegeeddino.

25 Untunttu barenttu k'umaa maanaw utti de'ishshin, Isimaa'eela asatuu Gibs'e baanaw Gala'aadeppe yiyaawantta d'ok'k'u giide be'eeddino; untunttu barenttu gaaluwaan sawuwaa, balasaane giyaa d'aliyaanne karbbiyaa c'aani wotseeddino.

26 Yihuday bare ishatsuwa, «Nuuni nu ishaa wod'iide Aa suutsaa k'osiyaawaa gidoope nuuna ayaa go"ii?

27 Haayite; Aa Isimaa'eelatoo zal"oytte; Aa bolla nu kushiya wotsokko; ayaw gooppe, I nu ishaa, nu ashuwaa» yaageedda. Aa ishatsu mayetteeddino.

28 Hewaa diraw Midiyaama biittaa zal"anchchatuu hewaanna aad'd'ishshin, Aa ishatsu Yoosefa ollaappe kessiide, Isimaa'eela

asatoo laatamu s'agaraa biraan zal"eeddino.
Unttuntu Yooseefa Gibbs'e gadiyaa afeeddino.

²⁹ Roobeeli ollaakko simmiide, Yooseefo yan baynnawaa be'eedda wode, kayyotiide bare mayuwaa pooshsheedda.

³⁰ I guyye bare ishatsuwaakko biide, «Na'ay yan baawa; ha'i taani hak'a booshsha!» yaageedda.

³¹ Hewaappe guyye untuntu Yooseefo mayuwaa akkiidde, deeshsha orggiyaa shukkiide, he suutsan naak'k'eeddino.

³² Alleek'k'eedda Aa mayuwaa barenttu aawuwaakko afiide Aa, «Nuuni hawaa demmeeddo; hawe ne na'aa mayenttonne ane s'eella» yaageeddino.

³³ Mayuwaa I eriide, «Hawe ta na'aa mayuwaa! wora do'ay Aa mi diggeedda. Yooseefo tumukka dus's'ereti kichcheedda» yaageedda.

³⁴ Yaak'oobi kayyottiidde, bare mayuwaa peed'eedda; bare s'eessan waaruwaa danc'c'iidde, bare na'aw daro gallassaa yeekkeedda.

³⁵ Aa attuma naanaynne mac'c'a naanay ubbay Aa mintsetsanaw yeeddino; shin I minnenaan is's'iide, «tuytti, taani yeekkaadde ta na'aakko baade, duufuwaan gelana» yaagiide, Aa aawuu aw yeekkeedda.

³⁶ He wode Miidiyaama biittaa asatuu Yooseefa Gibbs'e kaatiyaa oosanchchaa P'oos'ifaaraw Gibbs'en zal"eeddino; I naagiyaawanttu kaappuwaa.

38

¹ He wode Yihuday bare ishatuwaappe shaaket-tiide, Adulaama giyaa kataman de'iyaa Hiira giyaa bitaniyaanna de'anaw beedda.

² Yan Yihuday Shuu'a giyaa Kanaane naattinna gaketeedda; I izo akkeedda.

³ Iza aw shahaaraade attuma na'aa yelaaddu; Aa Eera suntsaaddu.

⁴ K'aykka shahaaro wode attuma na'aa yelaaddu; Aa Oonaana suntsaaddu.

⁵ K'ay gujjaadekka attuma na'aa yelaaddu; Aa Sheela suntsaaddu. Iza yeleeddawe Akiziiba giyaa biittaana.

⁶ Yihuday bare bayira na'aa Eeraw Ti'imaaro giyaa machchato immeedda.

⁷ Yihudaa bayira na'ay, Eeri, Med'inaa Godaa sintsaan iita asaa gidiyaa diraw, Med'ina Goday Aa wod'eedda.

⁸ Yihuday Oonaana, «Ne ishaa machchatikko gelaade, izo akka; ne ishaw na'aa yelaade Aa s'eesissa» yaageedda.

⁹ Shin Oonaani yelettiyaa naanay barewantta gidenawaa ereedda; hewaa diraw bare ishaa machchattinna gisiyaa wode awudenne, bare ishaw na'i yelettenna mala, bare zeretsaa biittan gussee.

¹⁰ I ootseeddabay Med'inaa Godaa sintsaan iitabaa gideedda diraw, Med'inaa Goday aakka wod'eedda.

¹¹ Hewaappe guyye, Yihuday bare na'aa machchato Ti'imaaro, «Ta na'ay Sheeli dic'c'ana gakkanaw ne aawuwaa soo baade, am"etetsaan de'ashsha» yaageedda. Hewaa I

ayaw geedde gooppe, ikka bare ishatsuwaadan hayk'k'anenttonne giide hirggeedda diraassa. Hewaa diraw Ti'imaara baade bare aawuwaa soon de'aaddu.

¹² Daro wodiyaappe guyye Yihudaa machata, Shuu'a naatta hayk'k'aaddu. Yihuday bare kayyuwaappe minetteedda wode, bare dorssaa isikiyaa meediyaa asatuwaakko Timina kesseedda; k'ay Aa lagge, Adulaamiyaa Hiiri aanana beedda.

¹³ Aasi Ti'imaaro, «Be'a; ne bolluu Yihuday, bare dorssatuwaa isikiyaa meedanaw Timina kesseedda» yaagiide odeedda.

¹⁴ Iza bare am"etetsaa mayuwaa k'aaraaddu; barena baletsanaw shaashiyaa akkaade gullottaaddu. Timina afiyaa ogiyaa doonaan de'iyaa Enayma katamaa penggiyaan uttaaddu. Hewaa iza ootseeddawe, Sheeli dic'c'i gakkinkka iza aw machchatto gidanaw imettabeennawaa ereedda diraassa.

¹⁵ Yihuday izo be'eedda wode, sharmus'atto giide k'oppeedda; ayaw gooppe, iza bare deemuwaa gullotta uttaaddu.

¹⁶ Bare na'aa machchato gidiyaawaa erennan de'iide, ogiyaa gas'aa iikko shiik'iide izo, «Taananna gisaarikii!» yaageedda.

Iza, «Taani neenana gisoooppe, neeni taw ayaa immanii?» yaagaadde oochchaaddu.

¹⁷ I, «Taani ta wudiyaappe itti deeshsha maraa new yeddana» yaageedda.

Iza, «Neeni hewaa taw yeddana gakkanaw ayaa ootsanii?» yaagaaddu.

¹⁸ I, «Ayaa ootsoo?» yaageedda.

Iza, «Ne maatafaa wotsiyaa migiduwaa, Aa aat-siyaa sak'k'iyaanne ne kushiyaan de'iyaa gatimaa oytsa» yaagaaddu. I hewantta immiide, izina gisina, iza aw shahaaraaddu.

¹⁹ Iza hewaappe dendraade beeddawaappe guyye, bare gullotsaa shaashiyaa k'aaraade, bare am"etetsaa mayuwaa mayyaaddu.

²⁰ Yihuday bare oytseeddawaa he mishiratippe zaari akkanaw deeshsha maraa bare laggiyaa Adulaama bolla iziw kiitteedda; shin I izo dem-mibeenna.

²¹ I he biittaa asaa, «Enayma kataman, ogiyaa doonaan utteedda sharmus'a mishirata hak'anee?» yaagiide oochcheedda.

Aasi, «Sharmus'a mac'c'aanna hawaan ubbakka baawa» yaageedda.

²² I Yihudaakko simmiide Aa, «Taani izo demmabeykke; hewaa bollakka he biittaa asay, «Sharmus'a mac'c'aanna hawaan ubbakka baawaa» yaageedda» yaageedda.

²³ Yihuday, «Bare oyk'k'eeddawaa barew akku; hewe d'ayooppe, Asay nuuna miic'c'ana. Simmi taani iziw deeshsha maraa yeddaad; shin neeni izo demmabeykka» yaageedda.

²⁴ Heezzu aginaa keeshshaappe guyye asay, «Ne na'aa machata Ti'imaara sharmus'aade sha-haaraaddu» yaagiide Yihudaw odeedda.

Yihuday, «Izo kare kessiide taman s'uuggite» yaageedda.

²⁵ Izo kare kessiyaa wode, «Taani shahaareed-dawe ha miishshaa godaassa; be'a; ha maatafaa

wotsiyaa migiduu, Aa aatsiyaa sak'k'iinne gati-may oowentto erana danddayooppe era» yaa-gaadde bare bolloo kiitaa kiittaaddu.

²⁶ Yihuday he miishshatuwaa eriide, «Taappe iza s'illa; ayaw gooppe, taani izo ta na'aa Sheelaw immabeykke» yaageedda. Hewaappe guyye, I izina zaari gisibeenna.

²⁷ Iza yelana haniyaa wode, izi uluwaan mantte attuma naanay de'iino.

²⁸ Iza yelishiin, untuntutuppe ittuu bare kushiyaa keseedda; maarissiyaanna, «Be'ite; hawe koyro kesseedda» gaanaw zo'o k'unc'c'uutiyaa akkaade Aa kushiyaan k'achchaaddu.

²⁹ Shin I bare kushiyaa guyye akkeedda wode, Aa ishay kesseedda; iza, «Neeni waana portsu gaade kesaadii!» yaagaaddu. Hewaa diraw, Paa-reesa* gaade Aa suntsaaddu.

³⁰ Hewaappe guyye, Aa kushiyaan zo'o k'unc'c'uutii de'iyaa Aa ishay kesseedda; Aa suntsay Zaaraaha† geetetteedda.

39

Yooseefanne P'oos'ifaara Machchatto

¹ Isimaa'eela asatuu Yooseefa Gibs'e afi wot-seeddino. Gibs'aawe P'oos'ifaari, kaatiyaa oos-sanchchatuwaappe ittuu, naagiyaawanttu kaappuu Yooseefa Isimaa'eeletuwaappe shammeedda.

* **38:29 Paareesa:** Ha suntsaa biletsay Ibraaweetsuwaan, «Portsu geedda» giyaawaa. † **38:30 Zaaraaha:** Ha suntsaa biletsay Ibraaweetsuwaan, «Zo'uwaa» giyaawaa.

² Med'inaa Goday Yooseefonna de'ee; hewaa diraw, I ootsiyaawaa ubbaa aw injjeyeedda; yaatina bare godaa, Gibs'aawiyaa soon de'eedda.

³ Med'inaa Goday aanana de'iyawaanne Med'inaa Goday I ootseeddawaa ubbaa aw suurisiyaawaa P'oos'ifaari be'eedda wode,

⁴ Yooseefo Aa sintsaan nashetteedda; I aw kiitetteedda. P'oos'ifaari Aa bare golle asaa bolla suntseedda; barew de'iyawaa ubbaa Aa kushiyaan wotseedda.

⁵ P'oos'ifaari bare gollen de'iyawaa ubbaa bollanne bare mas'uwaa ubbaa bolla suntseedda wodiyaappe doommiide, Med'inaa Goday Gibs'e bitaniyaa golliyaa Yooseefo diraw anjjeedda. Med'inaa Godaa anjjuu P'oos'ifaara sooninne gaden de'eedda ubbabaa bolla wod'd'eedda.

⁶ Hewaa diraw barew de'iyaa ubbabaa Yooseefow sheed'd'eedda; I bare miyaa k'umaappe attina, ayinne k'oppenna.

Yooseefo geesanchanne malaa lo"o asaa.

⁷ Amareeda wodiyaappe guyye, Aa godaa machata Yooseefa s'eella be'aade, «Haaya; taananna gisa» yaagaaddu.

⁸ Shin Iis's'eedda. Bare godaa machchatto, «Be'a; ta goday taw sheed'd'iide bare son de'iyabaw ayawunne hirggenna; barew de'iyawaa ubbaa ta kushiyaan wotseedda.

⁹ Ha son taappe gitatiyaawe ooninne baawa. Neeni Aa machchatto gidiyaa diraw ne s'alalaappe attina, ta goday taw immibeennabay baawa. Yaatina taani waataade hawaa mala daro

iitabaa hanaade S'oossaa bolla nagaraa ootsoo?» yaageedda.

¹⁰ Iza ha yewuwaa hachche hachche Yooseefow odooppenne, I izina gisennan woy izi matan utennan is's'eedda.

¹¹ Itti gallassi I bare oosuwaa ootsanaw soo geliyaa wode, soo k'oomatuwaappe ooninne son baawa.

¹² Iza Yooseefo afilaa oyk'k'aadde, «Taananna gisa» yaagaaddu. Shin I bare afilaa I kushiyaan yeggiide, sooppe kare wos's'iide kesseedda.

¹³ Yooseefo bare afilaa I kushiyaan yeggiide, sooppe kare wos's'i kesowaa iza be'eedda wode,

¹⁴ bare soo k'oomatuwaa s'eesaade untuntta, «Be'ite; ta asinay aheedda ha Ibraawe bitanii taana baletsi diggiide ashsheeda; I taananna gisanaw hawaa geleedda; shin taani ta kooshshaa d'ok'k'issaade waassaad.

¹⁵ Taani waassina siseedda wode, I bare afilaa ta matan yeggiide, sooppe kare wos's'iide kesseedda» yaagaaddu.

¹⁶ Aa goday soo yaana gakkanaw iza Yooseefo afilaa bare matan wotsaaddu.

¹⁷ Hewaappe guyye, iza aw hawaadan yaagaadde odaaddu; «Hewe neeni nuw aheedda Ibraawe ayilii taananna gisanaw taakko geleedda;

¹⁸ shin taani ta k'aalaa d'ok'k'issaade waas-sowe, bare afilaa ta matan yeggiide, sooppe kare wos's'eedda» yaagaaddu.

¹⁹ Aa goday bare machata, «Ne ayilii taana hawaadan ootseedda» yaagaadde odeedda k'aalaa sisiide, hank'k'uwaan pentteedda.

²⁰ Yooseefa A goday afiide, kaatiyaa k'ashuwaa sa'ay de'iyaa k'asho gollen yeggeedda.

²¹ Shin Yooseefo yan k'asho gollen de'iyaa wode, Med'inaa Goday aanana de'ee. I aw k'aretteedda; k'asho golle kaappuwaa sintsan aw nashshuwaa immeedda.

²² Yaatina k'asho golle kaappuu k'ashuwaa asaa ubbaa Yooseefo kushiyaan wotseedda; hewaan oosettiyaawaa ubbaa ootsiyaawe Aa.

²³ K'asho golle kaappuu Yooseefo kushiyaan de'iyaabaw ayawunne hirggenna; ayaw gooppe, Med'inaa Goday aanana de'ee; I ootsiyaawaakka ubbaa aw injjeyeedda.

40

Yooseefo K'ashuwaa Asatuwaa akumuwaa Billeedda

¹ Amareeda wodiyaappe guyye, Gibs'e kaatew eessaa tigiyaawenne ukitsaa uukkiyaawe bar-enttu godaa Gibs'e kaatiyaa naak'k'eeddino.

² Kaatii eessaa tigiyaawanttu kaappuwaanne ukitsaa uukkiyaawanttu kaappuwaa laa"uwaakka loytsi hank'k'etteedda.

³ Yooseefo k'ashetteedda k'asho gollen, naagiyaawanttu kaappuwaa son untuntta wotseedda.

⁴ Naagiyaawanttu kaappuu untuntta Yooseefow sheed'd'eedda; I untunttoo ootsee. Untunttu k'asho gollen amareeda wodiyaaw utteeddino.

⁵ Gibs'e kaatiyaw eessaa tigiyaawenne ukitsaa uukkiyaawe, k'asho gollen de'iyaa laa"attuukka,

itti k'amma dumma dumma akumuwaa akumeteeddino. K'ay akumotoo huup'iyaan huup'iyaan untunttu biletsay de'ee.

⁶ Yooseefo wontta untunttukko geleedda wode, kayyoti utteeddawantta be'eedda.

⁷ Hewaa diraw bare godaa soon barenana k'asho gollen de'iyaa kaatiyaa oosanchchatuwaa, «Hachche hinttenttu demuu ayaw d'umeedee?» yaagiide oochcheedda.

⁸ Untunttu Aa, «Nuuni laa'u akumuwaa akumetteeddo; shin nuw biliyaawe d'ayeedda» yaageeddino.

Yooseefo untuntta, «Akumuwaa biletsay S'oossawaa gidenneeyyee? Hinttenttu akumuwaa taw odite» yaageedda.

⁹ Eessaa tigiyaawanttu kaappuu bare akumuwaa Yooseefow hawaadan yaagiide odeedda; «Taani ta akumuwaan itti woyniyaa turaa ta sintsaan be'aaddi.

¹⁰ K'ay he woyniyaa turaw heezzu tashii de'ee. I maraa yeliide, c'iishshaa c'iishiide, wurc'c'uwaa wurc'c'eedda; wurc'c'unne teereedda.

¹¹ Kaatiyaa wanc'c'ay ta kushiyaan de'ee; taani woyniyaa teeraa akkaade, kaatiyaa wanc'c'an gum'aade, he wanc'c'aa Aa kushiyaan wotsaad» yaageedda.

¹² Yooseefo, «Hewaa birshshetsay hawaa; heezzu tashetuu heezzu gallassatuwaa.

¹³ Heezzu gallassaa gidduwaan kaatii neena dentsana; I neena kase ne suntsatetsaw zaarana; kase neeni eessaa tigiya wode ootseeddawaadan, neeni kaatiyaa wanc'c'aa Aa kushiyaan wotsana.

¹⁴ Shin new sa'ay lo"eedda wode taana dogoppa; taw lo"a; tabaa kaatiyaw odaadde, ha k'asho goliyaappe taana kesissa;

¹⁵ ayaw gooppe, taana Ibraawetuwaa biittaappe gidiide aheeddino; haray atto hawankka taana k'ashissiyaawaa ayinne ootsabeykke» yaageedda.

¹⁶ Ukitsaa uukkiyaawanttu kaappuu Yooseefo akumuwaa loytsi billeeddawaa be'eedda wode Yooseefo, «Taanikka akumuwaa akumetaad; ta huup'iyaan heezzu samppa ukitsay de'ee;

¹⁷ holla bagga samppan Gibs'e kaatiyaw uuketteedda ubbaa k'ommo ukitsay de'ee. Shin kafuu hewaa ta huup'iyaan de'iyaa samppaappe mee» yaageedda.

¹⁸ Yooseefo, «Hewaa birshshetsay hawaa; heezzu samppatuu heezzu gallassatuwaa.

¹⁹ Heezzu gallassaa gidдон kaatii neena dentsana; ne k'ood'iyaa muuc'isside mitsaan kak'issana; ne ashuwaakka kafuu maana» yaageedda.

²⁰ Heezzentso gallassan Gibs'e kaatii bare yeletteedda gallassi bare oosanchchatuwaa ubbaw baalaa giigisseedda. Eessaa tigiyaawanttu kaappuwaanne ukitsaa uukkiyaawanttu kaappuwaa dentsiide, bare oosanchchatuwaa gidдон esseedda.

²¹ Eessaa tigiyaawanttu kaappuwaa Aa suntsatetsaw zaarina, I kaatiyaa kushiyaan wanc'c'aa wotseedda.

²² Shin kaatii ukitsaa uukkiyaawanttu Kaappuwaa untunttu akumuwaa biletsaa Yooseefo odeeddawaadankka kak'isseedda.

²³ Shin eessaa tigiyaawanttu kaappuu Yooseefo hassayibeenna; dogiisheedda.

41

Yooseefo Gibs'e Kaatiyaa akumuwaa Billeedda

¹ Laa"u laytsaa kumentsay aad'd'eedda wode, Gibs'e kaatii akumuwaa akumeteedda; akumuwaan I Nayle Shaafaa doonaan ek'k'eedda;

² Laappun orddenne mod'd'o miizzatuu Nayle Shaafaappe kes wod'd'iide, mak'k'aa gidduwaan miyaawantta be'eedda.

³ Unttuntuppe simmiide, hara laappun malaa iitanne gil'k'a miizzatuu Nayle Shaafaappe ke-seeddino; shaafaa doonaan de'iyaa hara miizzatuu matan ek'k'eeddinno.

⁴ He malaa iitanne gil'k'a miizzatuu laappun orddanne mod'd'o miizzatuwaa meeddino. Hewaappe guyye kaatii beegotteedda.

⁵ I zaaretsi gem"ishiide, laa"entso akumuwaakka akumeteedda; laappun lo"anne muruta tishatuu itti anuwaan dic'c'eeddino.

⁶ Unttuntuppe simmiide, c'eec'c'edanne away doliyaa bagga c'arkkuwaan shulleedda hara laappun tishatuu keseeddino.

⁷ He c'eec'c'eedda tishatuu lo"anne muruta tishatuwaa mitteeddino. Hewaappe guyye kaatii beegottiide, akumuwaa gidiyaawaa ereedda.

⁸ Sa'ay wonttina, Aa wozanay shabbiretteedda; hewaa diraw Gibs'en de'iyaa bitiyaawanttu ub-bawunne aad'd'eeda eranchchatuwaa ubbaw ki-ittiide s'eesisseedda; kaatii untunttoo bare aku-

muwaa odeedda; shin aw he akumuwaa birshshiyaawe d'ayeedda.

⁹ Eessaa tigiyaawanttu kaappuu he wode Gibbs'e kaatiyaa hawaadan yaageedda; «Taani ta bayz-zuwaa hachche hassayay.

¹⁰ Itti gede kaatii bare k'oomatoo hank'k'ettiide, taananne ukitsaa uukkiyaawanttu kaappuwaa k'asho gollen yeggeedda.

¹¹ Yan de'iidde nuuni huup'iyaan huup'iyaan akumuwaa akumetteeddo; akumoo dumma dumma birshshetsay de'ee.

¹² He wode naagiyaawanttu kaappuu, k'oomay, Ibraawe wodallay nuunana k'asho gollen de'ee. Nuuni nu akumuwaa aw odeeddo; I nuw huup'iyaan huup'iyaan akumuwaa birshsheedda.

¹³ Yaanina he yewotuu I nuw billeed-dawaadankka haneeddino. Hewe ayee gooppe, taani ta suntsatetsaw simmaad; hinkko bitanii kak'etteedda» yaageedda.

¹⁴ Gibbs'e kaatii Yooseefow kiittiide s'eesisseedda. Unttuntu Aa k'asho golliyaappe ellekka aheeddino. I meedettiide bare mayuwaa laammiide, kaatiyaakko geleedda.

¹⁵ Kaatii Yooseefo, «Taani akumuwaa akumetaad; shin Aa ittuunne billanaw danddayibeenna. Shin taani, «Yooseefo akumuwaa sisoope, billanaw danddayee» giyaawaa sisaad» yaageedda.

¹⁶ Yooseefo, «Taani hewaa danddaykke; shin S'oossay kaatiyaw likke birshshetsaa immana» yaageedda.

¹⁷ Kaatii, «Taani ta akumuwaan Nayle Shaafaa doonaan ek'k'a de'ishin,

¹⁸ laappun orddanne mod'd'o miizzatuu Nayle Shaafaappe kesiide, mak'k'aa gidduwaan miino.

¹⁹ Unttuntuppe simmiide, hara laappun malaa iita, gilk'k'anne laafa miizzatuu keseeddino; taani hewaa mala malaa iita miizzaa Gibs'e gadiyaan ubbakka be'a erikke.

²⁰ Malaa iitanne laafa miizzatuu koyrowantta, laappun mod'd'o miizzatuwaa meeddino.

²¹ Shin unttuntta meeddawaappe guyyenna, untuntu meeddawaa ooninne eranaw dandday-ibeenna; ayaw gooppe, untuntu malay kase-waadankka iiti utteedda. Hewaappe guyye taani beegottaad.

²² «Taani ta akumuwaan k'ay laappun lo"anne muruta tishatuwaa itti anuwaan dic'ceeddawayantta be'aaddi.

²³ Unttuntuppe simmiide, c'eec'c'edanne away doliyaa bagga c'arkkuwaan shulleedda hara laappun tishatuu keseeddino.

²⁴ He c'eec'c'eedda tishatuu laappun lo"o tishatuwaa mitteeddino. Taani ha akumuwaa bitiyaawanttoo odaad; shin taw akumuwaa biliyaawe beettibeenna» yaageedda.

²⁵ Hewaappe guyye Yooseefo Gibs'e kaatiyaa, «Kaatiyaa akumotuu ittuwaa. S'oossay bare oot-sana haniyaawaa kaatiyaw k'onc'c'isseedda.

²⁶ He laappun lo"o miizzatuu laappun laytsatuwaa; k'ay laappun lo"o tishatuu laappun laytsatuwaa; ha akumuu ittuwaa.

²⁷ He laappun malaa iitanne laafa miizzatuu laappun laytsatuwaa; k'ay away doliyaa bagga

c'arkkuwaan shulledda, c'eec'o laappun tishatuu laappun koshaa laytsatuwaa.

²⁸ «Taani kaatiyaw odeeddawaadankka, S'oossay bare ootsana haniyaawaa kaatiyaw besseedda.

²⁹ Laappun daro kalo laytsatuu Gibbs'e biittaw ubbaw yaana;

³⁰ shin laappun koshaa laytsay hewaa kaallana. He wode Gibbs'e kaluu ubbay dogettana; koshay biittaa s'iis's'ana.

³¹ He biittaa kaluu hassayettenan attanawaa; ayaw gooppe, hewaa kaalledda koshay loytsi su-ullana.

³² Laa"u ogiyaan kaatiyaw he akumuu beetteed-dawe ayaasee gooppe, ha yewuwaa S'oossay min-isiidde k'achcho diraassa; S'oossay hewaa ellekka ootsana.

³³ «Ha"i simmi, kaatii aad'd'eeda eranchchanne c'inc'c'a asaa koyiide, Gibbs'e biittan suntso.

³⁴ Kaatii biittan suntsatuwaa laappun kalo layt-saan bukiyaa katsaappe ichcheshu kushiyaappe ittuwaa shiishshanaw suntso.

³⁵ Unttuntu yiyaa kalo laytsatuwaan katsaa shiishshiide, kaatiyaa aawotetsaan minjjino; he katsaa katamatuwaan naagino.

³⁶ Biittay koshaan d'ayenna mala, ha katsay Gibbs'e biittan laappun laytsaan denddana koshaw minjettiide de'o» yaageedda.

*Kaatii Yooseefa Gibbs'e Biittaa Ubbaa Bolla
Suntseedda*

³⁷ Ha yewuu Gibbs'e kaatiyawunne Aa oosanchchatoo lo"a gidiide beetteedda.

³⁸ Hewaa diraw kaatii untunta, «Nuuni S'oossaa Ayyaanana de'iyaa hawaa mala hara asaa demmaneeyye?» yaagiide oochcheedda.

³⁹ Hewaappe guyye kaatii Yooseefo, «S'oossay hawaa ubbaa neena erisseedda diraw, ne mala aad'd'eeda eraynne c'inc'c'atetsay de'iyaaawe ooninne baawa.

⁴⁰ Taani neena ta gollen suntsay; ta Asay ubbay new azazettana; taani neeppe aad'd'iyaaawe ta kawutetsaa araataa s'alalaana gido» yaageedda.

⁴¹ Hewaa diraw kaatii Yooseefo, «Be'a; taani neena Gibbs'e gadiyaa ubbaa bollan suntsaad» yaageedda.

⁴² Hewaappe guyye, kaatii bare paramiyaa migiduwaaw bare birad'd'iyaaappe kessiide, Yooseefo birad'd'iyaan wotseedda. Talbbaappe dadetteedda mayuwaa I Aa mayzziide, Aa k'ood'iyaaanka work'k'aa sanssalataa aatseedda.

⁴³ Kaatii bare laa"entso paraa gaariyaa Yooseefa togisseedda; k'oomatuu, «Goynnite! Goynnite!» yaagiidde aappe sintsanna hametteeddino. Hawaadan ootsiide, kaatii Aa Gibbs'e biittaa ubbaa bollan suntseedda.

⁴⁴ Hewaappe guyye kaatii Yooseefo, «Taani kaatiyaa; shin neeni dentso geenan Gibbs'e biittaa ubbaan ooninne kushiyaaw woy gediyaaw dentsenna» yaageedda.

⁴⁵ Kaatii Yooseefa, «S'aafinaati-Pa'inaaha» giide suntseedda; I aw Oona giyaa katamaa k'eesiyaa P'oos'ifaara naatto Asinaato machche ootsi im-meedda. Yaatina Yooseefo Gibbs'e biittaa ubbaa saanna aad'd'eedda.

⁴⁶ Yooseefo Gibbs'e kaatiyaw ootsanaw doom-miyaa wode, aw laytsay hattama. K'ay Yooseefo kaatiyaa sintsappe kesiide, Gibbs'e biittaa ubbaa gidduwaa hametteedda.

⁴⁷ He laappun kalo laytsatuwaan biittay daro katsaa doleedda.

⁴⁸ Yooseefo Gibbs'e biittan he laappun kalo laytsaa katsaa ubbaa shiishshiide, katamatuwaan minjjeedda. Itti itti katamaa yuushshuwaan de'iyaa goshshaa katsaa ubbaa he katamatuwaan minjjeedda.

⁴⁹ Yooseefo abbaa shafiyaa keeshshaa daro katsaa minjjeedda; katsay darina, makkanaw dand-dayibeenna diraw, makki makki k'oliyaawaa aggi basheedda.

⁵⁰ Koshaa laytsay yaanaappe kase, Oona katamaa k'eesiyaa P'oos'ifaara naatti Asinaatippe Yooseefo laa"u attuma naanaa yeleedda.

⁵¹ Yooseefo bare bayira na'aa Minaasa* suntseedda.

⁵² Laa"entso na'aa Efireema† suntseedda.

⁵³ Gibbs'e biittan de'iyaa he laappun kalo laytsatuu wureeddino.

⁵⁴ K'ay Yooseefo odeeddawaadan laappun koshaa laytsatuu doommeeddino. Hara biittan ubbaan koshay denddeedda; shin Gibbs'e biittaa ubbaan katsay de'ee.

⁵⁵ Gibbs'e biittay ubbay koshateedda wode, Asay katsaw kaatiyaa waasseedda. Kaatii Gibbs'e asaa

* **41:51** *Minaasa*: Ibraaweetsuwaan S'oossay ta metuwaa ubbaanne ta aawuwaa soo asaa ubbaa dogiseedda giyaawaa.

† **41:52** *Efireema*: Ha suntsaa biletsay Ibraaweetsuwaan «S'oossay taan tuggateedda biittaan taana ayfiseedda» yaagiyaawaa.

41:54 Kit. 7:11

ubbaa, «Yooseefokko biite; I odiyaawaa ootsite» yaageedda.

⁵⁶ Koshay Gibs'e biittaa ubbaa gakteedda wode, Yooseefo katsaa minjjeedda golliyyaa ubbaa dooyi-ide, katsaa Gibs'e asaw zal"eedda; ayaw gooppe, Gibs'en koshay pentteedda.

⁵⁷ Sa'aa ubbaan koshay s'iis's'i de'iyaa diraw, sa'aan de'iyaa Asay ubbay katsaa Yooseefoppe woomanaw Gibs'e yeedda.

42

Yooseefo Ishatuu Gibs'e beeddino

¹ Yaak'oobi Gibs'en katsay de'iyaaawaa siseedda wode, bare attuma naanaa, «hinttenttu ittuu it-tuwaa ayaw s'eellitee?

² Be'ite! Gibs'en katsay de'iyaaawaa taani sisaad; yaa duge biide, nuuni hayk'k'ennan pas'a de'ana mala, yaappe amareedawaa nuw woomite» yaageedda.

³ Yooseefo ishatuu tamattu katsaa woomanaw duge Gibs'e beeddino.

⁴ Shin Yaak'oobi Yooseefo ishaa Biiniyaama Aa ishatuwaanna yeddibeenna; ayaw gooppe, I k'oheetanenttonne giide k'oppeedda.

⁵ Kanaane biittan wolk'k'aama koshay de'iyaa diraw, katsaa woomanaw yeeddawanntuna is-
raa'eeliyyaa attuma naanay Gibs'e geleeddino.

⁶ He wode Yooseefo he biittaa ayissiyaawant-tanne biittan de'iyaa asaw ubbaw katsaa zal"iyaawaa; hewaa diraw Yooseefo ishatuu

gakkeedda wode, barenttu deemuwaa sa'aa gatsiide aw goynnneeddinno.

⁷ Yooseefo bare ishātuwaa be'o saani eri aggeeda; shin I untuntta erennawaadan laametteedda; I untuntta, «hinttenttu hak'appe yeedditee?» yaagiide oochcheedda.

Untunttu, «Katsaa woomanaw, Kanaane biit-taappe yeeddo» yaageeddino.

⁸ Yooseefo bare ishātuwaa ereedda; shin untunttu Aa eribeykkino.

⁹ Hewaappe guyye, Yooseefo untunttuwaa akumeteedda bare akumuwaa hassayiide untuntta, «hinttenttu geeddi s'eelliyaa asaa; hinttenttu nu biittan naagu leppiyaa baggay hak'awentto be'anaw yeeddita» yaageedda.

¹⁰ Untunttu, «tuytti, nu godaw, nuuni geeddi s'eelliyaa asaa gidokko; nuuni ne k'oomatuu katsaa woomanaw yeeddo.

¹¹ Nuuni ubbaykka itti aawuwaa naanaa. Nuuni ne k'oomatuu ammanettiyaa asaa» yaageeddino.

¹² Yooseefo untuntta, «tuytti; hinttenttu nu biittan naagu leppiyaa baggay hak'awentto be'anaw yeeddita» yaageedda.

¹³ Shin untunttu, «Nuuni ne k'oomatuu tammanne laa'u ishātuwaanne Kanaane biittan de'iyaa itti bitaniyaa naanaa. Wurssetsa d'antsaa duusuu ha'i nu aabunna de'ee; ittuu d'ayeedda» yaageeddino.

¹⁴ Yooseefo untuntta, «Taani hinttenttoo odeed-dawaadankka hinttenttu biittaa geediyaawantta.

15 K'ay hinttenttu paac'ettanawe hawaana; tumuwaappe kaatii hayk'k'o; hinttenttu wurssetsa teefa ishay hawaa yaana d'ayooppe, hinttenttu hawaappe biikkita.

16 Hinttenttu odiyaawe tuma gidiyaawaa paac'c'anaw, hintteppe ittuwaa kiittite; I hinttenttu ishaa akkiidde yo; atteedawanttu k'asho gollen gam"iita. Hewaa gidana d'ayooppe, kaatii hayk'k'o; hinttenttu biittaa geediyaawantta» yaageedda.

17 Unttunta heezzu gallassaw k'asho gollen yeggeedda.

18 Heezzentso gallassan Yoosefo unttunta, «Taani S'oossaw yayyiyaa asaa; hinttenttu ittibaa ootsooppe, pas'a de'ana.

19 Hinttenttu tumukka ammanettiyaa asaa gidooppe, hinttenttu ishatuwaappe ittuu hawaan k'asho gollen de'o; atteedawanttu koshatiyaa hinttenttu soo asaw katsaa akkiidde afite;

20 shin hinttenttu k'aalaa tumayana malanne hinttenttu hayk'k'enna mala hinttenttu hinttenttu wurssetsa teefa ishaa taakko ahana koshshee» yaageedda. Unttuntunne ha yewuwaa mayyeeddino.

21 Unttuntu ittuu ittuwaa, «Tumu nuuni nu ishaw ootseeddabay nuuna kaa'ee. I bare shemppo haniyaabay is's'ina, nuw watiwatiyaa wode, nuuni sisiide is's'eeddo; ha waayii nuuna gakkeeddawe hewaa diraassa» yaageeddino.

22 Roobeeli, «Taani hinttentta, «Na'aa bolla nagaraa ootsoppite» gaade odabeykkita? Shin hinttenttu sisennan is's'eeddita. Simmi ha'i, Aa suut-

say nuuna achchee» yaageedda.

²³ Unttuntu giyaabaa Yooseefo ereeddawaa untuntu akeekibeykkino; ayaw gooppe, I untuntunna wokkaaliyaan haasayiyaa diraassa.

²⁴ I untuntuppe wora simmiide yeekkeedda; shin k'ay untunttukko simmiide, untunttoo gujjiide haasayeedda. I Simoonaa untuntuppe duutsi ashshiide untuntu be'ishin k'achcheeda.

Yooseefo Ishatuu Kanaane Biittaa Simmeeddino

²⁵ Yooseefo bare k'oomatuwaa, «Katsaa untuntu ogoruwaa kuntsite; untuntu biraakka zaariide, untuntu ogoruwaan ogoruwaan wot-site; k'ay untuntu ogiyaw shink'k'aa immite» yaagiide azazeedda.

²⁶ I geeddawaadan ootseeddawaappe guyye, Yooseefo ishatuu katsaa barenttu haretuwaan c'aaniide, denddiide beeddino.

²⁷ Untuntu k'ammaa ak'anaw simmeeddino untuntuppe ittuu bare hariyaw katsaappe yegganaw bare ogoruwaa biliide, he ogoruwaa doonaaan de'iyaa bare biraa be'eedda.

²⁸ I bare ishatuwaa, «Ta biray taw simmeedda; tumu hawaa be'ite! Ta ogoruwaan de'ee» yaageedda.

Untuntu wozanay dagaminna, kokkoriidde ittuu ittuwaakko simmiide, «S'oossay nu bolla ootseeddabay hawe ayee?» yaageeddino.

²⁹ Untuntu Kanaane biittan de'iyaa barenttu aawuwaa Yaak'oobakko yeedda wode, barena gakteeddawaa ubbaa aw odeeddino.

³⁰ Unttuntu aw, «He biittaw goda gideedda bitanii nuuna hank'k'eteedda. Hewaappe guyye, I nuuna he biittaa geeddiyaawaadan godatteedda.

³¹ Shin nuuni Aa, «Nuuni ammanettiyyaa asaa; biittaa geediyaawantta gidokko.

³² Nuuni tammanne laa"u ishatuu itti aawuwaa naanaa; ittuu d'ayeedda; wurssetsa teefay Kanaane biittan ha"i nu aabunna de'ee, yaageeddo.

³³ He biittaw goda gideedda bitanii nuuna, «Hintte ammanettiyyaa asaa gidiyaawaa taani hawaan erana; hinttenttu ishatuwaappe ittuwaa hawaan ta matan yeggiide, koshatiyaa hinttenttu soo asaw katsaa akkiidde biite.

³⁴ Hinttenttu biittaa geediyaawantta gidenaan, ammanettiyyaa asaa gidiyaawaa taani erana mala, hinttenttu wurssetsa teefa ishaa taakko akki yiite. Yaatooppe taani haan atteeda hinttenttu ishaa hinttenttoo zaaraadde immana; hinttenne ha biittan zal"iita» geedda» yaageeddino.

³⁵ Unttuntu barenttu ogoruwaappe katsaa k'oliidde, barenttu ogoruwaan ogoruwaan barenttu biraa k'ashuwaana utteeddawaa demmeeddino. Unttuntunne untuntu aawuu he k'ashuwaana de'iyaa biraa be'iide yayyeeddino.

³⁶ Unttuntu aawuwaa Yaak'oobi untuntu, «hinttenttu taana ta naanatuwaappe mela kesseeddita; Yoosefo baawa, Simooni baawa; k'ay hinttenttu Biiniyaama afana koyiita. Ubbabay taw tiraan sitti geedda» yaageedda.

³⁷ Hewaappe guyye Roobeeli bare aawuwaa, «Taani Biiniyaama new zaaraadde ahana d'ayooppe, ta attuma naanaa laa"uwaakka wod'a;

taana ammanettaade Aa ta kushiyaan wotsa; k'ay taani Aa zaaraadde ahana» yaageedda.

³⁸ Shin Yaak'oobi untuntta, «Ta na'ay hinttenana yaa duge beenna; Aa ishay hayk'k'ina, ateedawe Aa s'alala; hinttenttu afishshin, ogiyaan iitabay Aa gakkiaawaa gidoope, hinttenttu ta puuluntsaa huup'iyaa kayyuwaan duufuwaan yeggiita» yaageedda.

43

Yoosefo Ishatuu Biiniyaamana Simmiide Gibs'e beeddino

¹ Ha"inne koshay Kanaane biittan wolk'k'aameedda.

² Yaatina untunttu Gibs'eppe aheedda katsaa ubbaa mi wurssi diggina, untunttu aawuu, «K'aykka guyye biide nuw amareeda katsaa woomite» yaageedda.

³ Shin Yihuday Aa, «He bitanii nuuna, «Hintte ishay hinttenana yaana d'ayoope, ta deemuwaa zaari be'ikkita» yaagiide loytsi odeedda.

⁴ Neeni nu ishaa nuunana yeddooppe, nuuni duge biide new katsaa shammana.

⁵ Shin neeni Aa yeddennawaa gidoope, nuuni duge bookko; ayaw gooppe, he bitanii nuuna, «Hintte ishay hinttenana yaana d'ayoope, hinttenttu ta deemuwaa zaari be'ikkita» geedda» yaageedda.

⁶ Israa'eelii, «Hinttenttu, «Nuw hara ishay de'ee» giide odiide ha metuwaa ta bolla ayaw aheeddi-tee?» yaageedda.

⁷ Untunttu Aa, «He bitanii nubaanne nu soo asaabaa loytsi oochcheedda. I nuuna, «Hintte

aawuu ha"ikka pas'a de'ii? hinttenttoo hara ishay de'ii?» yaagiide oochcheedda. Nuuni I oochcheed-dawaa aw zaareeddo. I nuuna, «Hintte ishaa duge haa ahite» gaanawaa nuuni ayan eranee?» yaageeddino.

⁸ Yihuday bare aawuwaa israa'eeliyaa, «Nuunikka neenikka nu naanaykka pas'a de'ana malanne hayk'k'ennan attana mala, na'aa taananna yedda; nuuni ellekka baana.

⁹ Na'aa ta waasetetsaan imma; aban taana oochcha; taani Aa new saro zaaraadde ahana d'ayooppe, ta de'uwaa ubbaan ne shek'ay taana gakko!

¹⁰ Nuuni gam"ibeenawaa gidintto, hannoode laa'entsuwaa yaa gakkiide simmana shin» yaageedda.

¹¹ Hewaappe guyye untunttu aawuu Israa'eele untuntta, «Hewaa gidooppe, yaatite; he bitaniyaw kushiya gentsiyaawaa ha biittan doleeddawaa ubbaappe lo"iyaawaa doorite; hewenne balasaane giyaa d'aliyaa, eessaa, sawuwaa, karbbiyaanne tamire lawuziyaa giyaa mitsatuwaa teeraa hinttenttu ogoruwaan yeggiide akki biite.

¹² Hinttenttu ogoruwaa doonaan simmeedda biray baletseeddawaa gidanaw danddayiyaa di-raw, biraakka laa"u kushe ootsiide akki biite.

¹³ K'ay hinttenttu ishaanne akkiidde, he bi-taniyaakko ellekka guyye biite.

¹⁴ I hinkko hinttenttu ishaa yeddana mala, Biiniyaamenne hinttenana yaana mala, Ubbaa Danddayiyaa S'oossay he bitanii hinttenttoo k'arettanaadan ootso. Taana gidooppe, ta

naanatuwaappe mela attooppenne ataad» yaageedda.

¹⁵ Hewaa diraw he asatuu imotaanne laa'u kushe biraanne k'ay Biiniyaamanne akkeeddino. Unttuntu duge Gibs'e biide, Yooseefo sintsa shiik'eeddino.

¹⁶ Yooseefo Biiniyaama untuntunna be'eedda wode, bare golle kaappuwaa, «He asaa ta soo akkaade ba; itti mehiyaa shukkaade giigissa; untunttu seeta gallasan laas'aa taananna miino» yaagiide azazeedda.

¹⁷ Yaatina I Yooseefo aw odeeddawaadan he asaa Yooseefo soo afeedda.

¹⁸ Asatuu Yooseefo soo beedda diraw, yayyeeddino; untunttu, «Nuuni hawaa yeeddawe koyro ogoruwaanna simmiide beedda biraa diraassa; I nuuna wad'd'anaw, ayiletetsaan mooddanawunne nu haretuwaa akkanaw haneedda» yaagiide k'oppeeddino.

¹⁹ Hewaa diraw untunttu Yooseefo golle peng-giyaa gakkiiide, golliyaa kaappuwaa haasayiseeddino;

²⁰ «Ta godaw, nuuni koyro katsaa woomanaw hawaa yeeddo;

²¹ simmiide nuuni k'ammaa ak'iyaa sa'aan ogoruwaa biliide, huup'iyaan huup'iyaan nu biray pac'c'ennan nu ogoruwaa doonaan de'iyaaawaa demmeeddo; hewaa diraw ha'i nuuni Aa guyye akkiidde yeeddo.

²² K'ay nuuni katsaa woomanaw hara biraakka aheeddo. Nu biraa nu ogoruwaa ogoruwaa doonaan ooni wotseeddenttonne erokko» yaageeddino.

²³ I untuntta, «Hewe ayinne baawa; yayyop-pite! hinttenttu S'oossay, hinttenttu aawuwaa S'oossay, hinttenttu ogoruwaa gidдон hinttenttoo biraa immeedda; taani hinttenttu biraa akkaad» yaageedda. Hewaappe guyye, I Simoona untunt-tukko keseedda.

²⁴ He bitanii he asaa Yooseefo soo afiide, unt-tuntu gediyaaw haatsaa ayina, barenttu gediyaaw meec'etteeddino. Unttuntu haretoo hark'k'uwaa yeggeedda.

²⁵ Yooseefo seeta gallassi yiina immanaw, unt-tuntu barenttu immotaa aw giigisseeddino; ayaw gooppe, unttuntu yan maanawaa sisi utteeddino.

²⁶ Yooseefo bare soo geleedda wode, unttuntu soo aheedda barenttu immiyaawaa son aw im-meeddino; unttuntu Aa sintsan sa'aa gakkiiide goynneeddinno.

²⁷ I unttuntu sarotetsaa oochchi simmiide, «Hinttenttu taw odeedda hinttenttu aawuu c'imay lo"ee? Ha"ikka I pas'a de"ii?» yaageedda.

²⁸ Unttuntu, «Ee, ne k'oomay, nu aawuu ha"ikka pas'a de'ee; I lo"a» yaagiide hokkiide aw goyn-needdinno.

²⁹ I bare aati na'aa Biiniyaama be'eedda wode unttunta, «hinttenttu odeedda wurssetsa teefa hinttenttu ishay hawe?» yaageedda. K'ay I Biiniyaama, «Ta na'aw, neena S'oossay anjjo» yaageedda.

³⁰ Yooseefo Aa ishay aw gomppay mishetteedda diraw, yeekkanaw itti sa'aa lawuhu geedda. I bare dumma k'ol"uwaa geliide yan yeekkeedda.

³¹ I bare deemuwaa meec'ettowaappe guyye kesiide, barena mintsetsiide, «K'umaa aatsite»

yaageedda.

³² Unttuntu aw dumma, he ishatoos dumma, hewaan aanana miyaa Gibbs'e asatoos dumma aatseeddino; ayaw gooppe, Gibbs'e asatuu Ibraawe asatuwaana ittippe miikkino. Hewe Gibbs'e biittaa asaa sheneyiyaawaa.

³³ Unttuntu Yooseefo sintsan bayiray bare bayiratetsaadan, teefay bare teefatetsaadan maaran utteeddino. Unttuntu ittuu ittuwaa s'eelliide, untuntta wooti utisseeddinontto be'iide maalaleteeddino.

³⁴ Yooseefo maaddaappe untunttoo k'umaa gishiyaa wode, Biiniyaamew gakkeeddawe haratuwaappe ichcheshu kushiya daree; yaatina untunttu nashettiidde aanana meeddinonne usheeddino.

44

Yooseefo Biraa Wanc'c'aa

¹ Yooseefo bare golle kaappuwaa, «Neeni ha asatuwaa ogoruu akiyaawaa keeshshaa katsaa untunttoo kuntsaa; untunttu ubbaa biraakka untunttu ogoruwaa ogoruwaa doonaan wotsa;

² yaataade wurssetsa teefaa ogoruwaa doonaan ta biraa wanc'c'anne Aa katsaa biraa wotsa» yaagiide azazeedda; I Yooseefo geeddawaadan ootseedda.

³ Sa'ay wonttina he asatuu barenttu haretuwaa akkiidde baanaw moyzzeteeddino.

⁴ Unttuntu he katamaappe kesiide haakki beennan de'ishshin, Yooseefo bare golle kaappuwaa, «Dendda! Ha asatuwaa geeduwaa kaala; neeni untuntta gakkeedda

wode untunttu, «Hintte ayaw keekaa iitan zaareedditee?

⁵ Hawe ta goday ushiyaanne k'ay s'uurabaa demmiyaa wanc'c'aa gidennee? Hawe hinttenttu ootseeddabay balabaa» yaaga» yaageedda.

⁶ I untunttu geeduwaa gakkiide, ha geed-dawaadankka untunttoo odeedda.

⁷ Shin untunttu, «Ta goday hawaa mala k'aalaa ayaw haasayii? Hewaa malaa ootsiyaawe nuuppe ne k'oomatuwaappe haakko!

⁸ Nuuni haray atto nu ogoruwaa doonaappe demmeedda biraa Kanaane biittaappe guyye new zaari aheeddo.

⁹ Ne godaa golliyaappe nuuni work'k'aa woy biraa wooti wuu'eetoo? Ne k'oomatuwaa gidдон he wanc'c'ay beetteedda uray hayk'k'o; k'ay atteeda nuuni nu godaw ayile gidana» yaageeddino.

¹⁰ I untunttu, «Hewaa gidoope lo"a; hinttenttu geeddawaadan wanc'c'aa akkeedda ooninne ta ayile gidana; hinkko atteeda hinttenttu boriyaappe saro attana» yaageedda.

¹¹ Hewaappe guyye, untunttu ellekka barenttu ogoruwaa ogoruwaa sa'aan wotsiide billeeddino.

¹² He kaappuu ubbaappe bayiratiyaawaa ogoruwaappe doommiide wurssetsa teefa gakkanaw koyeedda; he wanc'c'aa Biiniyaama ogoruwaa gidoppe demmeedda.

¹³ Hewaan untunttu kayyotiide, barenttu mayuwaa peed'eeddino; barenttu ogoruwaa barenttu haretuwaan c'aaniide, guyye katamaa simmeeddino.

¹⁴ Yihuday bare ishatuwaanna Yooseefokko geliyaa wode, Yoosefo son de'ee; untunttu Aa

sintsan sa'aan guufanneeddino.

¹⁵ Yooseefo untuntta, «hinttenttu ayaa iitabaa ootseeddite? Ta mala Asay s'uurabaa dem-miyaawaa erikkiteeyye?» yaageedda.

¹⁶ Yihuday, «Ta godaw nuuni ayaa gaanee? Nuuni ayaa haasayanee? Woy nuuni s'illuwaa gidiaawaa wooti bessanee? S'oossay ne ayile-tuwaa bayzzuwaa k'onc'c'issi diggeedda. Simmi nuunikka he wanc'c'ay aappe beetteeddawekka ta godaw ayile gideedda» yaageedda.

¹⁷ Shin Yooseefo, «Hawaa malaa ootsiyaawe taappe haakko; ta wanc'c'ay aappe beetteedda bitaniyaa s'alalay ta ayile gidana. Hinkko hinttenttu hinttenttu aawuwaakko guyye saro sim-mite» yaageedda.

¹⁸ Yihuday aakko shiik'iide Aa, «Ta godaw, taani itti k'aalaa haasayana mala neena woossay; taana ne ayiliyaa hank'k'ettoppa; ayaw gooppe, neeni kaatiyaa mala.

¹⁹ Neeni ta goday nuuna ne ayiletuwaa, «Hinttenttoo aawuu de'iiyye woy ishay de'ii?» yaa-gaadde oochchaadda.

²⁰ Nuunikka, «Nuw c'imeedda aawuu de'ee; I c'imi kichchiide yeledda teefa na'aykka de'ee; he na'aa ishay hayk'k'eedda; bare aatiw itti Aa s'alalay atteedda; Aa aawuu Aa siik'ee» yaageedda.

²¹ «Neeni ne ayiletuwaa, «Taani Aa be'ana mala taw ahite» yaagaadda.

²² Nuuni ta godaa, «He na'ay bare aawuwaappe shaaketanaw danddayenna; shaakettooppe Aa aawuu hayk'k'anita» yaageedda.

²³ Shin neeni ne ayiletuwaa, «Hintte teefa ishay hinttenana duge yaana d'ayooppe, laa"entsuwaa ta deemuwaa be'ikkita» yaagaadda.

²⁴ Nuuni ne ayilatuu nu aawuwaakko simmiide beedda wode, ta goday geeddawaa aw odeeddo.

²⁵ «Nu aawuu, «Guye biide amareeda katsaa woomite» yaagina,

²⁶ nuuni Aa, «Nu teefa ishay nuunana booppe attin, duge baanaw danddayokko; ayaw gooppe, nu ishay teefay nuunana beennawaa gidooppe, nuuni he bitaniyaa deemuwaa be'anaw dand-dayokko» yaageeddo.

²⁷ «Nu aawuu ne ayili nuuna, «Ta machata Raa-heela taw laa"u attuma naanaa yeleeddawaa hinttenttu eriita;

²⁸ untuntuppe ittuu taappe shaakettiide biina, «Tumu Aa do'ay puuzereetsi meedda» yaagaad; hachche gakkanaw taani Aa be'abeykke.

²⁹ Hawaa k'ay hinttenttu taappe shaakki afina, iitabay Aa gakkoope, hinttenttu ta puuluntsaa huup'iyaa kayyuwaan duufuwaan yeggana» yaageedda.

³⁰⁻³¹ «Hewaa diraw, ha"i taani guyye ne ayiliyaa ta aawuwaakko biyaa wode, ta aawuu, na'aa bare shemppuwaadan siik'iyaawe, na'ay nuunana baynnaawaa be'ooppe hayk'k'i aggana. Nuuni ne ayiletuu nu aawuwaa puuluntsaa huup'iyaa kayyuwaan duufuwaan yeggeetto.

³² Taani ne ayili na'aa ta waasetetsaan akkaad; taani Aa, «Ta aawoo, taani Aa new saro zaaraadde ahana d'ayooppe, ta de'uwaa ubbaan ne shek'ay taana gakko!» yaaga wotsaad.

³³ «Yaateedda diraw, taani ne ayili ta godaw na'aa diraw ayiletaade, hawaan attina, na'ay bare ishātuwaanna guyye simmo.

³⁴ Na'ay baynnan taani waanaade guyye ta aawuwaakko simmanee? tuytti, taana ta aawuu seelettana seelaa bessoppa» yaageedda.

45

Yooseefo Barena Bare Ishatoo Erisseedda

¹ He wode Yooseefo he asaa ubbaa sintsaan genc'c'ana danddayibeenna; «Asaa ubbaa ta sintsaappe kessite» yaagiide waasseedda. Hewaa diraw Yooseefo barena bare ishatoos erisseedda wode, aanana ooninne baawa.

² I bare k'aalaa d'ok'k'isiide, Gibbs'etuu Aa sisana gakkanaw loytsi yeekkeedda. Kaatiyaa soo Asay he woriyaa siseedda.

³ Yooseefo bare ishatoos, «Taani Yooseefattee! Ta aawuu hanno gakkanaw pas'a de'iiyye?» yaagiide oochcheedda. Shin Aa ishatoos loytsi dagammedda diraw, aw zaarana danddayibeykkino.

⁴ Yaatina Yooseefo bare ishātuwaa, «Taakko haa shiik'ite» yaageedda. Unttuntu aakko shiik'eeddino; I unttunta, «Taani hinttenttu ishāa Yooseefa; hinttenttu Gibbs'e biittaw zal"eeddawaa.

⁵ K'ay hinttenttu taana hawoo zal"eedda diraw, k'um"ettopitenne kayyotoppite; ayaw gooppe, S'oossay taana hintteppe sintsaw kiitteeddawe asaa shemppuwaa ashshanaassa.

⁶ Ha biittaa koshay geloodeppe laa"entso laytsaa; k'ay yiyaa ichcheshu laytsatuwaan Asay goshenna woy c'akkenna.

⁷ Shin taani sa'aan hinttenttoo zeretsaa ashshana malanne hinttenttu de'uwaa darissa ashshana mala, S'oossay taana hintteppe sintsaw kiitteedda.

⁸ Simmi taana ha sa'aa kiitteeddawe S'oossaa gidiyaawaappe attina, hinttentta gidikkita. I taana Gibs'e kaatiyaw aawuwaa, aw de'iyawaa ubbaw godanne Gibs'e biittaa mooddiyaawaa ootseedda.

⁹ «Ha"i elleelli guyye ta aawuwaakko biide Aa, «Ne na'ay Yoosefo hawaadan yaagee; «S'oossay taana Gibs'e biittaa ubbaa bollan goda keseedda; neeni taakko duge haaya; gam"oppa.

¹⁰ Neeni Geseeme biittan uttaasa; k'ay neeni, ne naanay, ne naanaa naanay, ne dorssaa wudii, ne miizzaa wudiinne new de'iyaaabay ubbay ta matan de'iita.

¹¹ Biro ichcheshu koshaa laytsatuu atteeddino; neena, ne soo asaanne ne mehiyaa koshay oyk'k'enna mala, taani neena mizana» yaageedda» yaagite» yaageedda.

¹² K'aykka Yoosefo untuntta, «Hinttekka ta ishaa Biiniyaamekka, ha hinttenanna haasayiyaawe tumu taana Yooseefa gidiyaawaa hinttenttu ayfiyaan be'iita.

¹³ Taw Gibs'e biittan de'iyaa bonchchuwaa ubbaanne hinttenttu be'eeddawaa ubbaa ta aawoo odite; ta aawuwaanne ellekka haa duge akki yiite» yaageedda.

¹⁴ Bare ishaa Biiniyaama k'ood'iyaa k'oommi yeekkeedda; Biiniyaamekka bare ishaa k'oommi yeekkeedda.

¹⁵ Yooseefo bare ishatuwaa ubbaa yeriide, untunttu bollankka yeekkeedda. Hewaappe guyye, Aa ishatuu aanana haasayeeddino.

¹⁶ Yooseefo ishatuu yeedda worii kaatiyaa golle gakteedda wode, kaatiinne Aa oosanchchatuu nashetteeddino.

¹⁷ Kaatii Yooseefo, «Neeni ne ishatuwaa yaatite ga; «Hintte mehiyaa c'aaniide, Kanaane gadiyaa simmite;

¹⁸ hinttenttu aawuwaanne hinttenttu soo asaa akkiidde, guyye taakko haa ahite. Taani hinttenttoo Gibbs'e biittan ubbaa sa'aappe lo"iyaa sa'aa immina, hinttenttu ha biittaa mod'd'uwaa kaashana» yaaga.

¹⁹ K'aykka neeni ne ishatuwaa, «Paraa gaariyaa hinttenttu naanatuwaanne hinttenttu mac'c'a asatuwaa ahiyaawantta Gibbs'eppe akkiide biite; hinttenttu aawuwaanne akkiidde yiite.

²⁰ Gibbs'e biittan de'iyaa ubbaappe aad'd'i lo"iyaawe hinttessa gidiyaa diraw, hinttenttu mas'uwaa k'oppoppite» yaagaade oda» yaageedda.

²¹ Israa'eeliyaa attuma naanay geeddawaadan ootseeddino. Yooseefo kaatii azazeeddawaadan paraa gaaretuwaanne ogiyaw shink'k'aa untunttoo immeedda.

²² Untunttoo ubbawukka huup'iyaan huup'iyaan ooratsa mayuwaa immeedda; shin Biiniyaamew heezzu s'eetu s'agaraa biraanne ichcheshu kumentsaa mayuwaa immeedda.

²³ I bare aawoo yeddeeddawe hawaa; Gibbs'en de'iyaa ubbabaappe lo"iyaawaa tammu hariyaan c'aaniide, k'ay ogiyaw katsaa, ukitsaanne hara

shink'k'aa tammu mac'c'a haretuwaan c'aaniide yeedda.

²⁴ Yooseefo bare ishātuwaa moyzzeedda. Unttuntu biishshin I unttunta, «Ogiyaan biidde walak'ettoppiti» yaageedda.

²⁵ Unttuntu Gibbs'eppe kesiide beeddino; Kanaane biittaa biide, barenttu aawuwaa Yaak'oobakko gakeeddino.

²⁶ Unttuntu aw hawaadan yaagiide odeeddino; «Yooseefo pas'a de'ee! I hewaappenne Gibbs'e biittaa ubbaa mooddiyaawaa» yaageeddino; Yaak'ooba dagamay wozanaa bayzzeedda diraw, unttunta ammanibeenna.

²⁷ Shin unttuntu Yooseefo barenttoo odeeddawaa ubbaa aw odinanne Aa akki ahana mala Yooseefo kiitteedda paraa gaaretuwaa I be'ina, unttuntu aawuwaa Yaak'ooba shemppu simmeedda.

²⁸ Israa'eelii, «Hewe taw gidee; ta na'aa Yooseefo hanno gakkanaw pas'a de'ee! Taani hayk'k'anaappe kase baade, Aa be'ana» yaageedda.

Israa'eelatu Gibs'e Gadiyaan

46

(46:1–50:26)

Yaak'oobinne Aa Soo Aasi Duge Gibs'e beeddino

¹ Israa'eelii barew de'iyawaa ubbaa akki denddiide, Berssaabehe gakeedda; I bare aawuwaa Yisaak'a S'oossaw yarshshuwaa yarshsheedda.

² S'oossay k'amma akumuwaan Aa, «Yaak'ooba, Yaak'ooba» yaageedda.

I, «abee» giide koyeedda.

³ Aa, «Taani S'oossaa, ne aawuwaa S'oossaa; neeni duge Gibbs'e baanaw yayyoppa; ayaw gooppe, taani neena yan wolk'k'aama kawutetsaa kesana.

⁴ Taani neenana ittippe Gibbs'e baana; k'ay taani ne zeretsaa yaappe kesana. Yooseefo bare kushiyaan ne ayfiyaa shiishshana» yaageedda.

⁵ Hewaappe guyye, Yaak'oobi Berssaabeheppe denddeedda; Israa'eeliyaa attuma naanay barenttu aawuwaa Yaak'ooba, barenttu naanaanne barenttu machatuwaa Gibbs'e kaatii untunttoo kiitheedda paraa gaariyaan wotsiide afeedino.

⁶ Untunttu Kanaane biittan mooddeedda mas'uwaanne mehiyaa ubbaa afeedino. Yaak'oobinne Aa zeretsaa ubbay aanana Gibbs'e beeddino.

⁷ I bare attuma naanaanne bare naanaa attuma naanaa, bare mac'c'a naanaanne bare naanaa mac'c'a naanaa, hewenne bare zeretsaa ubbaa barenana Gibbs'e afeedda.

Yaak'ooba Yeletaa

⁸ Israa'eelana Gibbs'e gadiyaa beedda israa'eeliyaa naanaa suntsay hawaappe kaalliide s'aafetteeddawaa.

Yaak'ooba bayira na'ay Roobeela;

⁹ Roobeela attuma naanay Hanooka, Paalu, Hes'iroonanne Karmma.

¹⁰ Simoona attuma naanay Yimu'eela, Yaamiina, Ohaada, Yaakiina, S'ohaaranne Kanaane mishiratti na'aa Shaa'uula.

¹¹ Leewii attuma naanay Gershshoona, K'ahaatanne Maraara.

12 Yihudaa attuma naanay Eera, Oonaana, Sheela, Paareesanne Zaraaha; shin Eerinne Oonaani Kanaane biittan hayk'k'eeddino. Paareesa attuma naanay Hes'iroonanne Hamuula.

13 Yisaakoora attuma naanay Tolaa'a, Puuwa, Yaashuubanne Shimiroona.

14 Zaabiloona attuma naanay Sereeda, Eloonanne Yaahila'eela.

15 Hawanttu Liya Masp'p'es'oomiyaan Yaak'oobaw yeleedda attuma naanaa; I mac'c'a naatta Diino. Hawanttu Aa naanaynne naanaa naanay mulii hattamanne heezza.

16 Gaade attuma naanay S'afoona, Hagga, Shuuna, Es'iboona, Eri, Aroodanne Ari'eela.

17 Aaseera attuma naanay Yimina, Yishiwa, Yishiwaahanne Barii'a; untunttu michchata Seraaho. Barii'a attuma naanay Hebeeranne Malkki'eela.

18 Laabaani bare naatti Liyo immeedda Zilppa Yaak'oobaw yeleedda naanay hawantta; untunttu mulii tammanne usuppuna.

19 Yaak'ooba machchatti Raaheeli attuma naanay Yooseefonne Biiniyaama.

20 Oona katamaa k'eesiyaa P'oos'ifaara naatta Asinaata Yooseefow Gibs'en Minaasanne Efireema yelaaddu.

21 Biiniyaama naanay Belaa'a, Bekeera, Ashibeela, Geera, Naa'imaana, Eeha, Roosha, Muppiima, Huppiimanne Arada.

22 Yaak'oobaw yeletteedda Raaheeli attuma naanay hawantta; untunttu mulii tammanne oydda.

23 Diinaa attuma na'ay Hushiima.

24 Nifttaaleema attuma naanay Yaahis'i'eela, Guna, Yes'eeranne Shiileema.

25 Laabaani bare naatti Raaheeliw immeedda Baala Yaak'oobaw yeleeedda naanay hawantta; untunttu mulii laappuna.

26 Yaak'oobanna Gibs'e beedda, Aa gulbbataappe yeletteeddawanttu, Aa naanaa machatuwaa gujjennan, mulii usuppun tammanne usuppuna.

27 Gibs'en Yooseefow yeletteedda laa"u naanaa gujjina, Gibs'e beedda Yaak'ooba soo Asay mulii laappun tamma.

Yaak'oobinne Aa Soo Aasi Gibs'en De'eeddino

28 Geseeme biittan mukkana mala, Yaak'oobi Yihudaa bareppe sintaw Yooseefokko kiitteedda; untunttu Geseeme gakkedda wode,

29 Yooseefo bare paraa gaariyaa giigissiide, bare aawuwaa Israa'eelana gaketanaw Geseeme beedda. Yooseefo bare aawuwaa demmeedda saannakka Aa k'ood'iyaan s'aas'etti k'oommi, daro wodiya yeekkedda.

30 Israa'eelii Yooseefo, «Neeni pas'a de'ishshin, taani ne ayfiyaa be'eedda diraw, ha"i taani hayk'k'inttonne ayinne baawa» yaageedda.

31 Hewaappe guyye, Yooseefo bare ishātuwaanne bare aawuwaa soo asaa, «Taani Gibs'e kaatiyaakko baana; aw, «Kanaane biittan de'iyaa ta ishātuwaanne ta aawuwaa soo Asay taakko yeeddino.

³² Unttuntu dorssaa hentsanchchaa; unttuntu mehiyaa heemmino; unttuntu barenana barenttu dorssatuwaa, barenttu miyatuwaanne barenttoo de'iyaaawaa ubbaa akkiidde yeeddino» yaa-gana.

³³ Kaatii hinttentta s'eesissiide, «Hintte kiittay ayee?» yaagiide oochchooppe,

³⁴ hinttenttu aw, «Nuuni ne k'oomatuu na'atetsaappe doommiide, nu aawotuwaadan mehiyaa heemmeetto» yaagite. I hinttentta Geseeme gadiyaan wotsanawaa; ayaw gooppe, dorssaa hentsanchchaa ubbay Gibs'e asan kad'eteeddawaa» yaageedda.

47

¹ Yooseefo geliide Gibs'e kaatiyaw hawaadan yaagiide odeedda; «Ta aawunne ta ishatau, barenttu dorssaa wudiyaanna, barenttu miyaa wudiyaannanne barenttoo de'iyaaawaa ubbaanna Kanaane biittaappe yiide, ha'i Geseeme biittan de'ino» yaageedda.

² I bare ishatuwaappe ichcheshatuwaa dooriide kaatiyaa sintsa aatseedda.

³ Kaatii he ishatuwaa, «hinttenttu kiittay ayee?» yaagiide oochcheedda.

Unttuntu kaatiyaw, «Nuuni ne k'oomatuu nu aawotuwaadankka dorssaa wudiya heemmeetto» yaagiide zaareeddino.

⁴ K'ay unttuntu aw, «Kanaane biittan koshay s'iis's'i de'iyaa dirawunne ne k'oomatuwaa mehiyaw miyaabay ayinne bayinna diraw, nuuni hawaan amareeda wodiyaa de'anaw yeeddo;

hayyanaa nuuna ne k'oomatuwaa Geseemen wotsaarikkii!» yaageeddino.

⁵ Kaatii Yooseefo, «Ne aawunne ne ishatuu neekko yeeddino.

⁶ Simmi Gibs'e biittay ne kushiyaan de'ee; ha gadiyaan ubbaa saappe aad'd'iide lo"iyaasan ne aawuwaanne ne ishatuwaa wotsa; untunttu Geseeme biittan de'iino. Neeni erina, untunttu giddoppe duma eratetsay de'iyaa wanttu de'ooppe, hewantta ta mehiyaa bolla suntsaa» yaageedda.

⁷ Hewaappe guyye, Yooseefo bare aawuwaa Yaak'ooba gelissiiide, kaatiyaa sintsa aatseedda. Yaak'oobi Gibs'e kaatiyaa anjeedawaappe guyye,

⁸ kaatii Yaak'ooba, «New woysa laytsee?» yaagiide oochcheedda.

⁹ Yaak'oobi kaatiyaa, «Taani yuuyyaadde de'eedda laytsay s'eetanne hattama; ta laytsay beni ta aawotuu yuuyyiiidde de'eedda laytsatuwaappe guutsanne metuu dareeddawaa» yaageedda.

¹⁰ Hewaappe guyye, Yaak'oobi kaatiyaa anjjiide, Aa sintsaappe kare kesseedda.

¹¹ Yooseefo bare aawuwaanne bare ishatuwaa Gibs'e biittan wotseedda; kaatii azazeeddawaadan Gibs'e biittan Raamisa giyaa katamaa matan de'iyaa, ubba saappe aad'd'iide lo"iyaa gadiyaa untunttoo immeedda.

¹² Yooseefo k'ay bare aawoo, bare ishatoonne bare aawuwaa soo asaa ubbaw untunttu naanaa payduwaadan katsaa immeedda.

Gibs'en Koshay Suulleedda

13 Gidooppenne koshay s'iis's'i de'iyaa diraw, he biittaa ubbaan katsi baawa. He koshan Gibbs'enne Kanaane biittay laa"attuukka k'ohetteeddino.

14 Yooseefo Gibbs'e katsaa zal"iidde, Gibbs'enne Kanaane biittatuwaan de'iyaa miishshaa ubbaa shiishsheedda; Gibbs'e kaatiyaa golle gelisseedda.

15 Gibbs'enne Kanaane shaluu wureedda wode, Gibbs'e Asay ubbay Yooseefokko yiide Aa, «Nuw katsaa imma; nu shaluu wureedda diraw, nuuni ne sintsan ayaw hayk'k'eetoo?» yaageeddino.

16 Yooseefo untunttu, «Yaatooppe hinttenttu mehiyaa akki yiite; hinttenttu shaluu wuri kichcheeddawaa gidooppe, taani katsaa hinttenttu mehiyaanna laammana» yaageedda.

17 Hewaa diraw untunttu barenttu mehiyaa Yooseefow aheeddino. Yooseefo untunttu paraa, dorssaa, deeshshaa, miyaanne hariyaa katsanna laammeedda; I he laytsaa untunttu mehiyaa ubbaanna katsaa laammiidde untunttu mizi shaachcheedda.

18 He laytsay wurina, untunttu laa"entsa laytsan aakko yiide Aa, «Nuuni nu godaappe k'osiyaabay baawa; nu miishshaa ubbay wuri diggina, nu mehiyaakka new sheed'd'iide, nu bollaappenne nu gadiyaappe attin, nu godaw atteedabay harabay baawa.

19 Nuuni ne sintsan ayaw hayk'k'eetoo? Nu gadiikka ayaw d'ayii? Nuunakka nu gadiyaakka kasaan shamma; nuuni kaatiyaw ayiletana; nu gadiikka aawaa gido; nuuni pas'a attana mala, hayk'k'enna malanne nu gadiikka os's'enna mala, zeretsaa nuw imma» yaageeddino.

20 Yooseefo Gibbs'e biittaa ubbaa kaatiyaw

shammeedda. Gibbs'etuu ubbay koshay s'iis's'i de'iyaa diraw, barenttu gadiyaa zal"eeddino; gadii kaatiyaawaa gideedda.

²¹ Yooseefo asaa ubbaa Gibbs'ew ha gas'aappe doommiide hini gas'aa gakkanaw kaatiyaw ayile kesseedda.

²² Gidooppenne I k'eesetuwaa gadiyaa sham-mibeenna; ayaw gooppe, kaatii k'eesatoo kat-saa immeedda. Hewaa diraw barenttu gadiyaa zal"ibeykkino.

²³ Yooseefo asaa, «Simmi hachche taani hintte-nanne hinttenttu gadiyaa kaatiyaw shammaad. Zeretsaa afiide, gaden zerite.

²⁴ Shin katsaa c'akki gelissiyaa wode, ayfeeddawaappe ichcheshu kushiyaappe itti kushiya kaatiyaw immite. Ichcheshu kushiyaappe atteeda oyddu kushii hinttenttu gadiyaa zeretsaanne hinttenttoo, hinttenttu soo asawunne hinttenttu naanaw k'uma gido» yaageedda.

²⁵ Unttuntu, «Neeni nuuna ashshaada! Nu go-daa sintsan nuuni sabaa demeerokoshsha; nuuni kaatiyaw ayiletana» yaageeddino.

²⁶ Hewaa diraw, Yooseefo Gibbs'en biittappe ayfeeddawaappe ichcheshu kushiyaappe ittuwaa kaatiyaw immiyaawaa higgii kesseedda. He higgii hachche gakkanaw ek'k'iide de'ee. Kaatiyaawaa gidibeenna gadii k'eesetuwaa gadiyaa s'alala.

²⁷ Israa'eeletuu Gibbs'e biittan Geseeme giyaa saan utteeddino; unttuntu yan mas'uwaa demmeeddino; unttuntu yeletteeddinonne daro c'oratteeddino.

28 Yaak'oobi Gibbs'e biittaaan tammanne laappun laytsaa de'eedda. Yaak'oobi de'eedda laytsay s'eetanne oytamanne laappuna.

29 Israa'eele hayk'k'iyaa wodii matattina, bare na'aa Yooseefa s'eesissiide hawaadan yaageedda; «Taani ne sintsan sabetteeddawaa gidooppe, ne kushiya ta gulbbatan wotsaade,* ane geppa.

30 Shin taani ta mayzzan gaketiyaa wode, taana Gibbs'eppe afaade, untunttu moogetteedda sa'aan mooga» yaageedda.

Yooseefo, «Taani neena neeni geeddawaadan ootsana» yaageedda.

31 Yaak'oobi Aa, «Ane taw c'aak'k'a» yaageedda. Yooseefo aw c'aak'k'eedda; hewaappe guyye, Israa'eelii bare hiis'an guufanniide, S'oossaw goynneedda.

48

Minaasanne Efireema

1 Hewaappe guyye Asay Yooseefo, «Ne aawuu saketteedda» yaagiide odeedda. I bare laa"u attuma naanaa Minaasanne Efireema akkiidde beedda.

2 Aasi Yaak'ooba, «Be'a; ne na'ay Yooseefo neekko yeedda» yaageedda; Israa'eelii minettiide bare hiis'an utteedda.

3 Yaak'oobi Yooseefo, «Ubbaa Danddayiyaa S'oossay Kanaane biittaaan Looza giyaa sa'aan taw k'onc'c'iide, yan taana anjjeedda.

* 47:29 *Ne kushiya ta gulbbatan wotsaade:* Hawaa guusay taana Gibbs'en moogenaadan geppa giyaawaa. 47:29 Dom. 49:29-32; 50:6 48:3 Dom. 28:13-14

⁴ I taana, «Taani neena yelettissananne c'orissana; taani neena daro dere ootsana. Ha biittaa taani neeppe guyye, ne zeretsaw med'ina laata ootsaadde immana» yaageedda.

⁵ «Simmi ha"i, ne laa"u attuma naanay, taani neekko hawaa yaanaappe kase Gibs'en new yeletteeddawanttu tawantta; Efireeminne Minaase taw Roobeelanne Simoonaa mala.

⁶ Unttuntuppe guyye new yeletteeddawanttu newantta; untuntu laattana biittay Efireemanne Minaasa suntsan gido.

⁷ Taani Masp'p'es'oomiyaappe simmishin, Efi-raataa gakkanaw laafa ashshiyaa wode, Raa-heela Kanaane biittaan hayk'k'aaddu. Taani izo Beeteleeme giyaa Efiraataa afiyaa ogiyaa doon-aan moogaad» yaageedda.

⁸ Israa'eelii Yooseefo attuma naanaa laa"atuwaa be'eedda wode, «hawanttu oonee?» yaagiide oochcheedda.

⁹ Yooseefo bare aawuwaa, «hawanttu S'oossay taw hawaan immeedda ta naanaa» yaageedda.

Israa'eelii, «Taani untuntta anjjana mala, untuntta taakko haa shiishsha» yaageedda.

¹⁰ Israa'eelii c'imina Aa ayfii labbaneedda diraw, s'eellanaw danddayenna. Hewaa diraw Yooseefo bare attuma naanaa aakko shiishshina, Aa aawuu untuntta idimmiide yereedda.

¹¹ Israa'eele Yooseefa, «Taani ne deemuwaa be'ana gaade k'oppabeykke; shin S'oossay hekko ne naanaakka taana besseedda» yaageedda.

¹² Yooseefo untuntta Aa gulbbataappe dentsiide, bare deemuwaa sa'aa gatsiide gonnneedda.

¹³ Yooseefo bare laa"u attuma naanaa, Efireema bare ushechcha baggan Israa'eeliyaw haddirssa baggana, Minaasa bare haddirssa baggan Israa'eeliyaw ushechcha baggana akkiide, aakko shiishsheedda.

¹⁴ Efireeme teefa gidooppenne, Israa'eelii bare ushechcha kushiyaaw yeddiide Aa huup'iyaan wotseedda; k'ay Minaase bayira gidooppenne, Israa'eelii bare kushiyaaw yediidde, bare haddirssa kushiyaaw Minaase huup'iyaan wotseedda.

¹⁵ Hewaappe guyye, Yaak'oobi Yooseefa hawaadan yaagiide anjjeedda;

«Ta aawotuu Abrahaammenne Yisaak'i
Aa sintsan hemetteedda S'oossay,
Ta de'uwaaw ubbaan hachche gakkanaw
taana heemmeedda S'oossay,

¹⁶ Iitabaa ubbaappe taana ashsheeda
kiitanchchay,
ha naanaa anjjo.

Ta suntsayenne

ta aawotuwaaw Abrahaamanne Yisaak'a
suntsay untuntun s'eesetto.

Untunttu sa'aa bollan c'orattino» yaagiide anjjeedda.

¹⁷ Yooseefo bare aawuu bare ushechcha kushiyaaw Efireema huup'iyaan wotseeddawaa be'eedda wode dosibeenna. Hewaa diraw, Efireema huup'iyaappe dentsiide, Minaase huup'iyaan wotsanaw bare aawuwaa kushiyaaw oyk'k'eedda.

¹⁸ Yooseefo bare aawuwaa, «Ta aawoo, hewaa gidenna; bayiray hawaatte; ne ushechcha kushiyaaw hawaa bolla wotsa» yaageedda.

19 Shin Aa aawuu is's'iide Aa, «Taani eray; ta na'aw, taani eray; ikka wolk'k'aama dere gidana. Gidooppenne Aa teefa ishay aappe aad'd'i gitatana; Aa zeretsaykka darii wolk'k'aama kawutetsaa gidana» yaageedda.

20 I he gallassi untuntta anjjiide,
«Israa'eelatuu anjjiyaa wode,
«S'oossay hinttentta Efireemedaaninne Minaasedan ootso»
Yaagiide hinttenttu suntsan anjjana»
yaageedda.

Efireema Minaaseppe sintsayeedda.

21 Hewaappe guyye Israa'eelii Yooseefo, «Taani hayana hanay; shin S'oossay hinttenana gidana; k'ay I hinttenttu aawotuwaaw gadiyaa hinttentta guyye zaarana.

22 K'ay neena ne ishatuwaanna gakkiiyaa biittaaappe itti saamaa darissaade new immay; hewenne taani Amooratuwaappe ta mashshaaninne ta wonddaafiyaan akkeedda biittaa» yaageedda.

49

Yaak'oobi Bare Naanaa Anjjeedda

1 Hewaappe guyye, Yaak'oobi bare attuma naanaa s'eesiide hawaadan yaageedda; «Sintsappe hinttenttoo hananabaa taani hinttenttoo odana mala shiik'ite.»

2 «Hinttenttoo Yaak'ooba naanaatoo,
ittippe shiik'iide sisite;
hinttenttu aawuu Israa'eelii hinttenttoo odiyaaawaa hayzitte.

- ³ «Roobeelaa, ta bayira na'aw,
neeni ta wolk'k'aa;
ta minotetsaw koyruwaa.
Neeni bonchchuwaankka wolk'k'ankka ub-
baappe aad'd'iyaawaa.
- ⁴ Neeni di'uwaa mala; ek'k'osa'an de'akka;
neeni ubbaappe aad'd'iyaawaa gidakka.
Ayaw gooppe, neeni ne aawuwaa gisuwaa
kesaadda;
ne aawuwaa gisuwaa tunissaadda.
- ⁵ «Simooninne Leewii ishatuwaa;
unttuntu mashshay makkalatetsaw olaa mi-
ishshaa.
- ⁶ Taani untunttu zoretan gelikke;
taani untunttu shiik'uwaankka uttikke;
ayaw gooppe, untunttu barenttu
hank'k'uwaan
asaa wod'eeddino barena akka akka giina,
booratuwaa k'ans's'eeddino.
- ⁷ Untunttu suulo hank'k'uu
untunttu mek'etsaa iitatetsayne
shek'etteeddawaa gido!
Taani untuntta Yaak'ooba asaa gidduwaan
laalana;
Israa'eeliyaa biittaaan tiskki ootsana.
- ⁸ «Yihudaw, ne ishatau neena galatana.
Ne kushii ne morkkatuwaa pillanttiyaa
oyk'k'ana.
Ne aawuwaa naanay new hokkiide goyn-
nana.
- ⁹ Yihudaw, neeni wodalla gaammo.

Ta na'aw, neeni shankkaappe wod'i simmiide,
c'ogottiide giseedda gaammuwaa mala.

Neeni asaa boshersanaw koyenna mac'c'a
gaammatti mala.

- 10 Ayissiyaawe yaana gakkanaw,
Kawutetsaa s'am"ay Yihudaappe,
deriyaa ayissiyaawanttu gatimay Aa gediya
giddoppe shaakettenna.

K'ay deriyaa Asay aw azazettana.

- 11 I bare hariyaa woyniyaa anuwaan,
bare hare maraa muruta woyniyaa turaan
k'achchana.
I bare afillaa woyniyaa eessan,
bare mayuwaa suutsaa malatiyaa woyniyaa
eessan meec'c'ana.

- 12 Aa ayfii woyniyaa eessaappe aad'd'i zo"ana;
Aa achchaykka maatsaappe aad'd'i
boos's'ana.

- 13 «Zaabiloone abbaa doonaan de'ana;
I abbaa doonaan markkabatuu ek'k'iyaa sa'aa
gidana;
Aa zaway Sidoona gakkanawaa.

- 14 «Yisaakoore mino hariyaa;
c'aaniyaa laa"u doonniyatuwaa gidduwaan
gis bashee

- 15 I bare shemppiyaasaa lo"a gidiyaawaanne
bare biittay nashechiyaawaa gidiyaawaa
be'iyaa wode,
c'aanaa tookkanaw bare hashiyaa hokisiide,
ayiletetsaa oosuwaa ootsana.

- 16 «Daani israa'eeliyaa zaratuwaappe

- ittuwaa gideedda bare asaa bolla
daannatanawaa.
- 17 Daani ogiyaa doonaan de'iyaa shooshshaa;
Paraa toggeeddawe guyye kunddana mala
paraa ginddiyaa dukkiyaa,
ogiyaan de'iyaa hasuwaa.
- 18 Abeet Med'inaa Godaw, taani neeni
ashshanaadan naagay.
- 19 Gaadi bonk'k'iyaa wanttun deshettanawaa;
Shin ikka untunttu k'atamaa kaalliide
untuntta bonk'k'anawaa.
- 20 Aaseera ukitsay ordduwaa;
kaatiyaw I lo"o k'umaa immana.
- 21 Nifttaaleeme k'ashettnnan yeda de'iyaa,
lo"o maratuwaa yeliyaa gen"iyaa.
- 22 Yooseefo ayfiyaana yonddodeedda woyniyaa
turaa.
I pulttuwaa matan yonddodda ayfiyaana
de'iyaa,
daashshaykka godaappe bollaanna zaa'iyaa
woyniyaa turaa.
- 23 Wonddaafiyaa dukkiyaawanttu
Aa bolla dooddeeddino;
barenttu wonddaafiyaankka,
dukkeeddinonne mayttiseeddino.
- 24 Aa wonddaafii min utteedda;
Aa wolk'k'aykka minniide gam"eedda.
Hewekka Yaak'ooba S'oossaa Wolk'k'aama
kushiya gaasuwaana,
ne hentsanchchaa, Israa'eeliyaa Zaallaa gaa-
suwaana,
- 25 Neena maaddiyaa ne aawotuwaa S'oossaa gaa-
suwaaninne,
neena bolla saluwaa anjjuwaan,

garssa c'iimmaa anjuwaan, d'antsaa
anjuwaaninne

yeliyaa uluwaa anjuwaan anjiyaa,
Ubbaa Danddayiyaa S'oossaa gaasuwaana.

- 26 Ne aawuwaa anjuu beni deretuwa
anjuwaappekka
med'inaappe de'iyaa anjuwaappekka
aad'd'ee.

Hawe ubbay Yooseefo huup'iyaan,
bare ishatuwaa gidduwaan kaappuwaa
gidiyaawaa liip'iyaan shemppo.

- 27 Biiniyaame bonk'k'iyaa walliyaa.
Bare shankateeddawaa wontta mee;
bare omoodeeddawaa omarssi shaakkee»
yaageedda.

- 28 Hawanttu tammanne laa"u israa'eeliyaa
zaratuwaa; k'ay untuntu aawuu untunta
huup'iyaan huup'iyaan untunttoo bessiyaa
anjuwaa anjiidde untunttoo geeddawe hawaa.

Yaak'ooba Hayk'k'uwaa

- 29 Hewaappe guyye, I untunta hawaadan
yaagiide azazedda; «Taani ta mayza asatuwaan
gakettanaw hanay; taana Hiitiyaa Efiroona gaden
de'iyaa gonggoluwaan, ta aawotuwaana moogite.

- 30 Hewekka Kanaane biittaan, Mamire matan
de'iyaa, Maakip'eela giyaa gonggoluwaa; hewe
Abrahaame Hiitiyaa Efiroonappe Aa gadiyaanna
shammeedda gonggoluwaa.

- 31 Abrahaamenne Aa machata Saara yan
moogetteeddino; Yisaak'inne Aa machata

Ribik'a yan moogetteeddino; taani k'ay Liyo yan moogaad.

³² He gadiinne an de'iyaa gonggoluu Hiite-tuwaappe shametteeddawaa» yaageedda.

³³ Yaak'oobi bare naanaw azazuwaa wursseedda wode, bare gediya pude bare hiis'aw shiishshi akkiidde, hayk'k'i aggeeda; bare mayzzan gaketeedda.

50

¹ Yooseefo bare aawuwaa anhaa bolla kunddiide, yeekkeeddanne Aa yereedda.

² Hewaappe guyye, Yooseefo d'aliyaa shiishshiyaa bare oosanchchatuwaa bare aawuwaa israa'eeliyaa ahaa sawiyaa shittuwaa okkiide melissana mala azazeedda; untunttu okkiide melisseeddino.

³ Shittuwaa okkiyaawe oytamu gallassaa kumentsaa wursseedda; ayaw gooppe, hewe gadiyaa wogaan oytamu gallassaa akkeedda. Gibs'e asatuu aw laappun tammu gallassaa yeekkeeddino.

⁴ Yeekuwa gallassatuu aad'd'eedda wode, Yooseefo Gibs'e kaatiyaa golle asaa, «Taani hinttenttu sintsan nashetteeddawaa gidooppe, hinttenttu kaatiyaw hawaadan yaagiide odite;

⁵ «Ta aawuu taana itti c'aak'uwaa c'aak'k'iseedda; I taana, «Taani hayana hanay; taani taw Kanaane biittaan bookkeedda gonggolo duufuwaan taana mooga» yaageedda. Hewaa diraw ha'i taani pude baade ta aawuwaa

moogana mala yeddaarikkii! Hewaappe guyye taani simmana» yaagite» yaageedda.

⁶ Kaatii, «I neena c'aak'k'iseeddawaadan pude baade ne aawuwaa mooga» yaageedda.

⁷ Yooseefo bare aawuwaa mooganaw pude beedda. Kaatiyaa oosanchchatuu ubbay, Aa kaatiyaa gollen de'iyaa wolk'k'aama Asay ubbayne Gibs'e biittaaan de'iyaa wolk'k'aama Asay ubbay Yooseefa kaalliide beeddino.

⁸ K'ay Yooseefo soo Asay ubbay, Aa ishatuwaanne Aa aawuwaa soo Asay beeddino; untunttu naanay, untunttu miizzayne untunttu dorssaa wudii s'alalay Geseemen atteedda.

⁹ Paraa gaaretuukka paraa asatuukka aanana pude beeddino; Aa kaalliide beedda Asay loytsi dara.

¹⁰ Untunttu Yorddaanoosa Shaafaa matan de'iyaa As'aade giyaa udduma gakkiiide, barenttu k'aalaa d'ok'k'u ootsiide, aw zilaaleeddinonne yeekkeeddino; yan Yooseefo bare aawuwaa yeekuwaan laappun gallassaa utteedda.

¹¹ He biittaaan de'iyaa Kanaane asatuu As'aade giyaa uddumaan he yeekuwa be'eedda wode, «Gibs'etuu ayaa yibbaata yeekuwa yeekkino!» yaageeddino. Hewaa diraw Yorddaanoosa matan de'iyaa he sa'ay, Aabeeli-Mis'irayma geetetteedda.

¹² Yaak'ooba naanay barenttu aawuu untuntta azazeeddawaadan ootseeddino;

¹³ untunttu Aa ahaa Kanaane gadiyaa afide, Mamire matan de'iyaa Maakip'eela giyaa gong-

goluwaan, Abrahaame Hiitiyaa Efiroonappe moogoo shammeedda gadiyaan Aa moogeeddino.

¹⁴ Yooseefo bare aawuwaa moogeeddawaappe guyye, bare ishatuwaannanne Aa aawuwaa mooganaw aanana beedda hara asatuwaa ubbatuwaanna Gibbs'e simmeedda.

Yooseefo Bare Ishatuwaa Woppisseedda

¹⁵ Unttuntu aawuu hayk'k'i diggeeddawaa be'iide, Yooseefo ishatuu barenttu gidduwaan, «Ooni erii Yooseefo nuuna bare uluwaan morkkooppenne nuuni aw ootseedda iitabaa ubbaw haluwaa kessana koyooppe, nuuni waananee?» yaageeddino.

¹⁶ Hewaa diraw Yooseefokko hawaa mala kiitaa kiitteeddino; «Ne aawuu hayk'k'anaappe kase;

¹⁷ «Hintte Yooseefo, «Neeni ne ishatuwa nagaraanne untuntu neena naak'k'eedda iita naak'uwaa hayyanaa atto yaaga» yaageedda giide odite» yaageedda. Hewaa diraw ha'i hayyanaa, nu nagaraa, ne aawuwaa S'oossaa k'oomatuwaa nagaraa atto yaaga» yaageeddino. Kiitay barekko gakkeedda wode, Yooseefo yeekkeedda.

¹⁸ Hewaappe guyye Aa ishatuu barenttu huup'iyaw aakko yiide, Aa sintsan gufanniide, «Nuuni ne ayiletuwaa» yaageeddino.

¹⁹ Shin Yooseefo untunta, «Yayyoppite; taana hinttentoo S'oossaa geedditeyye?

²⁰ Hinttenttu taw iitanaw ootseeddita; shin hachchewaadan daro Asay hayk'k'ennan attana mala, S'oossay lo"otetsaw hawaa ootseedda.

²¹ Hewaa diraw simmi hinttenttu yayyoppite; taani hinttenanne hinttenttu naanaa mizana»

yaagiide, I untuntta mintsetsiide lo"o k'aalaa haasayeedda.

Yooseefo Hayk'k'uwaa

²² Yooseefo bare aawuwaa soo asaa ubbaanna Gibbs'en gam"eedda; I s'eetanne tammu laytsaa de'eedda;

²³ Efireema naanaa, heezzentsa yeletaa be'eedda; k'ay Minaase na'aa Maakiina naanaanne I bare naanaa ootseedda.

²⁴ Hewaappe guyye Yooseefo bare ishatuwaa, «Taani hayana hanay; shin S'oossay hinttentta maaddanaw tumu s'omoosana; I hinttentta ha biittaaappe kessiide, Abrahaamew, Yisaak'awunne Yaak'oobaw immana giide c'aak'k'eedda biittaa afana» yaageedda.

²⁵ Yooseefo israa'eeliyaa naanaa, «S'oossay hinttentta maaddanaw tumu s'omoosiyaa wode, hinttenttu ta mek'etsaa ha biittaaappe pude akkiidde biite» yaagiide c'aak'k'iseedda.

²⁶ Yooseefo s'eetanne tammu laytsaa de'iide hayk'k'eedda; untunttu shittuwaan Aa anhaa okkiide melisseeddawaappe guyye, Gibbs'e biitaan saas'iniyaan yeggeeddino.

Geeshsha Mas'aafaa
The Holy Bible in the Dawuro language of Ethiopia,
Latin script

copyright © 2024 The Word for the World International

Language: (Dawro)

Contributor: The Word for the World International

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-05-01

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 1 May 2025 from source files dated 1 May 2025

e663db08-d959-5a91-aa50-cd0737b1040c